

cia niemożliwa; nie jest to wielka przestrzeń, bo wynosi około 4¹/₄ kilometra a ominąć owej drogi nie można, bo stanowi jedyny dojazd i dostęp do gminy Zalesie. Gmina Zalesie posiada około 3.500 mieszkańców, a ma przed sobą zamkniętą całą komunikację prawie na każdym kroku pod względem gospodarczym, leży na gruntach piaszczystych, które nawozić potrzeba prawie co roku. Dziać się to nie może w należytem czasie, z powodu piaszczystej i żwirowatej drogi; aby przyjść z pomocą biednej ludności, należy ułatwić komunikację, a ułatwić można jedynie przez odbudowanie wspomnianej drogi.

Wobec tego podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się Wydział krajowy, aby w porozumieniu z Wydziałem powiatowym w Nisku podjął odpowiednie kroki celem odbudowania drogi prowadzącej od drogi krajowej do Zalesia i Jaty w powiecie Niskim.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1912.

Wnioskodawca:
Bis, w. r.

Skołyszewski, Żardecki, Witos, Stapiński, Lewakowski, Stefczyk, Bojko, Cipser, Styła, Myjak, Cieluch, Jedynek, Krężel, Ptak, Szwed.

I n t e r p e l a c y a

posła Bisa i tow. w sprawie pryszczyca o zapomogę bezzwrotną i uwolnienia od kar nałożonych.

1. W roku 1911. nawiedziła pryszczyca hodowców w gminach Woli Raniżowskiej i w Staniszewskim w powiecie kolbuszowskim; przez trzy miesiące zmuszeni byli hodowcy utrzymywać bydło swe w stajniach.

2. Również w powiecie niskim nawiedziła pryszczyca kilka gmin, a to gminę Dobrowicę, Gliniankę, Jarocin, Koziarnię i Kopki: w tychże gminach pryszczyca trwała przez dwa i pół

miesiąca, hodowcy zmuszeni byli utrzymywać bydło w stajniach, wskutek czego ponieśli ogromną niepowetowaną szkodę i stratę przez wypaszenie paszy, którą przyczynili na zimę a nawet zmuszeni byli wyrzynać zboże na pokarm dla bydła.

C. k. Starostwo w Kolbuszowej nałożyło na nieszczęśliwych hodowców karę po 24 godzin aresztu albo po 20 koron grzywny przez swego weterynarza rzekomo za niemeldowanie o wypadku choroby.

O ile hodowcy spostrzegli na bydło słabość, zaraz donieśli c. k. Starostwu o wypadku choroby.

Wobec czego podpisani zapytują :

Co zamierza c. k. Rząd uczynić, aby w jak najkrótszym czasie udzielić zapomogi bezzwrotnej nieszczęśliwym hodowcom w gminach powyż opisanych i uwolnić gminy od nałożonej przez c. k. Starostwo kary.

Lwów, dnia 9. stycznia 1912.

Interpelant:
Bis.

Myjak, Jedynek, Ptak, Stefczyk, Cieluch, Krężel, Bojko, Cipser, Witos, Lewakowski, Styła, Żardecki, Stapiński, Skołyszewski, Szwed.

I n t e r p e l a c y a

posła Jana Cielucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie przynaglenia i zmuszenia Starostwa w Jaśle, aby takowe zmusiło gm. Żmigród nowy do odebrania od gm. Grybów — Hermana Weissa liczącego lat 4 a przynależnego do gm. Żmigród nowy.

Na skutek wezwania Magistratu w Krakowie z dnia 2. kwietnia 1908. l. 27.397 i polecenia c. k. Starostwa w Grybowie z kwietnia 1908. l. 4923, gm. Grybów zniewoloną została do odebrania z Krakowa Hermana Weissa, 4 lata liczącego, nieślubnego syna Róży

Weiss, rzekomo przynależnej po matce do Grybowa.

Dziecko to odebrano w dniu 24. kwietnia 1908, które do Grybowa przywieziono i oddano na wyżywienie kosztem gm. Grybowa, jakkolwiek gmina nie była pewną, czy dziecko to jest tu przynależne, to jednak, ażeby uchronić się od nadmiernych kosztów utrzymania tegoż w miejskim domu kalek w Krakowie, uważano za stosowne dziecko to odebrać, tymczasowo utrzymywać a niezależnie od tego wdrożyć urzędowanie w kierunku ustalenia jego przynależności.

Otóż przeprowadzone dochodzenia wykazały, że dziadek tegoż dziecka, Józef Weiss, był ślubnym ojcem matki dziecka Róży Weiss a ponieważ rzeczony pochodził ze Żmigroda nowego pow. Jasło, zatem udano się do tej gminy ze stosownym zapytaniem, która też pismem z 7. sierpnia 1908. l. 947. przyznała, że rodzina Weissów jest tam przynależną.

Wobec tego gm. Grybów pismem z 14. sierpnia 1908. l. 1636. udała się do c. k. Starostwa w Grybowie z prośbą o zniewolenie gminy Żmigród nowy do odebrania dziecka i zwrotu gm. Grybów dotąd wyłożonych kosztów.

Pismo to jak niemniej przynaglenia z 10/9 1908 l. 1861, z 5/10 1908 l. 2041, z 30/10 1908 l. 2205, z 6/5 1909 l. 966, z 23/6 1909 l. 1386, z 24/9 1909 l. 2184, z 1/12 1909 l. 2700, z 25/4 1910 l. 937, a nadto pisma wystosowanego do Wys. c. k. Namiestnictwa z 1/6 1910 l. 1204 a wreszcie z 4/8 1911 l. 1523 nie odniosły dotychczas żadnego skutku, ani też nie wywołały żadnej odpowiedzi a jak gm. Grybów wiadomo, sprawa przedmiotowa zalegać ma w c. k. Starostwie w Jasle.

Wspomniane dziecko jest na utrzymaniu gm. Grybowa już 4 rok, a koszta pokrywane są z kasy gminnej na rachunek gm. Żmigród, które to koszta,

wynoszące już kilkaset koron, rosna w nieskończoność.

To też podpisani zapytują, czy c. k. Rząd zechce polecić c. k. Starostwu w Jasle, aby tę sprawę jak najrychlej załatwiło?

Interpelant:

Cieluch.

Myjak, Styła, Witos, Bis, Krężel, Bojko, Szwed, Jedynek, Ptak, Stefczyk, Stapiński, Lewakowski, Cipser, Żardecki, Kędzior.

I n t e r p e l a c y a

posła Jedyneka i towarzyszy do Wydziału krajowego w sprawie nieudzielenia gminom pozwolenia na pobieranie opłat od trunków spirytusowych.

W roku 1910. została przez Sejm krajowy uchwalona ustawa, na mocy której wolno pobierać gminom wiejskim opłaty od trunków spirytusowych, jeżeli gminy wniosą podania do Wydziału krajowego należycie umotywowane, wykażą się budżetem gminnym, że nie mają dochodów własnych a wydatki zaś mają wysokie. Pomimo wniesionych podań przez gminy do Wydziału krajowego dostatecznie uzasadnionych, dotąd Wydział krajowy żadnego nie uwzględnił. Na udowodnienie mógłbym cały szereg wypadków przytoczyć z różnych powiatów, dla ilustracyi przytaczam dwa fakta z powiatu pilzneńskiego.

Gmina Jastrzątka pow. Pilzno w roku 1911. wniosła podanie do Wydziału krajowego: gmina ta uzasadniła budżetem, że opłaca podatków	3.367 K
dochody gminne wynoszą	. . . 358 ..
wydatki	" " . . . 1.230 ..
" szkolne	" " . . . 2.399 ..
" parafialne	" " 2 ^o / _o .

Gmina ta posiada lichą glebę piaszczystą.

Pomimo należycie umotywowanego podania Wydział krajowy nie ze-

zwolił teje gminie na pobieranie opłat.

Gmina Wiewiórka w pow. Pilźnie wniosła również w roku 1911. podanie do Wydziału krajowego o pozwolenie na pobór opłat od trunków spirytusowych, uzasadniając tem, że opłaca podatków 2247 K, a dochodów własnych nie ma, tylko w wysokości 113 K
 wydatki gminne 1.072 „
 „ szkolne 244 „

Na uwzględnienie tej gminy zasługuje również i to, że posiada liche grunta.

Pomimo należycie umotywowanych powodów, Wydział krajowy odmówił.

Wobec naprowadzonych faktów, podpisani zapytują Wydział krajowy:

Czem Wydział krajowy kierował się, odmawiając gminom wiejskim pozwolenia na pobieranie opłat od trunków spirytusowych?

Czy Wydział krajowy jest skłonny do wykonywania ustawy krajowej z r. 1910, iżby proszącym gminom na należycie umotywowane podania w myśl teje ustawy zechciał na pobór opłat od trunków spirytusowych zezwalać?

Dlaczego dotychczas ustawowo zabezpieczone prawa nakładania tych opłat były odmownie załatwiane?

Interpelant:
 Jedynek.

Stapiński, Krężel, Lewakowski, Cipser, Kędzior, Żardecki, Bis, Bojko, Witos, Myjak, Ptak, Styła, Cieluch, Stefczyk.

I n t e r p e l a c y a

posła Ptaka i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie szykanowania ludności włościańskiej przez Urząd weterynaryjny miejski w Krakowie.

Od szeregu lat Urząd weterynaryjny miejski w Krakowie postępuje w ten

sposób, iż zakupione sztuki trzody chlewnej bywają odstawiane do rzeźni miejskiej, po zbadaniu przez weterynarza. Jeżeli okażą się, że są wągrowate i mają tylko małe znaki wągier, uznają je zaraz za niezdolne do użycia i wskutek tego samowładnie zarząd miejski świnie te obgotowuje i sprzedaje ludności prężniejszej zamieszkałej w pobliżu rzeźni za becen. Właściciele specjalnych powyż wymienionych sztuk trzody chlewnej nie mają przyznawanej ani połowy wartości ceny, gdyż zarząd rzeźni miejskiej każe sobie za swoje czynności sownie płacić. Pomimo tego iż hodowcy żądają wydania tych świń na własny użytek, zarząd miejski im bezwarunkowo nie wydaje.

Wskutek takiego postępowania pp. weterynarzy miejskich w Krakowie ludność bywa zawsze narażoną na ogromne straty.

Wobec przytoczonych faktów podpisani zapytują p. Komisarza rządowego, czy jest mu znanem postępowanie zarządu weterynarzy miejskich w Krakowie?

Czy zechce wglądać w gospodarke rzeźni miejskiej i w drodze administracyjnej wydać odpowiednie zarządzenia, iżby ludność włościańską uwolnić od ponoszenia niepowetowanych strat.

Interpelant:
 Ptak.

Krężel, Kędzior, Myjak, Bis, Jedynek, Bojko, Cieluch, Lewakowski, Cipser, Stefczyk, Styła, Żardecki, Jampolski, Stapiński.

I n t e r p e l a c y a

posła Witosą i tow. do Pana c. k. Komisarza rządowego w sprawie dodatków gminnych do podatków bezpośrednich od posiadłości dominikalnych w obrębie miasta Tuchowa.

Prawomocnym reskryptem z dnia 12. marca 1870 l. 547 orzekło c. k. Namiestnictwo we Lwowie, iż gmina Tu-

chów należy do rzędu miast, a następnie, iż posiadłości niegdyś dominikalne w obrębie tejże gminy położone, a w szczególności posiadłości l. kat. 46 i 64 w Tuchowie należące do pani Ludwiki Rozwadowskiej, nie mogą być ze związku gminy Tuchowa wyłączone, lecz winny być wcielone do związku tejże gminy.

Orzeczenie to jest zupełnie zgodne z reskryptem ministerstwa z dnia 24. kwietnia 1854 nr. 111 dz. pr. państwa, ludzież z przepisem § 1. ustawy, o obszarach dworskich z dnia 12. sierpnia 1866 nr. 20 dz. ust. kraj. i z przepisem noweli do tejże ustawy z dnia 1. marca 1888 nr. 41 dz. ustaw krajowych.

W konsekwencji tego orzeczenia, wniosła gmina miasta Tuchowa pismem z dnia 23. listopada 1906 l. 1166 do c. k. Starostwa w Tarnowie żądanie na wydanie zarządzenia, by do podatków bezpośrednich od powyższych dwóch realności przypisane zostały dodatki gminne i ściągnięte na rzecz gminy.

Ponownie pismem z dnia 21. sierpnia 1907 l. 777 ponawia Zwierzchność gminna w Tuchowie żądanie swoje, wymieniając czas i kwotę ściągnięć się z tego tytułu mające. Mianowicie żądała gmina przypisania i ściągnięcia dodatków od roku 1894 do 1907 włącznie.

C. k. Starostwo w Tarnowie pismem z dnia 6. września 1907 l. 10233 pomimo wyraźnego brzmienia powołanego wyżej reskryptu Namiestnictwa, nie załatwiło sprawy merytorycznie lecz zażądało jeszcze sprawdzenia:

1. Na jakiej podstawie i od którego czasu właściciel obszaru dworskiego w Tuchowie (!) korzysta z prawa wyborczego reprezentacji miejskiej.

2. Czy i jakie prestacje uiszczą gotówką lub w naturze obszar dworski w Tuchowie na rzecz gminy, a w razie twierdzącym zapodanie tytułu prawnego uiszczania tych prestacji.

Jakkolwiek wyjaśnienia te były zupełnie dla sprawy obojętne, gdyż władza niższa nie może zmieniać prawomocnego orzeczenia władzy przełożonej, to przecież Zwierzchność gminna pismem z dnia 2. listopada 1907 l. 880 dała wyczerpującą odpowiedź na powyższe pytania.

Dotąd jednak nie doczekała się gmina załatwienia tej sprawy a nawet nie otrzymała zgola żadnej odpowiedzi.

Zwierzchność gminna odniosła się wskutek tego, pismem z dnia 15. października 1910 l. 1017 do Prezydium Namiestnictwa z zażaleniem, a następnie pismem z dnia 16. stycznia 1911 l. 52 do c. k. Namiestnictwa, lecz zupełnie bezskutecznie.

Wreszcie pismem z d. 28. sierpnia 1911 l. 812 odniosła się gmina do c. k. Starostwa w Tarnowie z żądaniem stanowczego załatwienia od lat szeregu ciągnącej się sprawy, lecz i to pozostało bez odpowiedzi.

Z górą więc upłynęło lat pięć, jak gmina bezskutecznie domaga się załatwienia sprawy słusznej, a dla gminy z powodu jej ubóstwa piekającej.

Gdy opisany przebieg sprawy uprawnia do wniosku, iż władze polityczne, odnośnie do gmin nie postępują bezstronnie, gdy dalej z postępowania tego wynika wielka szkoda dla gminy, gdy wreszcie postęпки podobne nie przyczyniają się wcale do wzmocnienia zaufania do władz politycznych lecz przeciwnie:

podpisani zapytują Pana c. k. Komisarza rządowego:

1) Czem wytłómaczy to, iż sprawa ta dotąd załatwioną nie została:

2) jakie zamierza wydać zarządzenie, by słusznemu żądaniu gminy niezwłocznie stało się zadość i by gmina wskutek karygodnej opieszałości władz

politycznych nie poniosła żadnej szkody.

Interpelant:
Witos.

Myjak, Bojko, Jedynek, Stapiński, Bis, Syla, Kręzel, Szwed, Cieluch, Ptak, Kędzior, Stefczyk, Cipser, Zardecki.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Komisarza rządowego.

Z uwagi, że Wysoki Sejm krajowy jeszcze w roku 1908 powziął uchwałę, wzywającą c. k. Radę szkolną krajową, by dla rozpatrzenia niedomagań i potrzeb szkolnictwa ludowego w kraju zwołała w najbliższym czasie ankietę, złożoną zarówno z osób, zawodowo i naukowo ze szkolnictwem obznajomionych jak i z osób, znanych z działania obywatelskiego w dziedzinie oświaty szkolnej obu narodowości i aby o wyniku porad ankiety przedłożyła Sejmowi jak najrychlej sprawozdanie wraz z odpowiednimi wnioskami;

z uwagi, że akcja ankietowa, na podstawie powyższej uchwały sejmowej rozpoczęta w maju 1909 r., została w roku następnym przerwana i niewiadomo zgola, w jakim stadium ta akcja znajduje się obecnie;

z uwagi, że ogłoszone za rok 1909/10 sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej nie zawiera o dalszej akcji ankietowej żadnej wzmianki, co wywołać może przypuszczenie i obawę, że rychłe i ściśle wykonanie cytowanej wyżej uchwały Wys. Sejmu nie leży w intencji najwyższej krajowej magistratury szkolnej;

podpisani zapytują c. k. Rząd:

1) Czy i kiedy c. k. Rada szkolna przystąpi do zorganizowania dalszych, objętych programem ankiet szkolnych?

2) Czy c. k. Rada szkolna krajowa skłonna jest zastosować się ściśle do uchwały sejmowej z r. 1908 i przedstawić Wysokiemu Sejmowi krajowemu na

najbliższej sesji konkretne wnioski, wysnute z przebiegu ankiet, a zmierzające do skutecznej poprawy szkolnictwa ludowego w kraju?

We Lwowie, 13. lutego 1912 r.

Interpelant:
Adam.

Sala, Bandrowski, German, Finkel, Michałowski, Skarbek, Schätzel, Maryewski, Halban, Federowicz, Loewenstein, Stefczyk, Wasung, Głębiński, Jabłoński, Kędzior, Skolyszewski, Butowski, Jedynek.

I n t e r p e l a c y a

posła A. Kręzła i tow. do Wydziału krajowego, w sprawie udzielania pożyczek przez Komisję dla włości rentowych.

Ustawa o utworzeniu włości rentowych miała na celu tworzenie i utrzymanie zdrowych, średniej wielkości gospodarstw wiejskich, przez udzielanie długu terminowego i nisko-procentowego kredytu.

Początkowo włościąństwo rzuciło się tłumnie, mając uzasadnioną nadzieję, że Komisya stosując się w całości do brzmienia ustawy, zadanie swoje spełni. Wkrótce jednak nastąpiło rozczarowanie.

Po wniesieniu bowiem podania biuro tejże Komisji zwykle dopiero po kilku miesiącach i to po licznych urgensach dawało odpowiedzi i to zwykle niestanowcze, albo też w razie przychylnego załatwienia podania bardzo często po upływie roku albo i więcej wysyłało oceniciele, celem oszacowania danego gospodarstwa.

Z powodu rzadkiego zbierania się Komisji, spóźniania wydawania promes, ustalił się precedens, że na wypłacenie pożyczki interesowani zmuszeni są czekać nawet dwa lata. Przez co wielu interesowanych zmuszonych bywa do zaciągania uciążliwych długów i płacenia wysokich procentów a przez to do większej ruiny materyalnej.

Na odpowiedzi z biura odmowne, interesowani czekać muszą niejednokrotnie szereg miesięcy, co także pociąga dla nich, jak wyżej podano, skutki.

Mimo, iż ustawa o włościach rentowych zezwala na udzielanie pożyczek do trzech czwartych wartości gospodarstwa, Komisya nie bacząc na to, udziela pożyczek do $\frac{3}{4}$ samego gruntu.

Przyczem zauważyć wypada, iż organa tejże Komisji dokonywują oszacowania gospodarstw niesłuchanie nisko, do tego stopnia, iż w żadnym nie stoi stosunku do wartości danego gospodarstwa.

To też podobne postępowanie wywołało ogólne narzekanie pomiędzy włościąństwem a skutkiem tego usuwanie się od zaciągania pożyczek we włościach rentowych.

Stwierdzi to zapewne i biuro samo, gdyż o ile wiadomo, podania wpływające tamże zmniejszyły się niepomernie a i jakość tychże jest o wiele gorszą.

Wobec takich faktów, podpisani zapytują Wydział krajowy, co zamierza uczynić, ażeby tym niewłaściwościami na przyszłość zapobiedz?

Interpelant:

Krężel.

Skołyszewski, Witos, Ptak, Bojko, Bis, Styła, Cieluch, Myjak, Jedynak, Lewakowski, Stapiński, Cipser, Kędzior, Żardecki, Stefczyk.

I n t e r p e l a c y a

posta A. Krężła i tow. do c. k. Namiestnictwa, w sprawie odmówienia koncesyi szynkarskiej p. Józefowi Jędrzejczykowi w Błaszkowej przez c. k. Starostwo w Pilźnie.

Rada gminna w Błaszkowej, uwzględniając potrzeby miejscowej ludności, oświadczyła się za potrzebą nadania dwóch koncesyi szynkarskich w tej gminie i wydała swą opinię przychylną dla: Abrahama Freibergera i Józefa Ję-

drzejczyka, jako najbardziej ukwalifikowanych do sprawowania tego przemysłu.

Abraham Freiburger koncesyę szynkarską otrzymał, natomiast Józef Jędrzejczyk nie posiadając odpowiedniego lokalu na szynkownię, nie mając pewności, że koncesyę szynkarską otrzyma w razie wybudowania lokalu, udał się w swoim czasie z deputacją Rady gminnej do byłego c. k. Starosty p. Boguckiego z zapytaniem, czy żadaną koncesyę otrzyma w wypadku, gdy lokal zbuduje?

P. Bogucki przyrzekł mu żadaną koncesyę nadać i zachęcił do budowy lokalu.

Po ustąpieniu z urzędu Starosty p. Boguckiego, udała się ta sama deputacja do jego następcy p. Zawistowskiego, który deputacyę uprzejmie przyjął i koncesyę nadać p. Jędrzejczykowi przyobiecał.

W międzyczasie p. Jędrzejczyk wybudował obszerny dom na szynkownię kosztem paru tysięcy koron, a do zbadania go przyjechał ze Starostwa pan Stubenvoll sekr. nam. na komisyę i budynek ów uznał za całkiem odpowiedni, a nawet dodał, że szkoda tak pięknego budynku na szynkownię.

Kierownik c. k. Starostwa w Pilźnie p. Zawistowski, obecnie jest na urlopie chory, a funkcyę starosty w jego zastępstwie pełni p. Stubenvoll, sekr. nam. w taki sposób, że u miejscowej ludności budzi nieufność do władzy.

Wbrew przyrzeczeniom swych poprzedników w urzędzie odmówił koncesyi szynkarskiej J. Jędrzejczykowi, czem naraził go na niepotrzebny wydatek paru tysięcy koron, na budowę domu, w którym miała być szynkownia.

Przeciw takiemu traktowaniu sprawy, wnieśli interesowani t. j. Rada gminna, Rada szkolna miejscowa i pan J. Jędrzejczyk rekursy do c. k. Na-

miestnictwa. Izraelici stojący blisko p. Stubenvolla i cieszący się jego względami twierdzą, że użyli wszelkich wpływów w Pilźnie i we Lwowie, ażeby starania gminy Błaszkiej i p. Jędrzejczyka zostały bez skutku i już dziś Radę gminną ośmieszają.

Jest rzeczą powszechnie znaną w powiecie, że izraelici pozyskali sobie względy p. Stubenvolla, przez ojca tegoż p. Stubenvolla, właściciela dóbr w Straszęcinie p. Ropczyce, tak, że p. Stubenvoll prawie wyłącznie nadaje koncesye izraelitom wbrew uchwałam Rad gminnych, które nie życzą sobie żadnych koncesyi, jak to miało miejsce w Borowej, gdzie nadał koncesyę D. W. Feldowi.

To stronicze i dowolne postępowanie p. Stubenvolla, narażające strony na dotkliwe straty, a Rady gminne na kpiny ze strony izraelitów, cieszących się jego względami, nie może być cierpieniem.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Namiestnictwo, czy naprowadzone fakta są mu znane?

Czy zechce czemrychlej uczynić co należy, ażeby nadania koncesyi szynkarskiej w Błaszkiej i Borowej nie forsowano wbrew interesom tamtejszych mieszkańców?

Czy wreszcie zechce uwolnić ludność powiatu pilzneńskiego od rządów p. Stubenvolla przez przeniesienie go do innego powiatu?

Lwów, 14. lutego 1912.

Interpelant:
Krężel.

Skotyszewski, Stefczyk, Żardecki, Kędzior, Stapiński, Cipser, Myjak, Bis, Lewakowski, Styła, Jedynek, Ptak, Witos, Bojko, Cieluch.

I n t e r p e l a c y a

posta A. Krężła i tow. do Pana c. k. Komisarza Rządowego w sprawie ściągania

opłat i wypłacania odszkodowań robotnikom przez Zakład ubezpieczeń robotników od wypadków we Lwowie.

Od lat szeregu opłaca Wydział powiatowy w Pilźnie Zakładowi ubezpieczeń robotników od wypadków znaczne sumy rok rocznie, pomimo, że tylko do budowy mostów używa fachowych i zawodowych robotników, natomiast budowę dróg wykonuje się ludnością miejscową rolniczą, która w chwilach wolnych od zajęć gospodarskich do roboty na drogach przychodzi.

Wydział Rady powiatowej w Pilźnie od r. 1896 regularnie opłacał Zakładowi ubezp. od wypadków przypadające opłaty, mimo to przed 3-ma laty Zakład ów na podstawie rzekomych dat co do otrzymanych przez Wydział pow. subwencyi krajowych i rządowych, wymierzył dodatkową opłatę w kwocie 2.785 K, której Wydział, nie mogąc na raz zapłacić, uprosił o rozłożenie jej na 3 raty, które pod groźbą egzekucyi zapłacić musiał.

Obecnie, po upływie dłuższego czasu od zapłacenia ostatniej raty, Zakład ubezp. od wypadków, nadesłał Wydziałowi pow. nakaz zapłaty na 470 K 79 h rzekomo jako % od niewpłaconych w terminie rat.

Jakie te termina? Na czem oparto wymiar tak wysokiej, bo 2.785 K opłaty i to obliczenie 170 K 79 h % trudno dociec?

Prawdopodobnie oparto wszystko na przypuszczeniach.

W ten sposób Zakład ten ściągnął od Wydziału Rady powiat. w Pilźnie od 1896 r. łączną sumę 4780 K 61 h i to przeważnie od subwencyi kraj. i rządowych, otrzymanych jako zapomogę dla ludności rolniczej, dotkniętej klęskami elementarnymi, która za to wykonywała te roboty publiczne na drogach w powiecie, a więc jako niefachowi robotnicy.

Wobec tych cyfr jaskrawo wygląda fakt następujący:

Przez cały czas płacenia opłat nie było żadnego wypadku aż do 12. lipca 1911. W tym dniu zajęty przy budowie drogi Tomasz Kotlarz z Łęk górnych tak nieostrożnie podkopał ziemię, że ta przywaliła go i przyprawiła o śmierć.

Dochodzenia sądowe wykazały, że wypadek ten zaszedł z własnej nieostrożności zabitego.

O wypadku tym doniesiono również Zakładowi ubezp. od wypadków z żądaniem wypłacenia rodzinie zmarłego odszkodowania. Po upływie pół roku Zakład odpowiedział rodzinie odmownie a nawet na koszt pogrzebu nie dła ani jednego halerza!!!

Na co właściwie ów Zakład istnieje? Czy na to, żeby ograbiąć ze znacznych sum powiaty i przedsiębiorców i nie wypłacał rodzinom robotników odszkodowań należnych?

Taki stan dłużej trwać w Zakładzie nie może, celem zakładu jest niesienie pomocy nieszczęśliwym; a nie zdzierstwa popełniane na Wydziałach pow. przedsiębiorcach i pracujących u nich robotnikach.

Wobec tego podpisani zapytują Pana Komisarza Rządowego, czy praktyki wspomnianego Zakładu ubezp. robotu. od wypadków są mu znane?

Co zamierza uczynić, ażeby czem rychlej tym nieporządkom zapobiedz, które w całym kraju są znane?

Czy zechce czem rychlej uczynić co należy, ażeby kwoty ściągnięte, jako opłata od wypadków od sum subwencyjnych kraj. i rządowych Wydziałowi powiat. w Pilźnie wypłaconych, oraz odszkodowanie zabitego Tomasza Kotlarza z Łęk górnych, wypłacone zostały?

Interpelant:
Kreżel.

Witos, Ptak, Bojko, Cieluch, Bis, Styła, Jedynak, Myjak, Kędzior, Stapiński, Le-

wakowski, Żardecki, Stefezyk, Skoły-szewski.

I n t e r p e l a c y a

posła Jana Cielucha i tow. w sprawie szkoły krajowej koronkarskiej w Bobowej.

Przed 11 laty została założona w Bobowej powiat Grybów krajowa szkoła koronkarska, której kierowniczką jest obecnie po śp. Małeckiej p. Helena Rzczycka. Kierowniczka ta dzięki swej gorliwej i skutecznej pracy szkołę tę rozwinęła i doprowadziła do stanu kwitnącego, zyskując na wystawach krajowych, n. p. w Brzeżanach i zagranicznych n. p. w St. Louis, w Ameryce medale i dyplomy, co było prawdziwym uznaniem jej pracy u szerszego społeczeństwa. Również i Wysoki Wydział kraj. uznawał pracę i owoce tejże za zupełnie odpowiednie i wystarczające, skoro kilkakrotnie dokonywane przez Wys. Wydział krajowy lustracje tejże szkoły powodowały liczne pochwały ustne pp. Delegatów na rzecz kierowniczki p. Heleny Rzczyckiej.

Stan ten trwał dotąd, dopóki kuratorem tejże szkoły nie zamianował Wys. Wydział krajowy p. Bolesława Długoszewskiego, człowieka cheiwego władzy i zaszczytów, a przytem starca chorowitego i stojącego jedną nogą nad grobem, utrzymywanego przy życiu przez parę lat zapomocą tylko leków, człowieka tak wysoce zarozumiałego, że żaden plan ani projekt chociażby najlepszy nawet, dla niego samego — podany z innych ust, a nie z jego, musi być w zasadzie złym.

Ten p. kurator chcąc wynagrodzić p. Jana Kuca nauczyciela szkoły ludowej w Bobowej, za jego (niesłuszne nawiasem mówiąc) korespondencye w dziennikach na swoją rzecz po urządzeniu uroczystości grunwaldzkiej — wyszukał na to koszt kraju i obdarzył go posadą jakiegoś administratora w szkole koronkarskiej z placą roczną 240 koron rzekomo

w tej myśli, żeby kierownicze pomódz w zestawianiu rachunków. Kierowniczką nie widząc w tem żadnej myśli pomocy jej, bo jakaż może być pomoc z człowieka, który przez cały czas w szkole nie siedzi, tylko ma przyjść od czasu do czasu na chwilę, ażeby na czysto przepisać to, co kierowniczką musi na brudno zanotować i uczyć go do tego, gdzie i jak to ma zrobić, a uważając ten pomysł za kulę u nogi, prosiła p. Długoszowskiego, ażeby tego nie robił, bo szkoda kraj narażać na koszta, a jeśli już chce pomódz przeciążonej pracą kierownicze, to żeby wystarał się raczej o posadę zastępczyni kierowniczką, którąby mogła być jedna ze starszych uczenie, a wtedy kierowniczką miałaby więcej czasu na zestawianie rachunków i załatwianie spraw kancelaryjnych.

Kiedy jednakże p. Długoszowski się na to nie zgodził, kierowniczką odniosła się listownie z protestem do JWP. Rady Stefanowicza prywatnie, ten list ów oddał JWP Panu Rady Dworu Nawratilowi i właśnie jakby na przekór kierownicze zamianowano administratorem p. Jana Kuca.

Od tej chwili rewanzując się p. Długoszowski z p. Kucem kierownicze, rozpoczęli swoją robotę w szkole.

1) Z końcem zeszłego roku szkolnego t. j. 1. lipca 1910 roku poszła kierowniczką do p. Kuratora oznajmić, że kończy rok szkolny i wyjeżdża na wakacje. P. Długoszowski przyjął to do wiadomości i żadnej uwagi w tym kierunku nie zrobił, wobec czego kierowniczką wyjechała na wakacje do Tomaszowic powiat Kałusz poza Lwów, czyniąc to wtedy, jak zawsze na podstawie praktykowanego zwyczaju, że wakacje rozpoczynają się mają od 1. lipca do 15. sierpnia, bo śp. Małecką była kierowniczką, wносиła w tym celu prośbę do Wys. Wydziału kraj. żeby wakacje w tym miesiącu i przez taki przeciąg czasu trwały. Ponieważ Wys. Wydział kraj. nie dał żadnej w tym

kierunku odpowiedzi, więc uważała poprzednia, a obecnie i ta kierowniczką, że Wys. Wydz. kraj. przyjął to milcząco do wiadomości i takie wakacje były praktykowane. Dopiero w maju zeszłego roku nadszedł statut, określający czas wakacyi od 1. sierpnia do 30. sierpnia. Kierowniczką zapomniawszy o tym punkcie statutu, a opierając się na dawnym zwyczaju, skończyła rok szkolny 1. lipca. Tymczasem JWP. Radca Nawratil zjechał z początkiem lipca na lustrację szkoły.

Przed wyjazdem kierowniczką, zezwolił p. Długoszowski bez wiedzy i zawiadomienia o tem kierowniczką na prośbę p. Magiery sal szkolnych na prywatne mieszkanie p. Rady szkolnemu Martusiewiczowi z Tarnowa.

Kiedy JWP. Radca Nawratil uwiadomił p. Długoszowskiego telegraficznie o swoim do Bobowy przyjeździe, ten polecił p. Martusiewiczowi opuścić sale szkolne, urządził szkołę jak podczas nauki, zwołał uczennice, żeby w szkole robiły i przedstawił p. Rady, że dziewczęta są, a kierowniczką wyjechała, a udzieliwszy sam zezwolenia jak wyżej wspomniano p. Martusiewiczowi na chwilowe zajęcie sal, obecnie oświadczył p. Rady Nawratilowi, że wprawdzie kierowniczką wynajęła szkołę na wakacje p. Martusiewiczowi, ale on jako kurator rozkazał p. Martusiewiczowi się wyprowadzić, żeby dziewczęta miały gdzie robić podczas wakacyi. Tymczasem kierowniczką zupełnie o powyższej transakcyi p. kuratora z p. Martusiewiczem nie miała żadnej wiadomości.

Jeden stołek po całorocznem używaniu był rozklejony, to przedstawił p. Długoszowski, że kierowniczką pod względem administracyjnym zaniedbuje szkołę i t. d. dosyć na tem, że Wys. Wydział kraj. pismem z dnia 18. lutego 1911 r. L. 16.851 udzielił teźże kierownicze, bez wyświeślenia sprawy, czy podobne insynuacje są uzasadnione, bez polecenia wytłumaczenia się, czy

podobne zarzuty są prawdziwe, których nawet w piśmie tem, nie podniesiono, ogólnikowo tylko zaznaczając, że z powodu zaniedbań pod względem administracyjnym, mimo upomnień p. kuratora (których nigdy nie było), tak surowej nagany, że w najbliższej przyszłości weźmie pod uwagę uwolnienie kierowniczkę od dotychczas spełnianych obowiązków.

Kierowniczka nie poczuwając się do winy, wniosła w kwietniu z. r. wytłumaczenie się z czynionych jej zarzutów z prośbą o zwolnienie jej od obciążającego ją w przyszłości zagrożenia lecz do dzisiaj nie otrzymała żadnej odpowiedzi.

Mając już w rękach takie upokorzenie kierowniczkę spowodowane własną intrygą, zaczął też w tym roku gospodarzyć p. Długoszowski w szkole koronkarskiej po swojemu, a mianowicie:

2) Kilkakrotnie zezwalał sal szkolnych na prywatne tańce i zabawy, wydając w tym względzie kierownicze już to ustne, już pisemne polecenia, jak świadczą jego w tym względzie listy i bilety, a skoro kierowniczka sprzeciwiała się temu, że w szafach są koronki i te się zaprósza i zniszcza, a potem trzeba będzie zniżać ceny, to p. kurator był na to niewruszonym, tylko właśnie żeby postawić na swoim, dalej to czynił i rozporządzał szkołą, jakby swoją prywatną własnością.

3) Stołków szkolnych wypożyczał na przedstawienia amatorskie i na tańce do prywatnych mieszkań a skoro kierowniczka zaprotestowała przeciw temu i zakazała stróżowi dawać stołki osobom prywatnym, a stróż szkołę zamknął, oświadczając p. Długoszowskiemu, że klucz ma p. kierowniczka, wtedy p. Długoszowski polecił iść po ślusarza, żeby tenże wytrychem szkołę odemknął, albo otworzyć okno i przez okno stołki ze szkoły wynieść i pożyczyc. Stróż wtedy odemknął salę i stoł-

ki wydał, które w owej wędrowce połamano i dotychczas w takim stanie się znajdują.

4) Stosunek p. kuratora wobec kierowniczkę jest, że traci ona wobec uczennic i stróża na powadze i znaczeniu, albowiem tenże p. kurator miał się wyrażać do stróża temi słowy: „Pani niema nic do szkoły, jak ja tam przyjdę, to zrobię porządek — rozpedzę wszystko“ — zaś co do uczennic, to nie wystarczają mu kwity i rachunki kierowniczkę, ile której uczennicy wypłaciła za robotę, tylko jeszcze poza szkołą prywatnie uczennic się o takie rzeczy wypytuje, rzucając przez to na kierowniczkę w oczach tychże uczennic jakieś podejrzenia, uchybiające jej godności.

5) Przy rozdawaniu stypendyów nie liczy się z kwalifikacją daną przez kierowniczkę, w jakiej wysokości która uczennica na stypendyum zasługuje, lecz kieruje się swem widziemi się, które całkiem naturalną rzeczą może być mylnem, boć przecież kurator nie siedzący po całych dniach w szkole nie może ocenić pracy, pilności i zachowania się uczennic.

6) Biblioteka szkolna znajduje się w prywatnem mieszkaniu administratora p. Jana Kuca, a kiedy kierowniczka upominała się kilkakrotnie, dlaczego nie jest ona w szkole, to p. Długoszowski odpowiedział, że p. Kuc jest za nią odpowiedzialnym.

A przecież chyba w szkole biblioteka znajdować się powinna.

7) Kiedy jednakowoż p. kurator nie może nic zarzucić kierownicze, a chciałby się jej pozbyć i zamiast starać się o rozwój szkoły, to wraz z administratorem p. Kucem w ten sposób postępują, że gdy administrator zakazuje dziewczętom uczęszczać do szkoły, a rodzice odwołują się do p. kuratora, to tenże zamiast uchylić bezpodstawne zarządzenia p. administratora, takowe potwierdza, a postępowaniem takim mo-

gą spowodować ewentualnie zwinięcie szkoły z powodu małej frekwencji, która pomimo ich zakusów przedstawia się następująco:

Na 1. zw. kursie przygotowawczym, na który chodzą dziewczęta uczęszczające rano do szkoły ludowej, a po południu do szkoły koronkarskiej jest razem 16-cie dziewcząt. Otóż żeby te dziewczęta powstrzymać od uczęszczania do szkoły koronkarskiej, zakazał im p. Kuc w szkole ludowej, biegając od klasy do klasy pod grozą urwania głów, popsucia świadectw i powyrzucania ze szkoły za okno, żeby do szkoły koronkarskiej nie chodziły.

Bliższe wytłumaczenie tego faktu w zażaleniu wniesionem. 17 października 1911 r. przez deputację gminną z Bobowy (złożona z 5-ciu członków prowadzona przez p. Józefa Dzikiewicza z Bobowy) na ręce JWP. Rady Nawratila, na które również do dzisiaj nie otrzymano odpowiedzi.

Na pierwszym kursie zapisanych jest uczennic 15. Z tych wykreślił p. Kuc jedną uczennicę, bo ta jest z sąsiedniej wsi Bruśnika, więc uczennicą być nie może?!... Na drugi kurs zapisały się 4 uczennice. — Ogółem byłoby uczennic zapisanych i uczęszczających na wszystkie kursa 35. Robotnic 8. Razem 43. A przecież tres faciunt collegium, a cóż dopiero 43.

Deputacyi gminnej oświadczył JWP. Radca Nawratil, że szkoła koronkarska jest niepotrzebną w Bobowej, bo mało uczennic z niej korzysta, więc szkoła się nie opłaca.

Zapytujemy przeto, czy szkoła ma się opłacać, czy ma służyć do rozsiewania światła? i która szkoła się wogóle opłaca?

JWP. Radca Nawratil zarzuca kierownicze, że nie stara się o sprzedaż koronek. Otóż w pierwszej linii należałoby to do JWP. Rady Nawratila, ażeby tenże jako inspektor szkół przemysłowych

podał projekt założenia jakichś większych bazarów n. p. we Lwowie i Krakowie kosztem kraju, gdzieby podobne rzeczy ze wszystkich szkół sprzedawano, a nie żądać od kierowniczk siedzącej w szkole od 8-mej godziny rano do 12-tej i od 2-giej do 6-tej, żeby też może jeździła z koronkami po kraju i trudniła się sprzedażą, bo któż wtedy będzie kierowniczką w szkole?

A mimo to kierowniczka sprzedaje koronki i nigdy wielkich zapasów na składzie nie posiada, jak to stwierdził nawet JWP. Inspektor Bielich.

Wobec powyżej w miniaturze przytoczonych faktów żądamy:

1) Aby nam szkoły koronkarskiej nie zwinięto.

2) Aby tej właśnie kierowniczk p. Heleny Rzeczyckiej, jako starającej się gorliwie o rozwój szkoły w Bobowej nie przeniesiono.

3) Aby z kierowniczk nagane udzieloną jej w dniu 18. lutego 1911 roku L. 16.851 jako bezpodstawną i w wysokim stopniu ją krzywdzącą zdjęto.

4) Aby p. Długoszowskiego i p. Kuca z ich stanowisk w stosunku do szkoły koronkarskiej usunięto, a w miejsce ich zamianowano kuratorem WP. Edmunda Górskiego, sekretarza powiat. w Grybowie, zaś administratorem p. Józefa Magierę, kierownika szkoły ludowej w Bobowej.

Interpelant:
Jan Cieluch.

Stapiński, Cipser, Lewakowski, Witos, Jedynek, Bis, Bojko, Styła, Stefczyk, Krężel, Ptak, Kędzior, Żardecki, Myjak, Skołyśzewski.

I n t e r p e l a c y a

posła Witosa i tow. do Pana c. k. Komisarza rządowego w sprawie załatwiania rekursów i innych czynności przez władze polityczne wykonywanych.

Od dłuższego już czasu podnoszą się skargi ludności na niesłuchanie po-

wolne załatwianie rekursów w sprawach gminnych i parafialnych i innych czynności przez władze polityczne wykonywanych. Ponieważ gospodarka tak gminna jak i parafialna, wiele na tem cierpi tak pod względem finansowym jak i administracyjnym, przeto stan podobny nie powinien być dłużej cierpiany.

Na dowód podaję parę przykładów:

Jeszcze w roku 1901 w parafii Wierchosławice przeprowadzono rozprawę konkurencyjną celem uzyskania funduszów na restaurację kościoła tamże. C. k. Starostwo w Tarnowie wciągnęło całą gminę Rudkę do konkurencyi, mimo tego, iż większa część tejże do parafii Radłowskiej należy. Rekurs wniesiony w tej sprawie zalega do dziś dnia, pomimo upływu lat ośmiu, w tej sprawie niezadowolony.

Celem przeprowadzenia restauracyi budynków plebańskich w tejże parafii, komitet parafialny powziął uchwałę dokonać tego drogą konkurencyi rozłożyć się mającej na wszystkich parafian, opłacających podatki bezpośrednie. Na skutek polecenia c. k. Starostwa w Tarnowie interesowane gminy jeszcze w roku 1910 wybrały pełnomocników do przeprowadzenia rozprawy konkurencyjnej, mimo to rozprawa ta do dziś dnia się nie odbyła.

W posiadaniu gminy Wierchosławice znajdują się obligacye, winkulowane na „szpital ubogich” i „ubogich gminy Wierchosławice” wypłacane przez tę gminę na utrzymanie służby kościelnej. Ponieważ Wydział kraj. osobnem pismem zabronił tego czynić gminie, sprawa weszła do c. k. Starostwa, które miało wydać odpowiednie orzeczenie.

Mimo upłynięcia przeszło dwóch lat czasu c. k. Starostwo na wydanie orzeczenia wcale się nie zdobyło. Również od lat kilku zalega rekurs w sprawie konkurencyi kościelnej w Siemichowie. Wymieniać rekursy, zalegające

latami w sprawach wyborów gminnych byłoby zbyt liczne, gdyż to zabrałoby wiele arkuszy.

Ponieważ podobne postępowanie naraża ludność na dotkliwe straty i niezliczone przykrości, przynosi zanik gospodarki gminnej i parafialnej, ponieważ musi sprowadzić przekonanie ludności, że Władza ta lekceważy najżywniejsze interesy ludności, zapylają podpisani:

co c. k. Rząd zamierza uczynić, ażeby podobne niewłaściwości usunąć?

Interpelant:

Witos.

Skołyszewski, Stefezyk, Lewakowski, Zardecki, Stapiński, Bis, Styła, Jedynek, Myjak, Szwed, Krężel, Plak, Bojko, Cieluch.

I n t e r p e l a c y a

posła Witosą i tow. do Wydziału krajowego w sprawie ściągania opłat szynkarских.

W całym kraju podnoszą się żale i głośnie protesty przeciw sposobowi pobierania krajowych opłat szynkarских od piwa i napojów spirytusowych, czemu nareszcie dano wyraz we wnioskach poselskich w obecnej sesji stawianych.

Niezależnie od tego, co dopiero w drodze ustawowej może być uregulowaniem, nakładanie nadmiernie wysokich opłat na pojedynczych szynkarzych, szczególnie wiejskich, powolne niesłuchanie załatwianie rekursów, prowadzenie w dziesiątki tysięcy idących egzekucyi sądowych, co znowu za sobą pociąga bardzo dotkliwe dla interesowanych koszty, ściąganie niejednokrotnie opłat od interesantów, którzy wcale szynkarstwa nie wykonywali, uprawnia do twierdzenia, iż ten dział prowadzony jest co najmniej niedbale a nawet lekkomyślnie. Przykładów podobnego postępowania możnaby przytoczyć wiele, ograniczę się na kilku z najbliższej mi okolicy wziętych.

Kółko rolnicze w Wierzchosławicach zaczęło wykonywać przemysł gospodnio-szynkarski od dnia 15. sierpnia 1911., o czem wcześniej c. k. Starostwo w Tarnowie zawiadomiło. Mimo to opłatę szynkarską w kwocie 1166 koron wymierzono za cały rok 1911 i mimo tego, iż zapłacono przypadającą należność we właściwym czasie, obecnie Biuro krajowe dla pobierania opłat szynkarskich przeprowadza egzekucyjnie ściągnięcie całej wyż wymienionej sumy.

Kółko to prowadziło również przez pół roku, t. j. od 15. lutego do 15. sierpnia drobną sprzedaż piwa, od czego wymierzono mu 10 koron opłaty rocznej, mimo doniesienia o dniu rozpoczęcia zaprzestania prowadzenia tego interesu, mimo zapłacenia przypadającej za czas ten należności, ściągnięto egzekucyjnie od tegoż kółka kwotę 6 koron 98 halerzy zupełnie nieprawnie.

Jan Kukla, dawny szynkarz we Woli rzędzińskiej, mający konsens na drobną sprzedaż napojów spirytusowych, przez cały rok nie wykonywał wcale tego przemysłu, gdyż przeniósł się do Zabłędzyna na stałe mieszkanie, mimo to egzekwuje się go za wysoką sumę przypisaną zupełnie niesłusznie.

Zarządowi Kółka rolniczego w Niedomicach wymierzono 84 koron od sprzedaży wina i przeprowadza się egzekucję, celem ściągnięcia tej kwoty, mimo iż Zarząd ten doniósł wcześniej powołanej władzy o zaprzestaniu sprzedaży.

Ponieważ podobne postępowanie doprowadza tysiące rodzin do ruiny materialnej, ponieważ nie jest zadaniem Wydziału krajowego przeprowadzać egzekucje celem wydostania należących się niejednokrotnie pretensyi, ponieważ podobne postępowanie musi osłabić zaufanie ludności do tejże władzy, zapytują podpisani:

Czy Wysoki Wydział krajowy gotów jest podanym niewłaściwym praktykom koniec położyć?

Co zamysła zrobić, ażeby nieprawnie pobrane opłaty wraz z kosztami zostały interesowanym kontrybuentom zwrócone i kiedy to zamierza uczynić?

Czem usprawiedliwi podobne postępowanie?

Interpelant:
Witos.

Bis, Krężel, Styła, Bojko, Myjak, Żardecki, Stapiński, Szwed, Jedynek, Cieluch, Ptak, Lewakowski, Cipser, Stefczyk, Skołoszewski.

I n t e r p e l a c y a

posła Witos a i tow. do Pana c. k. Komisarza rządowego w sprawie praktyk, dokonywanych przez władze polityczne powiatowe przy wydzierżawianiu rewirów rybackich.

Ustawa o rybołóstwie z dnia 31. października 1887 r., mająca na celu rzekomo ochronę tegoż przed różnego rodzaju szkodnikami, mająca przytem umożliwić racjonalne gospodarstwo rybne, stała się prawdziwem utrapieniem dla mieszkańców gmin nad brzegami rzek położonych. Nie tylko bowiem wzbroniono im przystępu do rzek, pojenia bydła i koni, pławienia tychże, używania wody do innych celów, pozbawiono znacznego dochodu z tego płynącego, lecz przytem wykluczono od prawa dzierżawienia rewirów rybackich, dając pierwszeństwo osobom, dla tej władzy więcej miłym a częstokroć zwykłym spekulantom. Mimo tego, iż ofiarującym najwyższą cenę za dany rewir jest właścianin, mimo tego, iż tenże daje zupełną gwarancję prowadzenia racjonalnej gospodarki w odnośnym rewirze, oferta jego z zasady bywa odrzucaną a jedynym motywem tego kroku jest to, iż oferujący był właścianinem.

Przykładów podobnego postępowania możnaby bardzo wiele przytoczyć, opieram się na jednym.

C. k. Starostwo w Jaśle pismem z dn. 7. listopada 1911. ogłosiło licytację ofertową, celem wydzierżawienia rewiru IV., VIII. i XII. w dorzeczu rzeki Wisłoki na dzień 16. grudnia 1911. o godzinie 11 przed południem, w biurze c. k. Starostwa w Jaśle. Na rewir XII. najwyższą ofertę bo 11 koron wynoszącą wniósł Paweł Madej, gospodarz z gminy Kłodawy, człowiek nieposzlakowany i dający wszelkie gwarancje spełniania obowiązków ustawą nałożonych. Mimo to bez podania jakiegokolwiek powodów c. k. Starostwo w Jaśle odmówiło mu wydzierżawienia rzeczzonego rewiru, oddając takowy Tow. rybackiemu za czynszem rocznym 12 koron wynoszącym. W podobny sposób postąpiono przy wydzierżawieniu rewiru IV. Ponieważ fakt wyżej podany nie jest wcale odosobniony, ale podobne postępowanie stało się regułą, ponieważ jest to jaskrawem pogwałceniem praw pewnej klasy ludności na korzyść drugiej, ponieważ gminy przez podobne postępowanie narażane są na straty materialne, ponieważ u ludności musi to wzbudzić zupełnie uzasadnioną gorycz i urobić przekonanie o szkodliwej stronniczości władz politycznych;

ponieważ rybołówstwo na tem nie zyskuje, lecz owszem traci, gdyż nabywcy tego prawa poddzierżawiają takowe bardzo często rozmaitym spekulantom, którzy starają się zarobić jak najwięcej, prowadząc wprost rabunkową gospodarkę, zapytują podpisani:

co zamysła c. k. Rząd zrobić, ażeby podobnym praktykom nierównomiernego traktowania obywateli przez odnośne władze kres położyć?

Czy gotów jest pouczyć odnośnych urzędników o równem traktowaniu wszystkich obywateli?

Interpelant:
Witos.

Bis, Bojko, Żardecki, Stefczyk, Stapiński, Skolyszewski, Jedynek, Styła, Ptak, Krężel, Cieluch, Myjak, Lewakowski, Szwed.

I n t e r p e l a c y a

posta Jedyneka i tow. do Pana c. k. Komisarza rządowego w sprawie lekceważenia uchwał Rad gminnych przez władze polityczne przy rozdawnictwie koncesyi szynkarskich.

Notorycznym faktem jest oświadczenie, kilkakrotnie przez p. c. k. Namiestnika powtarzane, że wbrew uchwałom rad gminnych koncesye szynkarskie nie zostaną nikomu nadane. To samo zdanie wypowiedział Sejm w całym szeregu dyskusji — mogących być niejako gwarancją, że tak a nie inaczej dzieć się będzie!

Tymczasem podwładne Panu Namiestnikowi organy, bo starostowie nadają ludziom niepewnej konduity, własnowolnie, najczęściej bez oglądania się na odnośne, kompetentne uchwały rad gminnych, koncesye szynkarskie. Za klasyczny dowód podobnego postępowania może posłużyć fakt następujący:

Rada gminna w Zakopanem uchwaliła w r. 1910. zaopiniować przychylnie 16 podań o koncesyę szynkarską. Między temi zostało jednomyślnie podobnie załatwione podanie p. Macieja Jaciny. Nawiasem nadmienimy, że ten ostatni posiada wzorowo urządzonej dom na tego rodzaju interes, przymioty osobiste i dłuższą w zawodzie szynkarskim praktykę — tak, że Rada gminna czuła się szczęśliwą, mogąc podobnego kandydata poprzeć. Co też, jak wyżej powiedzieliśmy, uczyniła.

Tymczasem wszechwładny starosta w Nowym Targu koncesyi nie udzielił Maciejowi Jacinie, motywując odmowę tem, że „nie zachodzi potrzeba udzielenia tejże Maciejowi Jacinie“. Odpowiedź, jak na starostę, zanadto ogólnikowa!

Natomiast wbrew uchwale gminnej nadało Starostwo w Nowym Targu koncesye Maryi Kotońskiej, Dziadulskiemu, Piaseckiej i Górskiej.

W pięciu więc wypadkach jednej tylko gminy zlekceważyło Starostwo uchwały prawomocne Rady gminnej, co wskazuje na smutną rzeczywistość, że do składanych publicznie zapewnień Pana Namiestnika podwładne organy się nie stosują i że naszym autonomicznym władzom odbiera się możność utrzymywania powagi swych uchwał wśród ludności wiejskiej, gdy u władz rządowych uwagi na nie się nie zwraca.

Panowie Starostowie siłą mocą spychają Rady gminne do rządu pewnego rodzaju rad przybocznych autokraty — tych, co to mogą najwyżej ośmielić się doradzać sposób postępowania w pewnych sprawach — co zresztą pozostaje łaskawie bez znaczenia!

Wobec tego zapytujemy Wysoki Rząd, czy zechce w tym i analogicznych wypadkach polecić odnośnym czynnikom, zastosowanie się do uchwał Rad gminnych i dopilnować należytego respektowania uchwał tychże Rad.

Interpelant:
Jedynak.

Bis, Lewakowski, Cieluch, Stefczyk, Krężel, Ptak, Stapiński, Bojko, Myjak, Witos, Styła, Kędzior, Szwed, Skoły-szewski.

I n t e r p e l a c y a

posta Battaglii i tow. do Jego Eksce-lencyi Pana c. k. Namiestnika w spra-wie organizacyi statystyki handlu ze-wnętrznego Galicyi.

Jeszcze w roku 1909 uchwalił Wy-soki Sejm ustawę w przedmiocie orga-nizacyi statystyki handlu zewnętrznego Galicyi.

Ustawy tej nie przedłożył c. k. Rząd do sankcyi Monarszej, natomiast

w formie obowiązującej przyrzekł po-starać się w drodze administracyjnej, aby cel ustawą zamierzony został osią-gnięty — a to przez odpowiednią re-formę statystyki transportowej c. k. austr. kolei państwowych.

Odnośne studia zostały istotnie przeprowadzone a c. k. Ministerstwo kolejowe wypracowało już szczegółowy projekt reformy kolejowej statystyki transportowej — nie przystąpiło jednak dotąd do zrealizowania owego proje-ktu. Akcya c. k. Rządu stanęła wido-cznie na martwym punkcie i zachodzi obawa, że ze wszech miar pożyteczna i potrzebna reforma, bądź to znacznie się opóźni, bądź też wcale nie przy-jdzie do skutku.

Podpisani więc zapytują Jego Eks-celencyę Pana c. k. Namiestnika:

1) Czy wiadomo Mu, w jakim sta-dyum znajduje się obecnie sprawa zre-formowania statystyki transportowej c. k. austr. kolei państwowych?

2) Czy jest skłonny poczynić wła-ściwe kroki, aby intencyom Wysokiego Sejmu, wyrażonym w powołanej usta-wie w tej lub innej formie, jak najry-chlej, najpóźniej jednak od 1. stycznia 1913. stało się istotnie zadość?

Interpelant:
Battaglia.

Kolischer, Sare, German, Kleski, Ma-ryewski, Federowicz, Jahl, Landau, Rutowski, Rittel, Leo, Bandrowski, Maiss, Łazarski.

I n t e r p e l a c y a

posta hr. Stadnickiego i towarzyszy do c. k. Komisarza Rządowego.

Obywatele powiatu stryjskiego po-stanowili w r. 1911. zawiązać Stowa-rzyszenie p. n. „Polska Organizacya powiatowa“ i w tym celu na zgroma-dzeniu, odbytem w Stryju dnia 29. sty-cznia 1911. uchwaliли statuty tegoż Sto-warzyszenia i przedłożyli je c. k. Na-miastnictwu do zatwierdzenia.

C. k. Namiestnictwo jednak reskryptem z 2. maja 1911. L. 1695. zakazało zawiązania tego Stowarzyszenia jako „politycznego“ według osnowy przedłożonych mu statutów.

Inicytorowie założenia Stowarzyszenia opracowali tedy nowe statuty Stowarzyszenia -- jako niepolitycznego, stosując się ściśle do postanowień ustawy o zgromadzeniach z 15. listopada 1867. Nr. 134. i do uwag i wskazówek, zawartych w reskrypcie c. k. Namiestnictwa z 2. maja 1911. L. 1695.

Opracowany w ten sposób statut uchwalony na zgromadzeniu odbytem dnia 9. grudnia 1911. przedłożono c. k. Namiestnictwu.

Lecz i tym razem nie omieszkało c. k. Namiestnictwo znaleźć usterek w statucie, które spowodowały Namiestnictwo do zakazu wprowadzenia w życie Stowarzyszenia wedle osnowy przedłożonych statutów.

Charakterystycznym jest, że inkryminowane ustępy statutu są dosłownie wzięte n. p. ze statutu „Polskiej okręgowej Organizacji narodowej“ w Stanisławowie, zatwierdzonego reskryptem z dnia 24. lipca 1910. L. 3304, tudzież ze statutu Związku urzędników Rad powiatowych, również zatwierdzonego przez c. k. Namiestnictwo.

Drugi reskrypt c. k. Namiestnictwa odmawiający zatwierdzeniu statutowi brzmi:

„L. 1525. Stryj, dnia 16. stycznia 1912. Do Stowarzyszenia „Polska Organizacja Narodowa“ do rąk Pana Adama Onyszkiewicza w Stryju. C. k. Namiestnictwo reskryptem z 10. stycznia 1912, L. 4455 na mocy § 6. ustawy z dnia 15. listopada 1867 Dz. p. p. Br. 134. zakazuje zawiązania tego stowarzyszenia według osnowy załączonego statutu, ponieważ statut ten nie odpowiada wymogom § 4. lit. a. e. f. powołanej ustawy“.

„Z powodu zbyt ogólnikowej stylizacji nie jasne są postanowienia § 3. lit. a) statutu, w szczególności nie podano, jakich sposobów zamierza stowarzyszenie używać, aby odzyskać i utrzymać narodowy stan posiadania, tudzież pod jakim względem i w jakim kierunku ma stowarzyszenie dążyć do poprawy stosunków w sprawach religijnych“.

„Również nie jasne jest postanowienie § 3. lit. g) statutu, według którego stowarzyszenie miałoby tworzyć w miarę potrzeby „organizacje miejscowe“, albowiem wobec braku bliższego określenia w statucie o ustroju tych organizacji nie można z postanowienia tego powziąć, czy byłyby to tylko organa stowarzyszenia, czy też stowarzyszenia filialne, stanowiące odrębne jednostki prawne“.

„Następnie nie jasna jest wzmianka o „delegacjach“ w § 4. ustęp ostatni alinea 2 statutu, gdyż statut nie normuje składu i zakresu działania tych delegacji“.

„Wkońcu w statucie brakuje postanowienia o tem, jaką większością głosów mają zapadać ważne uchwały wydziału“.

„Od tej decyzji wolno wnieść rekurs do c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych, który należy podać do c. k. Namiestnictwa w ciągu dni 60, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia. C. k. Radca Namiestnictwa i Kierownik Starostwa: Czepielewski wł. r.“.

Od tego reskryptu wnieśli obywatele miasta i powiatu Stryjskiego następujący rekurs:

Do Wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych

we Wiedniu

przez

Wysokie c. k. Namiestnictwo

we Lwowie.

Rekurs

Stowarzyszenia „Polska Organizacya Narodowa” do rąk Adama Onyszkiewicza

w Stryju

od decyzji c. k. Namiestnictwa z dnia 10. stycznia 1912. L. 4155.

„Wysokie c. k. Ministerstwo!”

„Od powyższej decyzji, mocą której c. k. Namiestnictwo zakazało zawiązania Stowarzyszenia „Polska Organizacya powiatowa” na osnowie statutów, uchwalonych dnia 9. grudnia 1911, których jeden egzemplarz tu się dołącza, wnosimy następujący”

„Rekurs”:

„Powyższa decyzja c. k. Namiestnictwa jest bezpodstawną, niesłuszną i krzywdzącą i zmierza chyba do tego, aby bezwarunkowo nie dopuścić do zawiązania w Stryju polskiego stowarzyszenia, zmierzającego do zespolenia obywateli polskiej narodowości w celu wzmacniania ducha narodowego, wzmacniania i popierania ekonomicznego ich rozwoju, rozwoju polskich instytucji i obrony polskich interesów narodowych.

Do wniosku tego przyjść się musi, gdy się zważy, że w ciągu jednego roku już po raz drugi Namiestnictwo zakazuje wprowadzenia w życie stowarzyszenia, uchwalonego przez tych samych obywateli, w tym samym celu. A mianowicie po raz pierwszy reskryptem z 2. maja 1911. L. 1695, po raz drugi — obecnie”.

„Obecny zaś zakaz z 10. stycznia b. r. L. 4155 wprowadzenia w życie statutów, uchwalonych 9. grudnia 1911, tem bardziej musi dziwić, że poszczególne postanowienia tych statutów są wzorowane dosłownie na postanowieniach statutu „Polskiej okręgowej Organizacyi narodowej w Stanisławowie”, zatwierdzonego reskryptem c. k. Namiestnictwa we Lwowie z 24. lipca 1910. L. 3304, dalej zgadzają się co do

treści i celu z postanowieniami statutów „Organizacyi jedności Narodowej we Lwowie”, zatwierdzonych reskryptem c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 25. stycznia 1910. L. XIII/107, a wreszcie dosłownie wzięte są ze statutów Związku urzędników Rad powiatowych, zatwierdzonych również przez c. k. Namiestnictwo”.

„Wszystkie zaś te instytucje znajdując się we wschodniej Galicyi, w miastach i powiatach tego samego typu ludności, o takich samych stosunkach narodowościowych, religijnych i społecznych”.

„Okoliczność ta wskazuje jasno na tendencyjność w zarządzeniu c. k. Namiestnictwa, dotyczącem naszego Stowarzyszenia”.

„Przechodząc do szczegółów, podnosimy, że postanowienia § 3. lit. a) nie są bynajmniej tak niejasne, jak się one wydają c. k. Namiestnictwu, a względnie, że żądanie c. k. Namiestnictwa, aby podano: „jakich sposobów zamierza stowarzyszenie używać, aby odzyskać i utrzymywać narodowy stan posiadania” — jest niemożliwem do spełnienia. Jak bowiem liczne i rozmaite są dziedziny narodowego stanu posiadania, tak rozmaite są — odpowiednie dla każdej dziedziny — sposoby odzyskania go tam, gdzie został straconym, tudzież sposoby dalszego utrzymywania go”.

„W jakich wypadkach i w jakich kierunkach wypadnie ten stan posiadania odzyskiwać, jakoteż bronić — nikt naprzód nie może powiedzieć i dlatego nie można naprzód określić sposobów, zmierzających do tego celu”.

„Dlatego też w § 3 a) statutów przekazano omówienie i uchwalenie tych sposobów wspólnym zebraniom członków, które mają się w każdym poszczególnym wypadku nad stosownym sposobem, wiodącym do celu, zastanowić i sposób ten uchwalić. Rzeczą zaś władzy powołanej będzie czuwać nad tem, by te sposoby odpowiadały obowiązku-

jącym przepisom prawnym i nie przekraczały granic działalności Stowarzyszenia“.

„Zresztą końcowy ustęp alin. A), a mianowicie słowa: „przez zebrania i odczyty popularne, mające pouczyć ludność o jej prawach obywatelskich“, następnie alin. b) c) e) całą swą treścią dają każdemu nieuprzedzonemu pod tym względem aż nadto wyczerpujące wyjaśnienie“.

Co do kwestyi, pod jakim względem i w jakim kierunku ma stowarzyszenie dążyć do poprawy stosunków w sprawach religijnych — załatwia ją również wyczerpująco alin. d) §-fu 3., która daje Stowarzyszeniu możliwość zajmowania się budową kościołów i kaplic a dalej ochronek i burs. Zadaniem tych ostatnich jest wychowywać młodzież w zasadach religijnych i chronić ją od zepsucia i demoralizacji“.

„Jakimi zresztą środkami podnosi się religijność — i zdąża do poprawy stosunków w sprawach religijnych jest powszechnie rzeczą wiadomą, a mógłby na to dać wyczerpującą odpowiedź pierwszy lepszy katechizm...“.

„Nawiązując do tego, cośmy na wstępie zaznaczyli, powołujemy się na równobrzmiące postanowienia statutu stanisławowskiej Polskiej okręgowej Organizacji Narodowej § 3. alin. a) i b)“.

„C. k. Namiestnictwu wydaje się niejasnym postanowienie o tworzeniu organizacji miejscowych. — Wyjaśniamy, że miały to być organa Stowarzyszenia, a nie stowarzyszenia filialne, stanowiące odrębne jednostki prawne, bo gdyby tak miało być, byłibyśmy to wyraźnie zaznaczyli“.

„Ustęp ten również zgadza się dosłownie z ustępem h) § 3. dopiero co powołanego statutu stanisławowskiego“.

Ale i „wzmianka o delegacjach“ zaniepokoiła c. k. Namiestnictwo! A przecież już samo znaczenie wyrazu „dele-

gacja“ tłumaczy jasno, czem i jaką ma być delegacja. — Przez delegację — inaczej deputację, rozumie się powszechnie jedną lub więcej osób, którą wybiera, względnie wyznacza jakaś korporacja, jakieś Stowarzyszenie w celu reprezentowania Stowarzyszenia przy jakiejś uroczystości, lub w celu udania się czyto do jakiejś osoby, władzy lub ciała reprezentacyjnego, bądź też ustawodawczego w celu reprezentowania Stowarzyszenia, lub też petycyonowania w jego imieniu. — Ale przecież nikt nie może przewidzieć, jaki będzie kiedyś od wypadku do wypadku skład takiej delegacji i jej chwilowy, przypadkowy zakres działania. — Więc i to żądanie c. k. Namiestnictwa jest nieuzasadnione“.

„Wkońcu zarzuca c. k. Namiestnictwo, że w statucie brak postanowienia, jaką większością głosów mają zapadać uchwały Wydziału. — I ten zarzut jest zupełnie nieuzasadniony. — Skoro bowiem do ważności uchwał nie wymaga się kwalifikowanej większości, jest rzeczą zupełnie jasną i prostą, że wymaganą jest tylko zwykła większość głosów i nikt nigdzie tego nie kwestyonuje. Można by przytoczyć liczne instytucje, których statuty również nie zawierają wyraźnych postanowień, iż uchwały Wydziału zapadają zwykłą większością głosów, a przecież statuty te uzyskały zatwierdzenie c. k. Namiestnictwa, jak n. p. statut Związku urzędników Rad powiatowych w Galicyi“.

„Wobec takiego stanu rzeczy upraszamy“:

„Wysokie c. k. Ministerstwo raczy uchylić rozporządzenie c. k. galicyjskiego Namiestnictwa z dnia 10. stycznia 1912. L. 455 i orzec, że toż c. k. Namiestnictwo winno zatwierdzić statut uchwalony dnia 9. grudnia 1911“.

Ażeby ułatwić Wysokiemu Sejmowi rozpatrzenie się w tej sprawie, pozwalają sobie wreszcie interpelanci przytoczyć całą osnowę statutu, któremu odmówiono zatwierdzenia:

S t a t u t

Stowarzyszenia „Polska Organizacya Narodowa w Stryju“.

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. Nazwa, siedziba i miejsce działania.

Stowarzyszenie ma nazwę „Polska Organizacya narodowa w Stryju“. — Siedzibą jego jest miasto Stryj, a działalność jego rozciąga się na autonomiczny powiat stryjski.

§ 2. Cel Stowarzyszenia :

Celem Stowarzyszenia jest zespolenie obywateli Polaków bez różnicy płci i wyznania w celu wzmocnienia i budzenia ducha narodowego, wzmacniania i popierania ekonomicznego rozwoju polskiej ludności, polskich instytucyi, tudzież w celu obrony polskich interesów narodowych.

§ 3. Zakres i środki działania :

Do osiągnięcia tego celu dąży Stowarzyszenie :

- a) przez wspólne zebrania członków Stowarzyszenia dla omówienia i uchwalenia sposobów, prowadzących do odzyskania i utrzymania narodowego stanu posiadania, niemniej poprawy stosunków w sprawach religijnych, narodowych, kulturalnych i ekonomicznych polskiej ludności, tudzież przez zebrania i odczyty popularne, mające pouczyć ludność o jej prawach obywatelskich ;
- b) przez zwoływanie wieców polskich w sprawach narodowych, urządzenie obchodów i uroczystości narodowych ;
- c) przez redagowanie i rozdzielanie między ludem odpowiednich czasopism i broszur ;
- d) przez zajmowanie się budową kościołów, kaplic, polskich ochronek, burs i t. p.
- e) przez materialną poprawę bytu ludności polskiej, przez zakładanie

czytelń, szkół fachowych, kółek rolniczych, burs i domów polskich, kas pożyczkowych, biur pośrednictwa pracy i biur porady prawnej, przez popieranie i organizowanie przemysłu domowego, współdziałanie przy parcelacyi obszarów dworskich między włościan polskich ;

- f) przez opiekę nad wychodźstwem polskim ;
- g) przez tworzenie w miarę potrzeby organizacyi miejscowych w rejonie działalności ;
- h) przez utrzymywanie łączności z polskimi stowarzyszeniami.

II. Członkowie, ich prawa i obowiązki.

§ 4.

Członkowie Stowarzyszenia dzielą się na :

- a) członków zwyczajnych,
- b) członków założycieli,
- c) członków honorowych.

Członkiem zwyczajnym może być każdy Polak bez różnicy płci i wyznania, który podpisze odpowiednią deklaracyę przystąpienia i zobowiąże się płacić wkładkę roczną, oznaczoną przez Walne Zgromadzenie, a którego na tej podstawie przyjmie Wydział.

Członkiem założycielem może zostać każdy członek zwyczajny, który obok wkładki rocznej złoży jednorazowo kwotę 100 koron.

Członków honorowych mianuje Walne Zgromadzenie wyłącznie na wniosek Wydziału.

Obowiązkiem każdego członka jest ściśle przestrzeganie postanowień statutu i popieranie celów Stowarzyszenia.

Przestanie być członkiem Stowarzyszenia :

- a) kto zgłosi swe wystąpienie najpóźniej w miesiącu wrześniu ;

b) kogo Wydział wykluczył na podstawie wyroku sądu honorowego za działanie na szkodę Stowarzyszenia, lub za czyn hańbiący;

c) kogo Wydział wykreślił z powodu nieusprawiedliwionego niepłacenia wkładek przez dwanaście miesięcy.

Prawa członków są:

a) korzystanie z pomocy Stowarzyszenia;

b) uczestniczenie w zgromadzeniach i wiecach;

c) czynne i bierne prawo wyborcze do Zarządu Stowarzyszenia, Sądu honorowego komisji i delegacji.

III. Fundusze Stowarzyszenia i rok administracyjny.

§ 5.

Fundusze Stowarzyszenia powstają:

a) z wpisowego i wkładek członków;

b) z darów, subwencji i zapisów;

c) z dochodów nadzwyczajnych — i dzielą się na fundusz rezerwowy i obrotowy.

§ 6.

Do funduszu rezerwowego wpływają:

a) kwoty przeznaczone na ten cel każdoroczną uchwałą Walnego Zgromadzenia na wniosek Wydziału;

b) wszelkie dary, subwencje, zapisy i dochody nadzwyczajne.

Fundusz rezerwowy może być ulokowany w nieruchomościach, lub papierach wartościowych, mających bezpieczeństwo pupilarne.

O przeznaczeniu i sposobie użycia funduszu rezerwowego stanowić będzie Walne Zgromadzenie na wniosek Wydziału.

Do funduszu obrotowego należą wszelkie zwyczajne dochody Stowarzyszenia, jako też kwoty, przeznaczone do

tego funduszu przez Walne Zgromadzenie na wniosek Wydziału.

§ 7.

Rok kalendarzowy jest rokiem administracyjnym Stowarzyszenia.

IV. Zarząd Stowarzyszenia.

§ 8.

Zarząd Stowarzyszenia sprawuje:

a) Walne Zgromadzenie;

b) Wydział;

c) Komisja rewizyjna.

Prócz tego może Wydział, lub Walne Zgromadzenie ustanawiać osobne stałe, lub czasowe komisje do załatwiania poszczególnych spraw (§ 22).

V. Walne Zgromadzenie.

§ 9.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie odbywa się przynajmniej raz na rok w pierwszych trzech miesiącach roku. Zwołuje je prezes, lub w razie jego przeszkody upoważniony przezeń jego zastępca. — Zwołanie zwyczajnego Walnego Zgromadzenia winno z reguły nastąpić na 14 dni naprzód. Do zaproszeń na Walne Zgromadzenie należy dołączyć porządek dzienny, uchwalony przez Wydział.

Zakres działania Walnego Zgromadzenia obejmuje:

a) załatwienie rocznego sprawozdania Wydziału;

b) wybór Wydziału, prezesa i zastępcy prezesa Stowarzyszenia;

c) wybór komisji rewizyjnej, tudzież innych komisji (§ 8);

d) wybór członków sądu honorowego;

e) sprawdzenie i zatwierdzenie każdorocznego zamknięcia rachunków i uchwalenia preliminarza na rok następny;

f) postanowienie co do przeznaczenia sposobu użycia i przydzielenia funduszy Stowarzyszenia;

- g) załatwianie wniosków, życzeń i zażaleń, zgłoszonych do Walnego Zgromadzenia za pośrednictwem Wydziału;
- h) mianowanie członków honorowych;
- i) zmiana statutów i uchwalanie wszelkich regulaminów;
- j) załatwianie odwołań przeciw decyzji Wydziału co do wykluczenia z grona członków Stowarzyszenia;
- k) rozwiązanie Stowarzyszenia.

Do ważności uchwał każdego Walnego Zgromadzenia potrzeba przynajmniej $\frac{1}{3}$ członków Stowarzyszenia.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Jedyne do uchwały rozwiązującej Stowarzyszenie potrzeba większości $\frac{3}{4}$ części obecnych.

Przewodniczący głosuje tylko przy wyborach. Głosowanie jest jawne. Przy wyborach głosuje się kartkami. Wybory członków komisji mogą się odbywać przez akłamację. Głosowanie imienne może się odbyć na wniosek poparty co najmniej przez $\frac{1}{3}$ obecnych.

Sprawy nagłe mają wejść pod obrady przed sprawami, wymienionymi w porządku dziennym, tylko w takim razie, jeśli za nagłością oświadczy się co najmniej $\frac{1}{3}$ część obecnych.

§ 10.

Naczwyczajne Walne Zgromadzenie odbędzie się na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia, lub Wydziału a wreszcie na piśmie żądanie $\frac{1}{6}$ części członków Stowarzyszenia, wniesione do Wydziału.

Zwołanie takiego nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia musi nastąpić do ośmiu dni, jeśli żądający Walnego Zgromadzenia nie wyznaczili dłuższego terminu.

Żądający zwołania nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia obowiązani są podać piśmie sprawy i wnioski, nad

którymi ma obradować Walne Zgromadzenie.

Obrady nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia mogą dotyczyć jedynie spraw, dla których nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zostało zwołanem.

Zresztą obowiązują te same przepisy co do terminu i sposobu zwołania, tudzież taki sam porządek obrad, jaki przepisany jest dla zwyczajnego Walnego Zgromadzenia.

§ 11.

Gdyby Walne Zgromadzenie czy to zwyczajne, czyto nadzwyczajne nie przyszło do skutku dla braku wymaganego kompletu, może następne odbyć się ważne przy jakimkolwiek bądź komplecie.

VI. Wydział.

§ 12.

Wydział składa się z prezesa, zastępcy prezesa i 18 członków, którzy będą wybierani na trzy lata. Wydział wybiera z pomiędzy siebie sekretarza, skarbnika i ich zastępców. W miarę potrzeby wybiera Wydział także innych funkcyjaryuszów. Co roku ustępować będzie jedna trzecia część wydziałowych, a w ich miejsce będą wybierani inni członkowie na trzy lata. Po upływie jednego roku od pierwszego wyboru Wydziału oznaczy losowanie tych członków Wydziału, którzy mają ustąpić. Po upływie dwóch lat od pierwszego wyboru wylosowaną zostanie połowa z tych wydziałowych, którzy po upływie pierwszego roku nie ulegli wylosowaniu“.

„Tym sposobem oznaczoną zostanie kolej ustępowania wydziałowych“.

„Prezes i zastępca prezesa nie podlegają losowaniu“.

„W razie śmierci lub ustąpienia prezesa, jego zastępcy, lub członka Wydziału, uzupełni najbliższe Walne Zgro-

madzenie skład Wydziału do końca trzechlecia tego, kto ubył.

„Członkowie Wydziału spełniają swój urząd bezpłatnie, otrzymują jednak zwrot kosztów podróży i innych wydatków, spowodowanych ich czynnością“.

§ 13.

„Posiedzenia Wydziału odbywają się z reguły cztery razy do roku“.

„Posiedzenia zwołuje prezes, a w razie jego przeszkody tegoż zastępcą“.

„Na zaproszeniu ma być podany porządek dzienny. Do ważności uchwał Wydziału potrzebną jest obecność prezesa lub jego zastępcy i przynajmniej 6 członków“.

§ 14.

„Prezes reprezentuje stowarzyszenie na zewnątrz, Wydział załatwia wszystkie jego sprawy podług regulaminu, ustanowionego przez Walne Zgromadzenie“.

§ 15.

„Pisma wychodzące ze Stowarzyszenia podpisuje prezes lub jego zastępcą, oraz sekretarz, przy wyciśnięciu pieczęci Stowarzyszenia“.

VII. Komisya rewizyjna.

§ 16.

„Komisya rewizyjna składa się z trzech członków, wybranych przez Walne Zgromadzenie z poza Wydziału na rok jeden. Komisya rewizyjna sprawdza stan kasy i funduszków Stowarzyszenia i przedkłada na dorocznem Walnem Zgromadzeniu sprawozdanie z odpowiednimi wnioskami“.

„Wydział obowiązany jest komisji rewizyjnej przedłożyć przynajmniej 14 dni przed zwyczajnem Walnem Zgromadzeniem zamknięcie rachunków za rok ubiegły i preliminarz na rok następny do sprawdzenia i porównania z księgami. Członkom komisji rewizyj-

nej służy zwrot kosztów za ich czynności, jak § 12“.

VIII. Sąd honorowy.

§ 17.

„Spory i nieporozumienia ze stosunków Stowarzyszenia wyniknąć mogące, czy to między Stowarzyszeniem a członkami – czy między członkami Stowarzyszenia, rozstrzyga Sąd honorowy. Również orzeka on o wykluczeniu członka ze Stowarzyszenia. Członków Sądu honorowego w liczbie siedmiu wybiera Walne Zgromadzenie na trzy lata, a w razie ubytku uzupełnia jego skład do końca trzechlecia. Członkowie Sądu honorowego nie podlegają losowaniu“.

§ 18.

„Spory i nieporozumienia osobiste między członkami, wynikające ze stosunków Stowarzyszenia, załatwia Sąd honorowy w ten sposób złożony, że obie strony wybierają po 2 sędziów z pośród członków Sądu honorowego, ci zaś wybierają Zwierzchnika również z pomiędzy członków Sądu honorowego“.

§ 19.

„W wypadkach sporu lub nieporozumienia między Stowarzyszeniem a członkiem Stowarzyszenia, dalej w wypadkach zamierzonego przez Wydział wykluczenia członka za działanie na szkodę Stowarzyszenia lub za czyn hańbiący (§ 4 b), wybiera Wydział dwóch sędziów z pomiędzy członków Sądu honorowego, interesowany zaś dwóch sędziów, czy to z pośród członków Sądu honorowego, czy też z pośród członków Stowarzyszenia, ci zaś wybierają Zwierzchnika z pośród członków Sądu honorowego“.

„Gdyby wybrani sędziowie nie mogli zgodzić się co do osoby Zwierzchnika, będzie on wybrany losem z pomiędzy członków Sądu honorowego“.

§ 20.

„Uchwały każdego Sądu honorowego zapadają zwykłą większością głosów. Sąd honorowy winien po rozstrzygnięciu sprawy swój umotywowany wyrok na piśmie udzielić stronom do wiadomości w ciągu ośmiu dni od dnia rozstrzygnięcia“.

„Od orzeczeń Sądu honorowego nie ma odwołania. Natomiast w wypadkach orzeczenia Wydziału o wykluczeniu członka, można wnieść odwołanie do Walnego Zgromadzenia w ciągu ośmiu dni od dnia doręczenia orzeczenia Wydziału. Odwołanie wnosi się na ręce Wydziału“.

§ 21.

„Wydział uchwali regulamin postępowania Sądu honorowego“.

IX. Komisye (§ 8).

§ 2.

„Komisye osobne, wybierane w myśl § 8-go, działają zawsze z ramienia Wydziału. Powzięte przez nie uchwały i postanowienia, mające na celu nadanie sprawom przez nie załatwianym stałego toku, lub też pociągające za sobą wydatki pieniężne, wymagają do swej ważności zatwierdzenia ze strony Wydziału“.

X. Rozwiązanie Stowarzyszenia.

§ 23.

„O rozwiązaniu Stowarzyszenia decyduje Walne Zgromadzenie w sposób wskazany w § 9. W razie rozwiązania Stowarzyszenia uchwali Walne Zgromadzenie, na jaki cel należy przeznaczyć majątek Stowarzyszenia. Jeśli Walne Zgromadzenie takiej ważnej decyzji nie poweźmie, przejdzie cały majątek Stowarzyszenia w połowie na bursę polską im. Adama Mickiewicza w Stryju, a w połowie na Towarzystwo Szkoły ludowej w Stryju.“

Na te same instytucje przejdzie cały majątek Stowarzyszenia w razie

prawomocnego rozwiązania Stowarzyszenia przez powołaną władzę“.

XI. Postanowienia końcowe.

§ 24.

„Zgromadzenie odbyte dziś dnia 9. grudnia 1911 pod przewodnictwem P. Adama Onyszkiewicza wybrało prowizorycznie Wydział, jak następuje: Prezes P. Adam Onyszkiewicz, zastępca prezesa ks. Aleksander Cisło; członkowie Wydziału: pp. Julian br. Brunicki, Franciszek Cypryś, Andrzej Graseła, Zygmunt Machniewicz, Mieczysław Rybczyński, Dr. Abraham Wiesenborg, Jan Bartł, Dr. Juliusz Falk, Mikołaj Muszyński, Andrzej Niebieszczański, Piotr Wróblewski, Tadeusz Bałaban, Jan Petru, Dr. Henryk Fruchtman, Stanisław Dienstl, Adolf Reif, Zygmunt Kirchner, Włodzimierz hr. Russocki, upoważniając ich do załatwienia wszelkich formalności, wymaganych prawem w celu wprowadzenia w życie Stowarzyszenia“.

Aż do najbliższego zwyczajnego Walnego Zgromadzenia mają oni sprawować czynności Zarządu Stowarzyszenia w myśl postanowień §§ 12, 13, 14 i 15 niniejszego statutu.“

Każdy, który zestawi postanowienia statutu z przepisami ustawy, przyjdzie do przekonania, że odmowa zatwierdzenia jest nieuzasadnioną.

C. k. Namiestnictwo powołuje się w uzasadnieniu powyżej przytoczonego postanowienia na § 4. lit. a) e) f) ustawy z 15. listopada 1867.

§ 4. ustawy rzeczonyj a) brzmi: „Zamiar założenia Stowarzyszenia mającego podlegać przepisom niniejszej ustawy winni założyciele, zanim Stowarzyszenie wejdzie w życie, zgłosić na piśmie do politycznej władzy krajowej z przedłożeniem statutów“.

„W Statutach muszą być określone:

a) cel Stowarzyszenia, środki ku temu i sposób ich zbierania“; e) organa kierujące stowarzyszeniem“; f) „wy-

mogi ważności uchwał, wygotowań piśmiennych i obwieszczeń“.

Podnieść należy, że statut rzeczony określa wyraźnie cel Stowarzyszenia w § 2.

„Celem Stowarzyszenia jest zespolenie obywateli Polaków bez różnicy płci i wyznania w celu wzmocnienia i budzenia ducha narodowego, wzmacniania i popierania ekonomicznego rozwoju polskiej ludności, polskich instytucji, tudzież w celu obrony polskich interesów narodowych“.

Stylizacji rzeczony nie można przecież uznać za zbyt ogólnikową, jak to czyni c. k. Namiestnictwo w reskrypcie z 29. stycznia 1911, a to tembardziej, że § 3. statutu wyraźnie wyszczególnia zakres i środki działania Stowarzyszenia:

„Do osiągnięcia tego celu dąży Stowarzyszenie“:

a) przez wspólne zebrania członków Stowarzyszenia dla omówienia i uchwalenia sposobów prowadzących do odzyskania i utrzymania narodowego stanu posiadania, niemniej poprawy stosunków w sprawach religijnych, narodowych, kulturalnych i ekonomicznych polskiej ludności, tudzież przez zebrania i odczyty popularne mające pouczyć ludność o jej prawach obywatelskich“;

b) „przez zwoływanie wieców polskich w sprawach narodowych, urządzanie obchodów i uroczystości narodowych“;

c) „przez redagowanie i rozdzielanie pomiędzy ludem odpowiednich czasopism i broszur“;

d) „przez zajmowanie się budową kościołów, kaplic, polskich ochronek, burs i t. p.“;

e) „przez materialną poprawę bytu ludności polskiej, przez zakładanie czytelnicy, szkół fachowych, Kółek rolniczych, burs i domów polskich, Kas pożyczko-

wych, biur pośrednictwa pracy, biur porady prawnej, przez popieranie i organizowanie przemysłu domowego, współdziałanie przy parcelacji obszarów dworskich między włościan polskich“;

f) „przez opiekę nad wychodźstwem polskim“;

g) „przez tworzenie w miarę potrzeby organizacji miejscowych w rejonie działalności“;

h) „przez utrzymanie łączności z polskimi Stowarzyszeniami“.

O bardziej szczegółowe wyluszczenie środków działania przecież trudno. Sposoby, jakich zamierza Stowarzyszenie używać, aby odzyskać, utrzymywać narodowy stan posiadania, są również wyraźnie wyszczególnione. A rozumie się samo przez się, że dążenie do poprawy stosunków religijnych dzieć się będzie przez staranie o pogłębienie wiary według katechizmu.

Tworzenie organizacji miejscowych dzieć się będzie przez ustanowienie miejscowych organów Towarzystwa; w przeciwnym wypadku byłoby bowiem Stowarzyszenie rzeczony zamieściło postanowienie o filiach.

Zupełnie jasnym jest także postanowienie § 4 c. statutu o prawie wybierania delegacji, które tylko od wypadku do wypadku może mieć miejsce.

Jaką większością głosów mają zapadać postanowienia Wydziału, rozumie się samo przez się, skoro nie ma postanowienia o kwalifikowanej większości. Jest też zupełnie jasnym, że obowiązuje pod tym względem reguła przyjęta dla Ogólnego Walnego Zgromadzenia w § 9. alinea 4 a.

§ 82. statutu wyraźnie określa organa Stowarzyszenia, czyni też zadość postanowieniom ustawy z 15. listopada 1867 Dz. p. p. nr. 134 lit. a), a przeto powołanie się na przepisy dotyczące o organach kierujących stowarzyszeniem jest zupełnie bezpodstawnem.

Jeśli zaś chodzi c. k. Namiestnictwu o kompetencję w sprawie wymienio- nego w § 4. lit. f) ustawy postanowienia dotyczącego „wygotowań pisemnych i obwieszczeń“, na które powołuje się reskrypt c. k. Namiestnictwa, to wynika jasno z § 14 i 15. statutu, że sprawy te są przedmiotem kompetencji Prezesa Stowarzyszenia i jego Wydziału.

Interpelanci mają zaszczyt na pod- stawie powyższych wywodów, zapytać się Komisarza rządowego:

Jakimi względami zdoła c. k. Rząd usprawiedliwić reskrypt z 10. stycznia 1912 l. 1525.

Interpelant:
Stadnicki.

Marszałkowicz, Raciborski, Czartoryski, A. Brunicki, Sala, Głabiński, Tertil, Sta- rzyński, Rayski, Kozłowski, T. Cieński, Sozański, Skarbek, Adam.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umie- ści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowe- mu, względnie Wydziałowi krajowemu, z wnioskami nagłymi postąpi regula- minowo.

Marszałek oznajmia, że wpłynęły dwa pisma sądowe w sprawie zezwo- lenie na karno-sądowe ściganie posłów i wzywa sekretarza p. Urbańskiego do odczytania tych pism.

Sekretarz p. Urbański odczytuje oba powyższe pisma, a mianowicie:

1. Pismo c. k. Sądu krajowego dla spraw karnych we Lwowie z dnia 24. stycznia 1912 Lcz. Vr. $\frac{168}{5}$ /12 w sprawie zezwolenia na karno-sądowe ściganie pp. Dudykiewicza i Myroniuka-Zajaczu- ka z powodu występku z §§ 279 i 280. u. k.

2. Pismo c. k. Sądu powiatowego Oddział IV. w Grybowie z dnia 6. lu- tego 1912 Lcz. U. 83/12 w sprawie ze-

zwolenia na karno-sądowe ściganie p. Cielucha z powodu przekroczenia z §. 487 u. k.

Izba zgodnie z wnioskiem sekretarza p. Urbańskiego przekazuje bez rozpra- wy powyższe pisma komisji prawniczej.

Marszałek oznajmia, że wpłynął jeszcze jeden protest przeciw 117 po- siedzeniu, a nadto dwa protesty przeciw 118 posiedzeniu i wzywa sekretarza p. St. H. hr. Badeniego do odczytania tych pro- testów.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni od- czytuje powyższe protesty, które brzmią, jak następuje.

Do

J. E. Stanisława hr. Badeniego

Marszałka krajowego

we Lwowie.

Podpisani posłowie Sejmu kraj. Królestwa Galicyi i t. d. przedkładają niniejszem w myśl §§ 76. i 81. regul. sejm. wniesiony ustnie na 118 posie- dzeniu IX. peryodu Sejmu galic.

P r o t e s t

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowaniu, które miało miejsce d. 3. lutego 1912 r. na 117. posiedzeniu Sejmu galicyjskiego.

W szczególności:

Protokół 117 posiedzenia stwierdza, jak wiele protokołów poprzednich, że przed przystąpieniem do porządku dziennego, na ławach posłów rusko- ukraińskiego klubu powstał hałas, krzyk, bicie pultami i t. d. — i to trwało przez całe posiedzenie.

Na porządku dziennym było ośm pierwszych czytań przedłożeń Wydziału krajowego, wnioski samoistne posłów, wnioski nagłe i sprawozdania komi- syjne.

Podpisani konstatują, że wszystkie zapadłe uchwały — powzięte rzekomo większością polskiego Sejmu są nieważne, ponieważ uchwały przeprowadzone w sposób mimiczny, — gdyż z przyczyny obstrukcyi rusko-ukraińskich posłów — nie było możności słyszeć ani Marszałka ani referentów i wnioskodawców, a temsamem nie było mowy o debacie (§ 36. i następ. regul. sejm.).

Prosimy o stwierdzenie w protokole posiedzenia powyższej okoliczności, t. j. niemożności brania udziału w debacie — bo jeśli dziesiątki ludzi stwierdzają fakt, że mimo obecności na sali — nie, prócz obstrukcyi nie słyszeli — to, to jest faktem, a nie tylko spostrzeżeniem indywidualnem.

Dr. Kost' Lewicki.

T. Staruch, A. Staruch, Kiweluk, Petruszewicz, Kurowiec, Skwarko, P. Dumka, Jan Sandulak, Krysowaty, Winniczuk, Sodomora, Makuch.

Lwów, 14. lutego 1912.

Do

Jego Ekscellencyi Marszałka krajowego Stanisława hr. Badeniego.

Przeciw postępowaniu i niezgodnemu z regulaminem sejmowym prowadzeniu obrad na 118. posiedzeniu galicyjskiego Sejmu krajowego wnoszą podpisani po myśli § 76. regul. sejm. następujący

P r o t e s t.

Wedle sprawozdania stenograficznego z 118. posiedzenia galicyjskiego Sejmu krajowego, rozlegały się bez przerwy przez cały czas tego posiedzenia krzyki, gwizdy i uderzania pulcami.

Wynika z tego, że nie może być mowy o przeprowadzeniu jakiegokolwiek dyskusyi i obrad sejmowych, ile

że niemożliwem było słyszeć, o co się rozchodzi. Pojedynczym posłom nie było wiadome, co stanowi substrat dyskusyi i przedmiot posiedzenia, dlatego też nie mogli brać udziału w dyskusyi i stawiać wniosków. Wobec tego, że mimiczne załatwianie jakiejkolwiek sprawy w Sejmie bez dania poszczególnym posłom możności wzięcia udziału w dyskusyi jest tylko fikcją faktów niezgodną z powagą Sejmu — nie mogły na posiedzeniu owem zapadnąć żadne ważne uchwały. Ze stanowiska prawnego są te wszelkie uchwały nieważne.

Z tych względów wnoszą podpisani niniejszy protest i wnoszą na jego odczytanie na następnem posiedzeniu.

Dr. Korol,

Dr. Krynicki, Tracz.

Do

Jego Ekscellencyi

Stanisława hr. Badeniego Marszałka krajowego

we

Lwowie.

Podpisani posłowie Sejmu krajowego Królestwa Galicyi etc. wnoszą przeciw niezgodnemu z regulaminem Sejmu, postępowaniu Marszałka krajowego na 118. posiedzeniu IX. peryodu Sejmu galicyjskiego d. 9. lutego 1912 r.

P r o t e s t

Reprezentanci narodu ruskiego w Galicyi, którego prawa w Sejmie tym ignorowano przez lat dziesiątki — zostali zmuszeni chwycić za oręż technicznej obstrukcyi.

Głos ich rozpaczy rozlega się już przez wiele posiedzeń, — i w prawidłowo prowadzonym sejmie większość starałaby się już dawno o uprawdowanie obrad — zaspokajając minimalne żądania narodu ruskiego.

To się nie stało — i na posiedzeniu 9. lutego b. r. rozlegała się w sali sejmowej obstrukcyja rusko-ukraińskiego klubu

Lecz mimo to — że z powodu technicznej obstrukcyi, nie było słycać ani marszałka, ani referentów i wnioskodawców — prowadzono obrady — polska zaś większość sejmowa uchwalała rzekomo ustawy — zawsze en bloc — nakładając milionowe obowiązki na kraj — a tem samem i na naród ruski.

Przeciw gwałtowi temu nad podpisanymi reprezentantami ruskiego narodu — wnosimy protest — uznając wszystkie zapadłe uchwały i ustawy za nieważne.

Dr. Kost Lewicki,

Sodomora, Makuch, Kiweluk, Petruszewicz, Kurowiec, T. Staruch, A. Staruch, Sandulak, Krysowaty, Winniczuk, Dumka, Skwarko.

Marszałek oznajmia, że na protesty, które wniesiono przeciw 117 i 118 posiedzeniu wpłynęło oświadczenie i wzywa sekretarza p. Urbańskiego do odczytania tegoż.

Sekretarz p. Urbański odczytuje powyższe oświadczenie następującej treści:

O ś w a d e z e n i e.

Przeciwko postępowaniu i rzekomo niezgodnemu z regulaminem prowadzeniu obrad na 117. i 118. posiedzeniu Sejmu krajowego z d. 3. i 9. lutego 1912. wniesione zostały protesty ze strony pp. posłów Dra Korola i tow. tudzież Dra Kostia Lewickiego i towarzyszy.

W protestach tych nie przytoczono znowu ani jednej okoliczności, ani jednego faktu, regulaminem sejmowym przewidzianego, którym możnaby uzasadnić zarzut nieważności zapadłych na tychże posiedzeniach uchwał. Powtarza się tylko argument, że z po-

wodu wrzawy nie słycać było rozpraw i że dlatego powinny być posiedzenia sejmowe unieważnione.

Podpisani stwierdzają ponownie, iż regulamin sejmowy nie zawiera żadnego przepisu, któryby wymagał, ażeby każdy z obecnych w Izbie sejmowej posłów „słyszał” cały przebieg obrad, i dlatego protesty, oparte jedynie na tym argumente, że nie było słycać rozpraw, są zupełnie nieuzasadnione.

I jeżeli protestujący posłowie wypowiadają zdanie, że to, co się działo na posiedzeniach z 3. i 9. lutego b. r., jest „niezgodnem z powagą Sejmu”, to z pewnością jest przeciwnem regulaminowi i niezgodnem z powagą Sejmu raczej gwizdanie, trąbienie, bicie pulkami i inne podobnego rodzaju sposoby rozmyślnego zakłócania porządku obrad przez kilkunastu posłów praktykowane. Skoro jednak J. E. Marszałek krajowy i Sejm cały, w komplecie zgromadzony w całym loku posiedzenia sejmowego z d. 3. i z 9. lutego b. r. jak najściślej przestrzegali postanowień § 39. i §§ 52 do 69 regulaminu sejmowego przepisane go trybu prowadzeniu rozpraw — nie ma zaiste powodu do uznania tych posiedzeń za nieważne.

Uwzględnienie protestów miałyby to znaczenie, jakoby większą miało wagę uporeczywe zakłócanie porządku obrad przez nieliczną grupę posłów, niż prawidłowa praca całego Sejmu z Marszałkiem na czele — co prawda, w utrudnionych warunkach dokonywana!

Lwów dnia 14. lutego 1912.

Skrzyński, Niezabitowski, Wodzicki, St. Myciński, Sala, Abrahamowicz, Rittel, Moysa, Urbański, Tertil, St. H. Badeni, Skarbek, Jaworski, Gniewosz, Halban, German, Merunowicz, Krężel, Łazarski, Wrześniowski, Szwed, Rayski, Landau, Szajnocha, Jędrzejowicz, Witos, Raci-borski, Cieluch, Horodyski, Götz, Bednarski, T. Cieński, Czartoryski, Sozań-ski, Krzeczunowicz, Gorayski, Górski,

Konopka, Federowicz, Czaykowski, Paygert, Kleski, Schnell, Wereszczyński, Komorowski, Żardecki, Mars, Starzyński, Hupka, Starowieyski, W. Korytowski, Onyszkiewicz, Kraiński Winc., Kędzior, Kozłowski, Bandrowski, Jabłoński, Krzysztofowicz, Laskowski, E. Mycielski, Vivien, Cielecki, Garapich, A. Theodorowicz, Leo.

Marszałek oznajmia, że powyższe protesty oraz odczytane oświadczenie będą dołączone do odnośnych protokołów posiedzeń.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

S p r a w o z d a n i e

Komisji budżetowej w przedmiocie prowizoryum budżetowego na czas od 1. stycznia do końca września 1912 roku.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji, sprostowawszy najpierw omyłkę druku, a mianowicie we wniosku VI. w ustępie drugim wiersz drugi zamiast: ad I, II, III, IV, V, VI, — ma być: ad IV, V, VI:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pobierania dochodów i czynienia wydatków z funduszu krajowego na rachunek roku budżetowego 1912. na podstawie sprawozdania Komisji budżetowej o budżecie na rok 1912.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do poboru dodatków na fundusz krajowy w następującej wysokości:

a) dodatku do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domo-klasowego i 5% podatku od do-

mów wolnych od podatku czynszowego po 72 g.
od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków;

b) dodatku do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896. Dz. u. p. Nr. 220, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, po 78 g.
od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

c) Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim, opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1. ad a) wymienionych w wysokości po 67 g.
do podatków zaś w tymże ustępie ad b) wymienionych po 73 g.

III. Upoważnienia powyżej pod I—II. udzielone obowiązują po dzień 30. września 1912.

Kwoty przyzwolone na rok 1912 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu funduszu krajowego, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego:

a) w rubryce I. między pozycjami 5., 6. i 7. i między pozycją 8. i 10.;

b) w rubryce II. między pozycją 18, a rubr. X. poz. 105. lit. a) ad 1; dalej w rubr. II. między literami a, b, e, f, pozycyi 23, oraz między pozycją 22 (na dyurna urzędu pośrednictwa pracy), a rubryką XVI. pozycją 9 (wydatki rzeczowe urzędu pośrednictwa pracy);

c) w rubryce VIII., między pozycjami 6. i 7. tudzież między pozycjami 11, 12, 13. i 14;

d) w rubryce X., między pozycjami 40 c i 41, dalej 44, 50 i 51, dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie, Wulce Kapitańskiej i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych zakładów;

e) w rubryce XI., między pozycjami 1, 2 i 5;

f) w rubryce XII., między pozycjami 128 i 183, 172 i 179, 175, 181 i 191, 192 i 193, między poz. 191 a) a innymi wydatkami na cele patronatu, tudzież między wszystkimi pozycjami działów I. A, I. B i I. C w obrębie każdego działu wydatków zwyczajnych.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia i umarzania pożyczek komunalnych, które mają posłużyć do pokrycia kosztów budowy, względnie dobudowy następujących obiektów:

1. Na nadbudowę III. względnie II. piętra gmachu sejmowego i do zaprowadzenia w gmachu sejmowym odpowiednich kaloryferów w kwocie 400.000 K.

2. Na udzielenie towarzystwu budowy tanich mieszkań dla urzędników Wydziału krajowego, funduszu na zakupno gruntu — w $4\frac{1}{2}\%$ obligacjach komunalnych Banku krajowego z okresem amortyzacyjnym 51-letnim — 200.000 K.

3. Na pokrycie niedoboru funduszu budowy pawilonów w Kulparkowie 416.000 K.

4. Na zakupno gruntu i postawienie skrzydła służącego na rozszerzenie koszar żandarmeryi we Lwowie 487.000 K.

5. Na rozszerzenie, dobudowanie I. piętra i adaptację gmachu krajowej wyższej szkoły lasowej we Lwowie 250.000 K.

6. Na koszt założenia szkoły rolniczej w Bestwinie 160.000 K.

7. Na wystawienie budynku na pomieszczenie szkoły koszykarskiej we Lwowie 100.000 K.

8. Na wystawienie budynków szkolnych dla krajowej szkoły kołdziejskiej w Kamionce strumiłowej i zaopatrzenie jej w maszynowe urządzenia kosztem maksymalnym 117.000 K.

9. Na dobudowanie do budynku krajowej szkoły stolarskiej w Stanisławowie odpowiednich ubikacji na halę maszynową, internat oraz dwie sale wykładowe i na zaopatrzenie całego budynku w oświetlenie elektryczne, a halę w maszynowe urządzenia kosztem maksymalnym 140.000 K.

10. Na wystawienie budynku na pomieszczenie szkoły ceramicznej i stacy ceramicznej we Lwowie i zaopatrzenie jej w potrzebne urządzenia maksymalnym kosztem 320.000 K.

11. Na dobudowanie do budynku krajowej szkoły tkackiej w Krośnie odpowiedniego umieszczenia dla oddziału tkactwa maszynowego kosztem maksymalnym 70.000 K.

12. Na dobudowanie do budynku krajowej szkoły stolarskiej w Kalwarii ubikacji na pomieszczenie szkoły majsterskiej kosztem maksymalnym 57.000 K.

V. Sejm upoważnia Wydział krajowy do umarzania pożyczek, które przez odnośne gminy, korporacje i instytucje bądź to zaciągnięte zostały, bądź też zaciągnąć się mają na budowę lub urzą-

dzenie innych zakładów, do których to kosztów budowy kraj ma się przyczyniać przez szereg lat ratami amortyzacyjnym i uwidocznionemi w preliminarzu rubr. XII. wydatków budżetu krajowego na r. 1912 pod poz. 131, 135 b, 138 b, 176 b, 203 b, 205 i 206, a w szczególności:

1. na umorzenie pożyczki 80.000 K na budynek dla c. k. szkoły przemysłu budowlanego w Jarosławiu;

2. na umorzenie pożyczki 50.000 K na budynek dla c. k. szkoły przemysłu drzewnego w Kołomyi;

3. na umorzenie pożyczki 195.000 K na budynek dla c. k. szkoły przemysłu drzewnego w Zakopanem;

4. na umorzenie pożyczki 100.000 K na budynek c. k. Akademii handlowej we Lwowie;

5. na umorzenie dalszej pożyczki 52.600 K Towarzystwa kuśnierzy w Tyśmienicy na budowę warsztatu;

6. na umorzenie pożyczki 80.000 K Towarzystwa tkaczy w Kosowie na budowę tkalni mechanicznej;

7. na umorzenie pożyczki 52.000 K na budowę tkalni mechanicznej w Wilamowicach.

VI. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki emisyjnej na pokrycie wykazanego niedoboru budżetowego na r. 1912 w myśl przedłożenia Komisji budżetowej w ogólnej kwocie pięciu milionów ośmset siedmdziesięciu trzech tysięcy ośmiuset piętnastu 5,873.815 K.

Upoważnienie udzielone niniejszem Wydziałowi krajowemu co do zaciągnięcia pożyczek wymienionych ad IV., V., VI. rozumieć należy w gotówce, w pełnej wysokości podanych tamże cyfr.

VII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wykonania wszystkich uchwał i rezolucyi zamieszczonych w szczegółowych sprawozdaniach Komisji budżetowej o budżecie krajowym na r. 1912,

tudzież do wykonania szczegółowych uchwał Komisji budżetowej, odnoszących się do stosunków służbowych personelu urzędniczego i służby tak w centralnej administracji funduszu krajowego, jakoteż w Zakładach krajowych, w szczególności uchwał Komisji o zmianie etatów w poszczególnych oddziałach, zmianie dodatków aktywalnych i wynikającej stąd częściowej zmiany krajowego statutu emerytalnego.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i udziela głosu p. Jampolskiemu.

Przemawia p. Jampolski.

Izba uchwała bez rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są „za“ wnioskami komisji: Urbański, Badeni St. H., Gorayski, Starowieyski, Konopka, Hupka, Mycielski E., Schnell, zaś „przeciw“ wnioskom komisji: Dudykiewicz, Myroniuk-Zajaczk, Kołpaczkiewicz, Federowicz, Sare, Schätzel, Fiedler, Rittel, Starzyński i Ciucheński i wzywa obie strony do wybrania mowców generalnych.

Po chwili oznajmia Marszałek, że mową generalnym „za“ wnioskami komisji wybrano p. Konopkę, a mową generalnym „przeciw“ wnioskom komisji wybrano p. Schätzla.

Marszałek udziela głosu p. Schätzlowi jako mowcy generalnemu „przeciw“ wnioskom komisji.

P. Schätzel zrzeka się głosu.

Marszałek udziela głosu p. Konopce jako mowcy generalnemu „za“ wnioskami komisji.

P. Konopka zrzeka się głosu.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej, w której nikt głosu nie zabiera z wyjątkiem sprawozdawcy, który wnosi przyjęcie powyższych wniosków komisji en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższych wniosków komisji en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala wszystkie wnioski komisji ad I., II., III., IV., V., VI. i VII. en bloc.	Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania powyższej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.
---	--

Uchwały i rezolucye zawarte w sprawozdaniu komisji budżetowej o budżecie krajowym na rok 1912, tudzież zawarte tamże pozycye dochodów i wydatków wszystkich rubryk budżetu krajowego od Rubr. I. do Rubr. XVI, na które się niniejsza uchwała o prowizoryum budżetowem w punkcie I. i VII. powołuje, opiewają, jak następuje:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wobec groźnego położenia finansowego kraju, nadzwyczajnego, nieuchronnego wzrostu wydatków, a wyczerpania możliwości wzrostu przychodów na zasadzie dzisiejszego systemu finansowego, Sejm, powołując się na swoje bezskuteczne rezolucye z dnia 2. listopada 1908, 16. października 1909, 16. listopada 1910, wzywa Rząd, ażeby jak najrychlej przystąpił do podjęcia gruntownej sanacji autonomicznych finansów Królestwa Galicyi.

Rubryka I.

(Pozyceya 1—12 wydatków i 1 dochodów).

R e p r e z e n t a c y a k r a j u.

Sprawozdawca poseł Witold Korytowski.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wszystkie pozycye wydatków i dochodów w Rubr. I. budżetu na rok 1912 zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego, mianowicie:

Wydatki poz. 1—12 w łącznej sumie	194.250 K
Dochody „ 1 „ „ „ „	50 K

Rubryka II.

(Poz. 1—31 wydatków i 1—10 dochodów).

Z a r z ą d.

Sprawozdawca: poseł Witold Korytowski.

A.

Wydatki.

	zwyczajne:	nadzwyczajne:
Poz. 1—25. Wedle wniosków Wydziału krajowego	2,507.096 K	1.800 K
„ 26.	Remuneracye:	
a) Rzecznik prawny za zastępstwo	9.000 „	— „

zwyczajne : nadzwyczajne :

b) Za zastępstwo prawne Wydziału krajowego wobec c. k. Trybunału administracyjnego i Trybunału państwa	1.200 K	— K
c) Tłumacze	1.900 „	— „
d) Urzędnicy, dyurniści i słudzy Wydziału krajowego :		
oddziału melioracyjnego	10.000 K	
„ techniczno-drogowego	10.800 „	
„ kolejowego	4.000 „	
innych oddziałów	8.000 „	
	32.800 „	— „
poz. 27. Koszta podróży i diety wogóle, wedle wniosku Wydziału krajowego	20.000 „	— „
„ 28. Zaliczki na płace dla urzędników i służby :		
a) zwyczajne :		
a) ogólne	44.400 K	
β) oddział techniczno-drogowy	7.200 „	
γ) oddział kolejowy	6.000 „	
δ) oddział melioracyjny	6.000 „	
	63.600 „	— „
„ 29—31. Wedle wniosków Wydziału krajowego	153.174 „	11.000 „
	<u>2,788.770 K</u>	<u>12.800 K</u>
	Suma wydatków	2,801.570 K

Dochody poz. 1—10. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego w łącznej sumie 319.042 K

B.

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z 28. listopada 1911. LW. 170.173/1911 w sprawie poborów i stosunków służbowych urzędników i sług etatowych, tudzież w sprawie dodatku drożyznianego dla aplikantów i dyetarjuszy Wydziału krajowego przyjmuje Sejm do wiadomości.

II. Sejm ustanawia w etacie kasy krajowej :

1. posadę adjunkta z poborami i prawami urzędnika rangi IX;
2. posadę oficyała z poborami i prawami urzędnika rangi X.

III. Sejm ustanawia w granicach istniejącego etatu urzędników Wydziału krajowego pięć posad w V. randze z płacą 10.000 K, dodatkiem akty-

walnym 2.200 K rocznie i prawem do dwóch dodatków pięcioletnich po 2.000 K rocznie i upoważnia Wydział krajowy do posunięcia w miarę uznania urzędników konceptowych VI. rangi t. j. radców i tych kierowników biur, którzy są w VI. randze a mają charakter urzędników konceptowych, dalej dyrektorów oddziału techniczno-drogowego, biura melioracyjnego i biura kolejowego do rangi V., zastrzegając jednak jako warunki tego posunięcia:

a) poprzednią najmniej pięcioletnią służbę na posadach w randze VI., w poprzednim ustępie wymienionych;

b) obok ogólnych kwalifikacyi do awansu, nadto wyjątkowe uzdolnienie do kierowania oddziałem względnie biurem;

c) że posunięcie do rangi V. urzędnika, który ma dodatek osobisty, nastąpić może tylko pod tym warunkiem, jeżeli on zrzecze się przedtem o tyle dodatku osobistego, o ile jego łączne pobory w randze VI. przez posunięcie do rangi V. miałyby się zwiększyć.

Zarazem postanawia się:

1. przy przeniesieniu urzędnika V. rangi w stały stan spoczynku, należy przy wymiarze emerytury doliczyć do ostatniej płacy z pobieranego przezeń dodatku aktywalnego, kwotę 800 K;

2. dla wdów po urzędnikach z płacą od 10.000 K i wyżej wymierza się pensję wdowią 3.000 K.

IV. Sejm znosi dotychczasowe dodatki funkcyjne dla zastępców dyrektorów oddziału techniczno-drogowego, biura melioracyjnego i biura kolejowego a natomiast ustanawia dla nich rangę VI. z poborami i prawami urzędników tej rangi.

V. Sejm ustanawia w etacie urzędników konceptowych Wydziału krajowego posadę sekretarza dla spraw rolniczych z poborami i prawami urzędników VII. rangi, a równocześnie znosi w tym dziale posadę wicesekretarza, utworzoną uchwałą z d. 29. października 1908.

VI. Sejm ustanawia w etacie oddziału przemysłowego posadę referenta przemysłowego z poborami i prawami urzędników VII. rangi, a równocześnie znosi posadę referenta przemysłowego z poborami rangi VIII., ustanowioną uchwałą z d. 26. października 1903.

VII. Sejm ustanawia posadę krajowego lekarza weterynaryi z poborami i prawami urzędników VIII. rangi — a równocześnie znosi posadę krajowego weterynarza z jego dotychczasowymi poborami.

VIII. Zmieniając częściowo uchwałę z dnia 16. marca 1907., Sejm postanawia:

Od 1. stycznia 1912. dodatki aktywalne urzędników Wydziału krajowego we Lwowie i Krakowie i sług etatowych Wydziału krajowego wynosić będą:

w randze VI.	1.840 K
"	VII.	.	.	.	1.610 "
"	VIII.	.	.	.	1.380 "
"	IX.	.	.	.	1.200 "
"	X.	.	.	.	960 "
"	XI.	.	.	.	720 "
"	XII.	.	.	.	720 "

Dla służby etatowej t. j. woźnych Wydziału krajowego dodatki te wynosić będą 55% pobieranej przez nich płacy.

IX. Sejm przyznaje maszyniście gmachu sejmowego dodatek osobisty do płacy, niepoliczalny do emerytury, w kwocie 720 K rocznie.

X. Sejm przyznaje wszystkim urzędnikom Wydziału krajowego prawo do pełnej emerytury po wysłużeniu 35 lat policzalnych do emerytury.

XI. Sejm postanawia, że urzędnicy Wydziału krajowego, którzy ukończyli już 60 rok życia i 35 rok służby, nie mogą postąpić do wyższego stopnia płacy.

XII. Statut emerytalny z dnia 15. lutego 1898 zmienia Sejm, jak następuje:

w § 12. znosi się ustęp 2. a) i b) w dotychczasowem jego brzmieniu, a natomiast ustęp ten będzie opiewać:

„2. za każdy rok następujący:

a) wszyscy urzędnicy Wydziału krajowego po dwa i cztery dziesiątych ($\frac{4}{10}$) procentów ostatniej płacy (§ 29.) tak, że po ukończeniu trzydziestu pięciu lat służby, otrzymują całą ostatnią płacę (§ 29.) jako emeryturę;

b) służy etatowi Wydziału krajowego po dwa ($\frac{2}{10}$) ostatniej płacy, tak że po czterdziestu latach służby otrzymują całą ostatnią płacę jako emeryturę“.

§ 47. odpada jako bezprzedmiotowy,

w § 18. w pierwszej alinei ustępu 1. dodaje się słowa: „pensya 3.000 K dla wdów po urzędnikach z ostatnią płacą od 10.000 K i wyżej“;

w § 29. a mianowicie w dodatku wprowadzonym do tego § uchwałą Wys. Sejmu z dnia 16. marca 1907 dodaje się ustęp: „w randze V. kwotę 800 K“.

XIII. Na dodatki drożyniane dla aplikantów i stałych dyetaryuszy Wydziału krajowego w r. 1912 — uchwała Sejm ryczałt w kwocie 22.361 K do dyspozycji Wydziału krajowego.

C.

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 16. grudnia 1911 LW. 107.070 o krajowej sprzedaży soli, o ile to sprawozdanie dotyczy spraw personalnych urzędników krajowego Zarządu sprzedaży soli, przyjmuje Sejm do wiadomości.

II. Sejm przyznaje :

1. Etatowym urzędnikom krajowego Zarządu sprzedaży soli, mającym siedzibę we Lwowie, zamiast dotychczasowych, następujące dodatki aktywne :

w randze	VI.	1840	koron	rocznie
"	"	VIII.	1380	" "
"	"	IX.	1200	" "
"	"	X.	960	" "
"	"	XI.	720	" "
"	"	XII.	720	" "

2. Aplikantom i dyetaryuszom zawodowym krajowego Zarządu sprzedaży soli, mającym siedzibę we Lwowie, czasowy dodatek drożyzniany na przeciąg roku 1912, w wysokości 15% ich poborów, płatny w ratach miesięcznych.

3. Etatowym urzędnikom krajowego Zarządu sprzedaży soli prawo do pełnej emerytury po 35 latach służby, policzalnych do emerytury.

4. Urzędnicy i słudzy obowiązani są do składania dodatkowego rocznego przyczynku składanego przez urzędników etatowych krajowych, w myśl uchwały Sejmu z dnia 16. marca 1907 roku.

5. Sejm postanawia, że urzędnik krajowego Zarządu sprzedaży soli, który ukończył 60 rok życia, a 35-ty rok służby, nie może postąpić do płacy wyższego stopnia.

6. Urzędnicy i słudzy krajowego Zarządu sprzedaży soli nie mogą sobie rościć żadnej pretensji do zaopatrzenia z funduszu krajowego, lecz jedynie z odsetek funduszu emerytalnego solnego.

D.

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Komisji gospodarstwa krajowego z dnia 19. października 1910 L. s. 7619/1910 o sprawozdaniu Wydziału krajowego dotyczącem melioracji, o ile powyższe sprawozdanie komisji dotyczy spraw personalnych krajowego biura melioracyjnego.

II. Sejm powiększa personal techniczny krajowego biura melioracyjnego o jednego etatowego starszego inżyniera, jednego etatowego inżyniera I. klasy, dwóch etatowych inżynierów II. klasy i dwóch etatowych inżynierów-adjunktów.

III. Sejm ustanawia w krajowym biurze melioracyjnym trzy posady fachowych instruktorów dla kultury torfowisk, jednego z poborami urzędników krajowych w randze IX., dwóch zaś w randze X.

E.

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 30. grudnia 1911 LW. 178.342/1911 o czynnościach krajowego Patronatu Spółek oszczędności i pożyczek, tudzież innych Spółek rolniczych, o ile to sprawozdanie dotyczy spraw personalnych krajowego Biura Patronatu Spółek.

2. W etacie krajowego Biura Patronatu Spółek oszczędności i pożyczek ustanawia Sejm w miejsce trzech, cztery stałe posady młodszych lustratorów z płacą po 2.200 K z dodatkiem aktywalnym po 768 K i innymi dodatkami jak dla urzędników X. rangi.

F.

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 17. listopada 1911 LW. 137.063/1910 w przedmiocie rozszerzenia gmachu sejmowego.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wykonania nadbudowy III. piętra gmachu sejmowego nad traktem frontowym od ul. Kościuszki i traktem podwórzowym ku schodom w narożniku przy departamencie V., do nadbudowy II. piętra nad salami komisijnymi przy głównej klatce schodowej i do zaprowadzenia w gmachu sejmowym odpowiednich kaloryferów, kosztem 400.000 K.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia na ten cel pożyczki w Banku krajowym w $4\frac{1}{2}\%$ obligacjach komunalnych z okresem amortyzacyjnym 51-letnim w takiej wysokości, ażeby waluta jej po strąceniu różnicy kursu i kosztów wstępnych wyniosła efektywnie 400.000 K.

G.

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 10. stycznia 1912 LW. 4.695/1912 w przedmiocie prośby Towarzystwa budowy tanich mieszkań dla urzędników Wydziału krajowego o wyjednanie Towarzystwu u Sejmu funduszu na kupno gruntu pod budowę.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyjęcia z pomocą Towarzystwu budowy tanich mieszkań dla urzędników Wydziału krajowego przez udzielenie na kupno gruntu funduszu do maksymalnej wysokości 200.000 kor.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia na ten cel pożyczki w Banku krajowym w $4\frac{1}{2}\%$ obligacjach komunalnych z okresem amortyzacyjnym 51-letnim w takiej wysokości, ażeby waluta jej po strąceniu różnicy kursu i kosztów wstępnych, wynosiła efektywnie maksymalną kwotę 200.000 kor.

IV. Sejm wstawia do budżetu funduszu krajowego na r. 1912 w rubr. XIII. jako ratę amortyzacyjną tej pożyczki na r. 1912 kwotę 8.040 kor.

H.

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności biura prezydyjalnego Wydziału za czas od 1. lipca 1910 do końca września 1911, przekazane uchwałą Sejmu z d. 11. stycznia 1912 do komisji budżetowej.

I.

Petycje :

1. L. 8.842 konduktorów dróg krajowych o przyznanie im 4 najniższych rang urzędników manipulacyjnych oraz podwyższenie odpowiednio do obecnych stosunków drożyznianych ryczałtu na objazdy służbowe i ryczałtu na kancelaryę — odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia, zaś petycje :

2. L. L. 8.378 i 8.841 drożników dróg krajowych z powiatu nowotaraskiego, Antoniego Kowala i tow., oddziału Brzeżany-Tarnopol, powiatu krakowskiego, Antoniego Wróblewskiego i tow., okręgu żółkiewskiego, jaworowskiego, kołomyjskiego, Kazimierza Sróki i tow., oddziału brzeżańskiego, podhajeckiego, skałackiego, Dymitra Szymańskiego i tow., wreszcie drożników okręgu tarnobrzeskiego o przyjęcie ich na etat stałych sług krajowych i wprowadzenie podziału ich na klasy w miarę lat służby i kwalifikacyi,

3. L. 8.471 Stanisława Cichego, woźnego krajowego Archiwum akt grodzkich i ziemskich w Krakowie, o podwyższenie dodatku aktywalnego o 15%, na równi z woźnymi Wydziału krajowego,

4. L. 8.597. stróżów Wydziału krajowego we Lwowie o polepszenie ich bytu ze względu na wielką drożyznę,

odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Rubryka III.

Poz. 1—48 wydatków i 1—9 dochodów.

Sprawy zdrowotne.

Sprawozdawca poseł Dr. Jabłoński.

Wydział krajowy preliniuje w tej rubryce (łącznie z preliminarzami 3 zakładów krajowych) sumę wydatków 7,390.579 K

Wedle osobnego sprawozdania o szpitalu powszechnym we Lwowie zmniejszyła Komisya budżetowa wydatki tego szpitala o

3.960 „

zostaje 7,386.619 K

Komisya budżetowa proponuje nadto jeszcze następujące pozycye w wydatkach :

w poz. 34. podwyższa subwencyę na szpital dla matolek w Iwoniczu z 2.000 na 3.000 K zatem więcej o	1.000 „
„ „ 41a Na budowę domu zdrowia w Zakopanem dla Tow. Bratnia pomoc uczącej się młodzieży polskiej subwencyę 25.000 K rozłożoną na 10 lat i wstawia do budżetu na r. 1912 I. ratę tej subwencyi	2.500 „

w poz. 47. Komitetowi gospodarczemu XI. zjazdu lekarzy i przyrodników polskich, na wydanie pamiętnika zjazdu nadzwyczajne	2.000 K
„ „ 48. Stowarzyszenie P. P. Ekonomek w Krakowie na utrzymanie szkoły zawodowych pielęgniarek — nadzwyczajne	<u>1.000 „</u>

Suma wydatków proponowana przez Komisję budżetową 7,393.119 K

W preliminarzu Wydziału krajowego mieszczą się pod pozycjami 8a) 8b) i 8c) ryczałty na uzupełnienie wydatków osobnych w krajowych szpitalach powszechnych we Lwowie i w Krakowie. Komisja budżetowa wcieliła te ryczałty do wydatków powyższych szpitali, a mianowicie:

1. do budżetu szpitala powszechnego we Lwowie:

z poz. 8a) kwotę 19.937 K

2. do budżetu szpitala św. Łazarza w Krakowie:

z poz. 8a) kwotę 16.375 K

„ „ 8b) „ 186 „

„ „ 8c) „ 368 „

Wobec tego odpadną pozycje 8a) 8b) i 8c), jednak przez uskutecznienie tej korektury suma wydatków rubr. III. nie ulegnie zmianie.

Suma dochodów rubr. III. zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego 2,655.118 K

Tem samym załatwiono petycje:

Ls. 8.123. Rady wyznaniowej izrael. gminy w Krakowie o subwencyę na utrzymanie szpitala izraelickiego;

„ 8.163. Krajowego związku zdrojowisk i uzdrowisk o subwencyę na czasopismo „Nasze zdroje“;

„ 8.164. S. S. Miłosierdzia w Czerwonogrodzie o subwencyę na utrzymanie zakładu wychowawczego i szpitala;

„ 8.176. Towarzystwa „Bratnia pomoc“ uczącej się młodzieży polskiej — o subwencyę na budowę domu zdrowia w Zakopanem;

„ 8.180. Komitetu gospodarczego XI. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich w Krakowie, o subwencyę na wydanie pamiętnika zjazdu;

„ 8.184. Towarzystwa „Narodna licznica“ o subwencyę;

„ 8.282. O. O. Bonifratrów w Krakowie o subwencyę na utrzymanie szpitala;

„ 8.312. Komisji klimatycznej w Zakopanem o subwencyę na szpital klimatyczny;

„ 8.388. Stowarzyszenia P. P. Ekonomek w Krakowie o subwencyę na założenie i utrzymanie szkoły pielęgniarek;

- Ls. 8.441. Braci Miłosierdzia w Zebrzydowicach — o subwencyę ;
- „ 8.461. Wydziału lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego o subwencyę na wydawnictwo rocznika lekarskiego ;
- „ 8.500. Przełożęństwa zboru izraelickiego w Tarnopolu — o subwencyę dla szpitala izraelickiego ;
- „ 8.506. S. S. Miłosierdzia w Bursztynie o subwencyę dla zakładu wychowawczego i szpitala ;
- „ 8.507. Kolonii leczniczej dla żydowskich dzieci w Rabce, o subwencyę ;
- „ 8.511. Towarzystwa lekarskiego o subwencyę ;
- „ 8.566. Towarzystwa „Bratnia Pomoc“ uczącej się młodzieży polskiej o subwencyę na budowę domu zdrowia w Zakopanem ;
- „ 8.590. Towarzystwa higienicznego we Lwowie o subwencyę na wydanie „Przeglądu higienicznego“ ;
- „ 8.839. Księdza Antoniego Podgórskiego w Iwoniczu o subwencyę dla zakładu dla małotków w Iwoniczu ;
- „ 9.074. Zgromadzenia S. S. Miłosierdzia w Maryampolu o subwencyę na szpital ;
- „ 9.794. Przełożęństwa gminy wyznaniowej izraelickiej we Lwowie, o subwencyę dla szpitala.

Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego postawienia wniosku petycyę :

- Ls. 8.141. Komitetu budowy domu lwowskiego Towarzystwa lekarskiego o subwencyę ;
- „ 8.162. Krajowego Związku zdrojowisk i uzdrowisk we Lwowie o subwencyę i pożyczkę ;
- „ 9.014. Towarzystwa „Medyczna hromada“ we Lwowie o subwencyę na cele sanitarne.

Wreszcie odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia petycyę :

- Ls. 8.228. Kozłowskiej Heleny, wdowy po lekarzu okręgowym, o zapomogę ;
- „ 8.978. Flasińskiej Feliksi, wdowy po pisarzu szpitala św. Łazarza w Krakowie o podwyższenie zaopatrzenia ;
- „ 9.006. Brytwak Tetyanny i Łysak Anny o odpisanie kosztów leczenia Matijeszczuk Anastazyi ;
- „ 9.076. Myjkowskiego Antoniego, kierownika folwarku przy zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie, o podwyższenie poborów i stabilizacyę ;
- „ 9.191. Lekarzy krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie o podwyższenie poborów ;
- „ 9.192. Prymaryuszy krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie o regulacyę poborów.

Rubryka III.

S p r a w y z d r o w o t n e .

Krajowy Szpital powszechny we Lwowie.

(Do poz. 4 wydatków i poz. 1. dochodów rubr. III. funduszu krajowego).

(Sprawozdawca poseł Loewenstein).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w możliwie najkrótszym czasie przedłożył wnioski, mające na celu zapobieżenie brakom w rozmieszczeniu i urządzeniu wewnętrznem szpitala powszechnego we Lwowie.

Przechodząc do szczegółów preliminarza, zaznacza komisya budżetowa jedynie, że w rubr. I. poz. 8a wydatków wstawia wydatek w kwocie 19.937 K na poprawę plac sekundaryuszy i lekarzy pomocniczych w krajowym szpitalu powszechnym we Lwowie.

Wydatek ten nie jest jednak nową pozycją przez komisję w budżet wstawioną, ale stanowi tylko część preliminowanej przez Wydział krajowy w rubr. III. poz. 8a, a tam przez komisję skreślonej sumy 36.312 K a mianowicie część, która z tego ryczału przypada na szpital lwowski.

Dalej opuszcza się w rubryce III. wydatek preliminowany tytułem pensyi emerytalnej w kwocie 4.800 K z powodu śmierci emeryta, a wreszcie w rubr. IV. (zaopatrzenia i dary z łaski) preliminuje komisya w uwzględnieniu wniesionych petycji wydatek w kwocie 3.080 K zamiast preliminowanego przez Wydział krajowy wydatku w kwocie 2.240 K.

Wskutek tego wnosi Komisya:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sumę wydatków krajowego Szpitala powszechnego we Lwowie
w kwocie 1,432.165 K

W sumie powyższej objęte są także wydatki, proponowane ze względu na następujące komisji przydzielone petycje, co do których się wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. W załatwieniu petycji L. s. 6.513 przyznaje się Magdalenie Boraczyńskiej, byłej służącej w szpitalu św. Zofii, datek jednorazowy w kwocie 120 K

2. W załatwieniu petycji L. s. 8.229 przyznaje się Janowi Kobyłeckiemu byłemu portyerowi szpitala św. Zofii jednorazowy datek w kwocie . 300 K

3. W załatwieniu petycji Heleny Stachów, byłej dozorczyńi szpitala, przyznaje się jednorazowy datek w kwocie 120 K

4. W załatwieniu petycji L. s. 8.489 przyznaje się Agnieszce Beim, wdowie po dozorczy chorych w szpitalu, jednorazowy datek w kwocie . 200 K

5. W załatwieniu petycji L. s. 8.524 przyznaje się Maryi Nydza, byłej dozorczyńi szpitala, jednorazowy datek w kwocie 100 K

Nadto wnosi komisya :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycę L. s. 8.589 Feliksa Jakimiaka, emeryt. inspicjenta krajowego szpitala we Lwowie, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Petycę lekarzy prymaryuszy szpitala krajowego we Lwowie, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Petycę prof. Dra Hilarego Schramma o stabilizację, tudzież petycę Dra Stanisława Czarnika o stabilizację, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedstawienia wniosku.

Petycę urzędników szpitala powszechnego we Lwowie o zmianę etatu, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedstawienia wniosków.

Petycę personalu aptycznego krajowego szpitala we Lwowie o zmianę poborów, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy.

Petycę L. s. 8.856 Eugeniusza Krzymowskiego, maszynisty krajowego szpitala we Lwowie, o obniżenie lat służby i przyznanie dodatku aktywalnego, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Petycę L. s. 8.793 Towarzystwa „Walka z gruźlicą we Lwowie“ o subwencyę na budowę baraków, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w budżecie na rok przyszły.

Rubryka III.

Do pozycyi 6 wydatków i pozycyi 2 dochodów.

S p r a w y z d r o w o t n e.

Krajowy zakład dla obłąkanych w Kulparkowie.

(Sprawozdawca poseł Dr. Jabłoński).

Komisya budżetowa wnosi zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego na rok 1912:

Wydatki	1,135.693 K
Dochody	1,028.010 ..

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu zaprowadzenie w r. 1913 własnego wodociągu i własnego oświetlenia elektrycznego w Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia na ten cel pożyczki i wstawienia pierwszej raty amortyzacyjnej do preliminarza budżetu na rok 1913.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby z całym naciskiem domagał się od Magistratu miasta Lwowa, dostarczenia Zakładowi kulparkowskiemu dostatecznej ilości wody aż do czasu zaprowadzenia własnego wodociągu.

Tem samem załatwiono sprawozdanie Wydziału krajowego do L. s. 8668.

Rubryka III.

Do pozycji 7. wydatków i pozycji 3. dochodów.

Sprawy zdrowotne.

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie.

Sprawozdawca poseł Dr. Jabłoński.

Wydział krajowy preliniuje na r. 1912 w specjalnym preliminarzu tego szpitala sumę wydatków (poz. 7. rubr. III.) 862.272 K
a nadto w ogólnym preliminarzu funduszu krajowego w rubr. III.
dodatkowo:

pod poz. 8 a) z ryczałtu 36.312 K na poprawę plac sekun-	
daryuszy i lekarzy pomocniczych w szpitalu	
św. Łazarza	16.375 „
„ „ 8 b) na uzupełnienie relutum za opał i światło	
dla dyrektora tego szpitala	186 „
„ „ 8 c) na podwyższenie dodatku aktywalnego dla	
dyrektora j. w.	368 „
	<hr/>
Ogółem	879.201 K

Zgodnie z przedłożeniem Wydziału krajowego i tem samem załatwiono sprawozdanie Wydziału krajowego do l. s. 8665 w przedmiocie regulacji plac lekarzy pomocniczych w krajowych szpitalach powszechnych.

Komisya budżetowa wnosi:

Wydatki w sumie	879.201 K
Dochody w sumie	610.914 „

Zarazem komisya budżetowa wnosi:

1. Sejm zatwierdza plany oraz kosztorysy opiewające na łączną kwotę 920.222 K projektowanych rekonstrukcyi w szpitalu świętego Łazarza w Krakowie i uzupełnienie odnośnych inwentarzy.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby zaciągnął w Banku krajowym w obligacyach komunalnych pożyczkę w takiej wysokości, jaka okaże się konieczną dla uzyskania gotówki potrzebnej na wykonanie tych inwestycyi.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w roku 1913 rozpoczął wymienione roboty i upoważnia Wydział krajowy, aby wstawiał do preliminarzy budżetów szpitala św. Łazarza w Krakowie od r. 1913 począwszy kwoty potrzebne na spłacenie pożyczki wymienionej wyżej pod 2).

4. Petycyje do l. 8070 i 8071 dyetaryuszy krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie o polepszenie bytu odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Przez uchwalenie rezolucyi 1., 2. i 3. zatwierdzono sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie rekonstrukcyi w szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

Rubryka IV.

Pozycya 1—49 wydatków.

Dobroczytność.

Sprawozdawca poseł Niezabitowski.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki:

Poz.		zwyczajne:	nadzwyczajne:
		K	K
1.	Dom ubogich i sierót w Krakowie	10.848	—
2.	Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie	2.000	—
3.	Towarzystwo Miłosierdzia pod godłem „Opatrzność“ we Lwowie	2.400	—
4.	Zakład dla osieroconych dziewcząt imie- nia ks. Józefa Ziemiańskiego w Prze- myślu	1.000	—
5.	Towarzystwo opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie	400	—
6.	Towarzystwo j. w., XVI. i XVII. półro- czna rata amortyzacyjna pożyczki 65.000 K, dla fundacyi domu pod- rzutków we Lwowie, na budowę za- kładu opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie (Ostatnia rata 1. października 1938)	—	3.575
7.	Ryczałt na zasiłki dla ochronek, do roz- porządzalności Wydziału krajowego	10.000	—
8.	Towarzystwo kolonii wakacyjnej dla dziewcząt we Lwowie	200	—
9.	Zarząd główny Towarzystwa pedagogi- cznego, na lwowską kolonię waka- cyjną, zasiłek stały	400	—
10.	Stowarzyszenie kolonii wakacyjnych dla dzieci wyznania mojżeszowego we Lwowie	200	—

	zwyczajne :	nadzwyczajne :
Poz. 10 a) Ruskie Towarzystwo kolonii wakacyjnych, jednorazowo	— „	200 „
„ 11. Towarzystwo imienia św. Salomei, opieki nad wdowami i sierotami we Lwowie	200 „	— „
„ 11 a) Zgromadzenie SS. Służebnic Serca Jezusowego we Lwowie — na przytulisko dla sług, jednorazowo	— „	200 „
„ 12. Towarzystwo opieki nad sługami im. św. Jadwigi we Lwowie	400 „	— „
„ 13. Zakład staruszek i kalek w Krakowie na Blichu, im. hr. Sołtykowej	200 „	— „
„ 14. Komitet „Domu pracy“ na Kaźmierzu w Krakowie	1.000 „	— „
„ 15. Zakład im. św. Jadwigi w Krakowie (stała subwencya)	1.200 „	— „
„ 16. Przytulisko Brata Alberta we Lwowie i w Krakowie	10.000 „	— „
„ 17. Ks. Siemaszki Kazimierza „Dom schronienia i dobrowolnej pracy, dla opuszczonych i moralnie zaniedbanych chłopców“ w Krakowie	1.600 „	— „
„ 18. Towarzystwo budowy tanich mieszkań, dla robotników katolickich w Krakowie (X. rata z 28-lecia na umorzenie pożyczki 40.000 K w myśl uchwały sejmowej z 12. lipca 1902)	— „	1.600 „
„ 19. Towarzystwo budowy tanich domów w Krakowie, do dyspozycji Wydziału krajowego	— „	2.000 „
„ 20. Na zasilki dla weteranów z roku 1831 i dla uczestników powstania z roku 1863, do dyspozycji Wydziału krajowego	4.500 „	— „
„ 21. Dla księży unitów chełmskich, ich wdów i sierót	2.000 „	— „
„ 22. I. Towarzystwo głuchoniemych „Nadzieja“ we Lwowie	200 „	— „
„ 23. Stowarzyszenie opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwowie	200 „	— „

	zwyczajne :	nadzwyczajne :
Poz. 24. Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr.-kat. archidiecezyi lwowskiej	— „	200 „
„ 25. Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr.-kat. dyecezyi przemyskiej .	— „	200 „
„ 26. Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr.-kat. dyecezyi stanisławowskiej	— „	200 „
„ 27. Kongregacya ruska Sióstr Służebniczek w Krystynopolu (do rozporządzalności Wydziału krajowego w porozumieniu z gr.-kat. Ordynaryatami) .	1.000 „	— „
„ 28. Zgromadzenie S. S. Służebniczek Najśw. Rodziny Maryi w Starej wsi . . .	2.000 „	— „
„ 29. Gminie m. Nowego Sącza, na opłatę odsetek (4 ⁰ / ₀) od pożyczki 400.000 K zaciągniętej na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich, regulację ulic i inne inwestycye (XVII. rata z 20-lecia)	— „	5.440 „
„ 30. Gminie m. Mikuliniec. VII. rata na opłatę odsetek od pożyczki 20.000 K zaciągniętej na lat 10, na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich, regulację ulic i inne inwestycye	— „	315 „
„ 31. Dla pogorzalców, ryczałt, do rozporządzalności Wydziału krajowego . . .	— „	15.000 „
„ 32. Zakład opieki nad opuszczonemi dziećmi w Krakowie (zakład p. Żurowskiej)	1.500 „	— „
„ 32a) Przytulisko dla drobnych sierót pod opieką św. Józefa we Lwowie, jednorazowo	— „	700 „
„ 33. Dla kolonii wakacyjnej Tow. nauczycieli szkół wyższych we Lwowie .	400 „	— „
„ 34. Na kolonie wakacyjne dla Krakowa do rozporządzenia Wydziału krajowego	400 „	— „
„ 35. Zgromadzenie S. S. Miłosierdzia im. św. Wincentego à Paulo we Lwowie XIV. i XV. rata umorzenia reszty pożyczki 20.000 K zaciągniętej w galicyjskiej Kasie oszczędności . . .	1.230 „	— „

	zwyczajne:	nadzwyczajne ;
„ 36. Zarząd centralny Związku katolickich towarzystw i zakładów dobroczynnych na umorzenie pożycz. 120.000 K zaciągniętej na budowę domu dla wszystkich stowarzyszeń robotniczych katolickich we Lwowie, (w myśl uchwały sejm. z 18. marca 1907)	— „	6.300 „
„ 37. Koszta utrzymania rozmaitych osób w zakładach, przyjęte na fundusz krajowy w zastępstwie gmin (ryczałtowo)	5.000 „	— „
„ 38. Katolicki Związek kobiet polskich, na tanią kuchnię studencką	1.500 „	— „
„ 39. Stowarzyszenie Rady opiekuńczej w Krakowie (Opieka nad sierotami)	2.000 „	— „
„ 40. Dom opieki dla dziewcząt we Lwowie	400 „	— „
„ 41. Stankiewiczowa Julia, wdowa po ostatnim czwartaku, jednorazowo	— „	200 „
„ 42. Towarzystwo dwucentowych wkładek w Przemysłu	200 „	— „
„ 43. Zakład wychowania sierot izraelickich w Krakowie	400 „	— „
„ 44. Towarzystwo wzaj. pomocy organistów dyecezyi krakowskiej, jednorazowo	— „	200 „
„ 45. Pierwsze izraelickie Stowarzyszenie pań we Lwowie, na udzielanie bezpłatnych obiadów biednym uczniom szkół średnich i wyższych bez różnicy wyznania	200 „	— „
„ 46. Związek katolickich kobiet polskich we Lwowie, dla opieki nad młodemi kobietami, jednorazowo	— „	1.000 „
„ 47. Stowarzyszenie sług pod wezwaniem św. Zyty we Lwowie	— „	400 „
„ 48. Wydział taniej kuchni studenckiej w Przemysłu jednorazowo	— „	400 „
„ 49. Towarzystwo opieki nad sierotami we Lwowie jednorazowo	— „	2.000 „
Suma wydatków rubr. IV.	65.178 K	40.130 K
Ogółem	105,308 K	

Dochodów rubryka ta nie ma.

Powyższemi pozycjami załatwione zostały petycye do Ls, 8509, 8523, 8583, 8114, 8376, 8521, 8403, 8.369, 8392, 8558, 8708, 8182, 8157, 8193, 8196, 9077, 8739.

Do ryczałtu na zasiłki dla ochronek poz. 7. odsyła się petycye do Ls. 8192, 8204, 8298, 8348, 8355, 8357, 8364, 8481, 8497, 8498, 8499, 8551, 8624, 8165, 8177, 9073, 8429, 8760, 8877, 8838, 8779, 8759.

Do ryczałtu na zasiłki dla pogorzalców poz. 31. odsyła się petycye do Ls. 8518.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego postawienia wniosków petycye Ls. 8607 Towarzystwa kolonii wakacyjnych dla dzieci izraelickich we Lwowie o subwencyę na postawienie domu; petycye Ls. 8702 Towarzystwa św. Jana Miłościwego w Kołomyi o subwencyę; petycye Ls. 8892 Sekcyi polskiego Związku niewiast katolickich w Krakowie o subwencyę; petycye Ls. 8775 Towarzystwa „Powściągliwość i praca“ w Miejscu piastowem o subwencyę na budowę dwu domów.

Przechodzi się do porządku dziennego nad petycjami: Ls. 8283 Saturnina Limbacha w Gródku Jagiellońskim o zapomogę, Ls. 8285 Izaka Scheininger w Gródku Jagiellońskim o zapomogę, Ls. 8284 Franciszka Süßla w Samborze o zapomogę, Ls. 8288 Towarzystwa „Przyjaźń“ w Brzeżanach o zapomogę, Ls. 8495 Polaków w Rakłowcach o zapomogę na budowę kościoła, Ls. 8520 Maryi Anczewskiej o zapomogę, Ls. 8698 komitetu urządzającego wiec esperantystów o subwencyę, Ls. 8156 Towarzystwa św. Piotra w Przemysłu o subwencyę.

Rubryka V.

(Pozycya 1—8 wydatków i poz. 1—2 dochodów.)

O s w i a t a i s z t u k a.

Dział I. Akademia umiejętności i Rada szkolna krajowa.

Dział II. Wydatki na publiczne szkoły ludowe.

Sprawozdawca poseł Stanisław Henryk Badeni.

Komisya budżetowa wnosi:

Wydatki.

I. Akademia umiejętności i Rada szkolna krajowa.

Zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego Komisya wnosi na r. 1912 wydatki w wysokości uchwalonej na rok 1911 a mianowicie:

Poz. 1. Akademia umiejętności w Krakowie	112.000 K
„ 2. Szesnastu członków Rady szkolnej krajowej	36.800 „
	<hr/>
Suma działu I.	148.800 K

1. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przyspieszył akcyę pomnożenia ilości inspektorów szkolnych okręgowych przez tworzenie drugich posad po powiatach, tudzież aby umożliwił inspektorom oddanie się zupełniejszej pracy wizytacyjnej przez zapewnienie im dostatecznych sił pomocniczych do czynności kancelaryjnych;

2. Sejm wzywa Radę szkolną krajową, aby w porozumieniu z Wydziałem krajowym obmyśliła środki zapewnienia dla budujących się szkół nadzoru przez odpowiednio ukwalifikowanych techników.

II. Wydatki na publiczne szkoły ludowe.

Wydział krajowy preliniuje na rok 1912:

Poz. 3. Wydatki funduszu szkolnego krajowego	23,650.206 K
„ 4. Wydatki funduszu szkolnego emerytalnego	2,177.100 „
„ 5. Na procentowanie i amortyzacyę pożyczki emisyjnej 10 milionów na budowę nowych szkół ludowych	471.931 „
Preliminarz pozycyi 5-tej ułożony jest na podstawie planu umorzenia. Wydatek jest większy od kwoty preliniowanej na 1911 rok 272.099 K o 199.832 K.	
„ 6. Na subwencye dla istniejących już internatów	40.000 „
„ 7. Na budowę domów dla internatów	70.000 „
„ 8. Internat Bursy akademickiej w Krakowie	2.000 „
	<hr/>
Razem poz. 3—8	26,411.237 K

Komisya wnosi na podwyższenie poz. 3. o 9.000 K i poz. 7. subwencji na budowę internatów o 10.000 K.

Razem tedy Dział II. Wydatków wynosiłby wedle propozycyi komisyi:

	zwyyczajne:	nadzwyczajne:
Poz. 3. Wydatki funduszu szkolnego krajowego	23,560.485 K	98.721 K
„ 4. Wydatki funduszu szkolnego emerytalnego	2,177.100 „	— „
„ 5. Na procentowanie i amortyzacyę pożyczki emisyjnej 10,000.000 K na budowę szkół	— „	471.931 „
„ 6. Na subwencyę dla istniejących internatów	40.000 „	— „
„ 7. Na budowę domów dla internatów	— „	80.000 „
„ 8. Internat Bursy akademickiej w Krakowie	— „	2.000 „
	<hr/>	<hr/>
	25,777.585 „	652.652 K
	<hr/>	<hr/>
Suma Działu II.		26,430.237 K

D o c h o d y.

Komisyja budżetowa wnosi zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poz. 1. Dochody funduszu szkolnego krajowego		} wedle osobnych sprawozdań
w sumie	3,800.368 K	
„ 2. Dochody funduszu szkolnego emerytalnego w sumie	497.004 „	

Petycje o subwencye zarządów internatów w Czortkowie l. 8.600, w Tarnowie l. 8.169 i 8.170, ruskiego w Przemyślu l. 8.152 i 8.153, męskiego w Rzeszowie l. 8.296 i 8.297, w Brzeżanach l. 8.367, w Tarnopolu 8.120 i 8.121, polskiego w Przemyślu l. 8.552, w Sokalu 8.877 i 8.878, wreszcie Związku niewiast katolickich w Krakowie o subwencyę na kolonię wakacyjną dla uczenia seminarjum żeńskiego — odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w granicach odnośnego kredytu.

Rubryka V.

(Pozycya 3 i 8a wydatków).

O ś w i a t a i s z t u k a.

Dział II. Wydatki na publiczne szkoły ludowe.

Sprawozdawca poseł St. Henryk Badeni.

Uchwałą z dnia 20. stycznia 1911 przekazał Sejm Komisji szkolnej w porozumieniu z budżetową trzy wnioski nagłe posłów Lca, Wasunga, Michałowskiego i Towarzyszy odnoszące się do sprawy regulacji plac nauczycielskich, tudzież przyznania nauczycielstwu dodatku drożyznianego za rok 1912.

W myśl uchwał Komisji szkolnej, przedłożonych Wysokiemu Sejmowi w osobnem sprawozdaniu, proponuje Komisyja budżetowa Wysokiemu Sejmowi wstawienie do Działu II. rubr. V. wydatków, następujących pozycyi jako wydatków nadzwyczajnych:

Poz. 8a. Subwencya jednorazowa dla gminy miasta Lwowa na dodatek drożyzniany dla nauczycieli lwowskich szkół ludowych do dyspozycyi Wydziału krajowego	100.000 K
w poz. 3: a) Dodatek drożyzniany dla nauczycieli szkół publicznych ludowych do dyspozycyi Rady szkolnej krajowej	2,453.000 „
b) Na poprawę losu emerytów tudzież wdów i sierót z przed roku 1907, do dyspozycyi Rady szkolnej krajowej	10.000 „
Ogólny wydatek na publiczne szkoły ludowe podniesie się tym sposobem o	2,563.000 „
i wynosić będzie	28,993.237 „

Do rubr. V. poz. 3. wydatków i poz. 1. dochodów funduszu krajowego.

Sprawozdanie Komisji budżetowej z preliminarza funduszu szkolnego krajowego na rok 1912.

Sprawozdawca poseł Stanisław Henryk Badeni.

Wydatki.

Wydział krajowy preliniuje na rok 1912 jak następuje:

Rubr. I. poz. 1—7 c) Płace, remuneracye za udzielanie nauki religii, dodatki pięcioletnie, wynagrodzenia za godziny nadobowiązkowe i na zastępstwo nauczycieli urlopowanych	21,738.270 K
Rubr. II. poz. 8—11. Remuneracye i zapomogi, zasiłki na urządzanie kursów wakacyjnych rolniczych i specjalnych oraz remuneracye za naukę robót ręcznych i za kursa dla analfabetów	185.600 „
Rubr. III. poz. 12. Koszta podróży i diety nauczycieli przeniesionych ze względów służbowych	60.000 „
Rubr. IV. poz. 13—16. Dodatek do funduszu emerytalnego, interkalarya, emerytury dla tracących posady i dary z łaski	76.907 „
Rubr. V. poz. 17. Zasiłki dla funduszków szkolnych miejscowych na budowę szkół	200.000 „
Rubr. VI. poz. 18—21. Zasiłki dla funduszków szkolnych miejscowych na utrzymanie szkół, mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe oraz koszta nadzoru funduszków szkolnych miejscowych	776.328 „
Rubr. VII. poz. 22. Przybory naukowe ogólnej natury i dla nauk praktycznych	78.000 „
Rubr. VIII. poz. 23. Biblioteki okręgowe	20.000 „
„ IX. „ 24. Konferencye okręgowe	180.180 „
„ X: „ 25. Stypendya dla uczniów i uczenie seminariów	225.000 „
„ XI. poz. 26. Rozmaite wydatki	31.600 „
„ XII. „ 27. Zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacye	78.321 „
Razem suma preliniowanych wydatków funduszu szkoln. kraj.	23,650.206 K

Komisya wnosi w rubr. XII. preliminarza funduszu szkolnego krajowego podniesienie pozycyi k) subwencya dla szkoły izraelickiej w Brodach, w załatwieniu petycyi l. 8.977 z 15.000 na 18.000 K, tudzież wstawienie dwóch nowych pozycyi a mianowicie hh) dla zakładów SS. Urszulanek we Lwowie w załatwieniu petycyi l. 8.740 4.000 K i ii) dla szkół SS. Urszulanek w Stanisławowie 2.000 K w załatwieniu petycyi l. 8.600 obie jako wydatków nadzwyczajnych. Razem tedy proponuje Komisya podwyższenie rubr. XII. wydatków o 9.000 K z 78.321 K na 87.321 K czyli podwyższenie wydatków funduszu szkolnego krajowego na 23,659.206 K.

Sejm, zmieniając swą uchwałę z dnia 15. października 1910 wzywa e. k. Radę szkolną krajową, aby przesuwanie miejscowości do wyższej klasy plac nauczycielskich odbywało się raz na rok i to z ważnością od dnia 1. stycznia odnośnego roku.

W załatwieniu wniesionych petycyj do rubr. XII. wydatków funduszu szkolnego krajowego wnosi Komisya na odstąpienie petycyi l. 8.825 Zgromadzenia Braci szkolnych we Lwowie o subwencyę na szkołę polsko-niemiecką,

Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w preliminarzu na rok 1913, zaś petycyje l. 8.399 Komitetu wykładów popularnych w Tarnopolu, l. 8.063 gminy miasta Krakowa w sprawie pokrycia kosztów utrzymania wyższych klas w krakowskich szkołach wydziałowych, l. 8.175 SS. Bazylianek w Jaworowie, l. 8.172 i 8.173 SS. Bazylianek we Lwowie, l. 8.554 SS. Benedyktynek w Przemyślu, l. 8.395 Towarzystwa szkoły ludowej w Tarnopolu, l. 8.575 Towarzystwa Proświta we Lwowie o subwencję na kursa dla analfabetów, l. 8.810 przełożeństwa gminy izraelskiej w Bolechowie, l. 8.858 filii ruskiego Towarzystwa pedagogicznego w Gwoźdźcu, l. 8.879 gminy miasta Krakowa o subwencję na lekarzy szkolnych, l. 9.027 Towarzystwa wzajemnej pomocy nauczycieli powiatu krakowskiego, Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Dochody.

Wydział krajowy preliminarzuje na rok 1912:

Poz. I. Dochody funduszu szkolnego krajowego:

Rubr.	I. poz.	1—7. Odsetki od kapitałów	71.517 K
"	II. "	8 - 14. Dochody z dóbr, realności i innych praw	41.042 "
"	III. "	15—25. Dodatki	3,232.103 "
"	IV. "	26. Zysk ze sprzedaży książek szkolnych .	5 670 "
"	V. "	—	— "
"	VI. "	28. Taksy od spadków	250.000 "
"	VII. "	—	— "
"	VIII. "	30. Dodatek ze Skarbu państwa	109.886 "
"	IX. "	31. Zwroty zaliczek od gmin	150
"	X. "	32. 10 ⁰ / ₀ opłaty od zamężnych nauczycielek	90 .000
Razem dochody własne			3,800.368 K

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wydatki funduszu szkolnego krajowego w kwocie	23,659.206 K
2. Dochody " " " " "	3,800.368 K

Do rubryki V. poz. 1. wydatków
i poz. 2. dochodów funduszu krajowego.

Sprawozdanie Komisji budżetowej o krajowym szkolnym funduszu emerytalnym na rok 1912.

Sprawozdawca poseł Stanisław Henryk Badeni.

Wydatki

według osobnego preliminarza:

Rubr.	I.	Emerytury czasowe	180.000 K
"	II.	" dożywotnie	1,300.000 "

Rubr.	III.	Pensye dla wdów	500.000 K
"	IV.	Dodatki na wychowanie	90.000 "
"	V.	Odprawy i kwartały pozgonne	100.000 "
"	VI.	Zwroty wkładek emerytalnych	7.000 "
"	VII.	Koszta zarządu	100 "
		Razem	2,177.100 K

Dochody.

Rubr.	I.	Odsetki od kapitałów	2.684 K
"	II.	Datek stały z krajowego funduszu szkolnego	25.600 "
"	III.	Zapisy i darowizny	— "
"	IV.	Interkalarya	28.720 "
"	V.	Stale wkładki emerytalne	400.000 "
"	VI.	Wkładki 2% za czas służby przedetatowej	40.000 "
		Razem	497.004 K

Komisya wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym:

Wysoki Sejm zechce uchwalić:

Wydatki funduszu szkolnego emerytalnego	2,177.100 K
Dochody " " " " " "	497.004 "

Rubryka V.

Poz. 9—38 wydatków.

" 39—84 "

" 114—130 " tudzież 3 i 4 dochodów.

O s w i a t a i s z t u k a.

III. Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze.

IV. Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk i oświaty. Wydawnictwa.

VI. Rozmaite.

Sprawozdawca Dr. Stanisław Głębiński.

Wydatki.

Poz.	9.	Na utrzymanie szkoły polskiej w Bia- łej i Leszczynach, stała subwencya w myśl uchwały Sejmu z dnia 11. lipca 1902	zwyczajne: nadzwyczajne: 60.000 K	— K
------	----	---	--------------------------------------	-----

		zwyczajne :	nadzwyczajne :
Poz. 10.	Na utrzymanie seminaryum nauczycielskiego męskiego w Białej	8.000 K	— K
„ 11.	Na utrzymanie prywatnego gimnazyum w Białej	8.000 „	— „
„ 12.	Prywatne utrakw. seminaryum naucz. żeńskie, utrzymywane przez klasztor św. Hildegardy w Białej	500 „	— „
„ 13.	Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie Zofii Strzałkowskiej we Lwowie	2.000 „	— „
„ 14.	Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie Franciszka Preisedanza w Krakowie	2.000 „	— „
„ 15.	Dla kursów wyższych dla kobiet im. Adryana Baranieckiego	2.000 „	— „
„ 16.	Ruskie prywatne seminaryum żeńskie, utrzymywane przez ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie	2.000 „	— „
„ 17.	Na szkołę ćwiczeń przy seminaryum powyższem	1.000 „	— „
„ 18.	Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie w Brodach	1.500 „	— „
„ 19.	Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie w Stanisławowie	1.000 „	— „
„ 20.	Prywatna szkoła średnia żeńska we Lwowie utrzymywana przez Towarzystwo „Gimnazyum żeńskie“	2.000 „	— „
„ 21.	Prywatna szkoła średnia żeńska w Krakowie z charakterem gimnazjalnym, pod zarządem pp. Browicza, Czubka i Tretiaka, zasilek stały	1.000 „	— „
„ 22.	Na subwencye dla innych żeńskich seminaryów, gimnazyów i liceów, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego	8.000 „	— „
„ 23.	Kurs naukowy żeński w Tarnowie (w myśl uchwały Sejmu z dnia 11. lipca 1902)	8000 „	— „
„ 24.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na utrzymanie szkoły wydziałowej żeńskiej we Lwowie	9.000 „	— „
„ 25.	Zakład sierót im. św. Heleny we Lwowie	200 „	— „

		zwyczajne:	nadzwyczajne:
Poz. 26.	Ruski instytut dla dziewcząt w Przemysłu	2.400 K	— K
„ 27.	Zakład wychowawczy dla ubogich dziewcząt pod nazwą „Rodzina Maryi“ w Łomnej	1.000 „	— „
„ 28.	Ryczałt na zasiłki dla burs mieszczących młodzież polską i ruską	30.000 „	— „
„ 29.	Towarzystwo bursy im. św. Wojciecha we Lwowie na spłatę pożyczki 20.000 K, zaciągnąć się mającej na przebudowanie domu, I. rata z 19-lecia	— „	1.576 „
„ 30.	Zakład dla głuchoniemych we Lwowie, a) na stypendya dla 100 wychowanków po 300 K 30.000 K b) na utrzymanie zakładu 5.000 „ c) na amortyzację pożyczki 36.000 K na budowę II. piętra, zaciągniętej przez Dyрекcyę zakładu, XIII. rata amortyzacyjna (aż do pierwszego półrocza 1911 r.) <u>1.990 „</u>	36.990 „	— „
„ 31.	Szkoła dla głuchoniemych Izaaka Bardacha we Lwowie	1.000 „	— „
„ 32.	Zakład dla ciemnych we Lwowie: a) na utrzymanie zakładu 7.600 K b) na stypendya dla 10 wychowanków po 240 K <u>2.400 „</u>	10.000 „	— „
„ 33.	Towarzystwo gimnastyczne „Sokół Macierz“ we Lwowie	2.000 „	— „
„ 34.	Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Krakowie	2.000 „	— „
„ 35.	Dla polskich i ruskich Towarzystw gimnastycznych „Sokół“ we Lwowie i na prowincyi	10.000 „	— „
„ 36.	Związek polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich we Lwowie, na cele Towarzystwa i wydawnictwa	1.000 „	— „
„ 37.	Towarzystwo zabaw ruchowych we Lwowie.	3.000 „	— „
„ 38.	Zgromadzenie Sióstr Felicyanek, na utrzymanie domu głównego w Krakowie	2.000 „	— „
		210.390 K	1.576 K
	Suma działu III.	211.966 K.	

IV. Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk i oświaty. — Wydawnictwa.

		zwyczajne : nadzwyczajne :	
Poz. 39.	Dla zarządu powszechnych wykładów uniwersyteckich we Lwowie	1.000 K	— K,,
" 40.	Dla zarządu powszechnych wykładów uniwersyteckich w Krakowie	1.000 "	— "
" 41.	Towarzystwo „Oświaty ludowej“ we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego	3.500 "	— "
" 42.	Towarzystwo „Oświaty ludowej“ w Krakowie, zasiłek stały	3.500 "	— "
" 43.	Towarz. „Oświaty ludowej“ w Tarnowie	200 "	— "
" 44.	Polskie Towarzystwo „Strzecha“ we Wiedniu	200 "	— "
" 45.	Polskie Stowarzyszenie „Przytulisko“ we Wiedniu	200 "	— "
" 46.	Polskie Stowarzyszenie chrześcijańskich robotników „Ojczyzna“ we Wiedniu	200 "	— "
" 47.	Biblioteka polska we Wiedniu	400 "	— "
" 48.	Towarzystwo „Związek rodzicielski“ we Lwowie	500 "	— "
" 49.	Dla fundacyi „Macierz polska“ na wydawnictwa dzieł i peryodycznych pism ludowych	10.000 "	— "
" 50.	Towarzystwo „Szkoly ludowej“ na wydawnictwa	1.000 "	— "
" 51.	Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie na wydawnictwa	2.500 "	— "
" 52.	Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, VII. rata na umorzenie części pożyczki hipotecznej, zaciągniętej na budowę własnego domu (z ogólnej przyznanej sumy 10.000 K)	1.000 "	— "
" 53.	Towarzystwo nauczycieli religii mojżeszowej we Lwowie	200 "	— "
" 54.	Zasiłek dla czasopisma „Muzeum“	2.000 "	— "
" 55.	Na wydawnictwo czasopisma „Kosmos“	1.000 "	— "
" 56.	Wydawnictwo dziełek ludowych	2.000 "	— "
" 57.	Towarzystwo historyczne we Lwowie, na wydawnictwa	1.400 "	— "
" 58.	Towarzystwo im. Adama Mickiewicza, na wydawnictwo jego dzieł	800 "	— "

	zwyczajne:	nadzwyczajne:
Poz. 59. Towarzystwo ludoznawcze, na wydawnictwo czasopisma „Lud“	500 K	— K
„ 60. Redakcja dwutygodnika katechetycznego i duszpasterskiego w Tarnowie	300 „	— „
„ 61. Redakcja pisma dla dzieci „Mały Świątek“ we Lwowie	200 „	— „
„ 62. Towarzystwo ruskich kobiet „Żyźń“ we Lwowie, na wydawnictwa	— „	— „
„ 63. Na wydawnictwo podręczników w polskich i ruskich szkołach średnich.	11.000 „	— „
„ 64. Wydawnictwo dwutygodnika „Rodzina i Szkoła“, z dodatkiem naukowym „Wiedza i Praca“ we Lwowie	300 „	— „
„ 65. Polskie „Muzeum szkolne“ we Lwowie	1.500 „	— „
„ 66. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na wydawnictwa	2.500 „	— „
„ 67. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na umorzenie kosztów budowy własnego domu (III. rata z ogólnej sumy 5.000 K)	— „	500 „
„ 68. Na oprocentowanie pożyczki, zaciągniętej w Banku krajowym przez ruski dom akademicki, subwencya stała	2.000 „	— „
„ 69. Towarzystwo „Proświta“, na wydawnictwo dzieł ludowych (z zastrzeżeniem wypłaty z dołu i po przekonaniu się, że wszystkie wydawnictwa Towarzystwa są pożyteczne i nie zawierają szkodliwych tendencji, tudzież odpowiadają warunkom ustanowionym w uchwale Wysokiego Sejmu z dnia 13. lutego 1897	9.000 „	— „
„ 69a) Na wydawnictwo referatów kongresu Towarzystwa „Proświta“	— „	— „
„ 70. Towarzystwo imienia Szewczenki, na wydawnictwa	17.000 „	— „
„ 71. Towarzystwo im. Michała Kaczkowskiego na wydawnictwo dzieł ludowych (z zastrzeżeniem j. w. poz. 69)	9.000 „	— „
„ 72. Bezpłatna „Uczelnia“ w zarządzie Koła Towarzystwa szkoły ludowej im. B. Goldmana we Lwowie	600 „	— „
„ 73. Dla żydowskiej czytelni ludow. w Krakowie	300 „	— „

	zwyczajne:	nadzwyczajne:
Poz 74. Koło szkoły ludowej imienia B. Goldmana	2.000 K	— K
„ 75. Towarzystwo dla popierania nauki polskiej we Lwowie	1.500 „	— „
„ 76. Ks. Dżułyński, grecko kat. proboszcz Łapszynie na wydawnictwa ruskie: „Posłannik“ i „Książeczki misyjne“	800 „	— „
„ 77. OO. Bazylianie na wydawnictwa pism religijno-moralnej treści	400 „	— „
„ 78. Krakowskie Tow. techniczne, na wydawnictwo czasopisma „Architekt“	1.000 „	— „
„ 79. Towarzystwo politechniczne we Lwowie na wydawnictwo czasopisma technicznego	1.000 „	— „
„ 80. Towarzystwo numizmatyczne w Krakowie na wydawnictwo „Wiadomości numizmatyczno-archeologicznych“	400 „	— „
„ 81. Na wydawnictwo Biblioteki politechnicznej, VIII. rata z subwencji 10.000 K płatnej w 10 latach	1.000 „	— „
„ 82. Czytelnia polska w Białej — subwencya na umorzenie pożyczki 14.000 K na budowę domu — V. rata z 28-lecia (patrz pozycya 4. dochodów)	500 „	— „
„ 83. Szkoła nauk politycznych w Krakowie	5.000 „	— „
„ 84. „Muzeum Tatrzańskie im. Dra Chałubińskiego w Zakopanem“ (I. i II. półroczna rata amortyzacyjna pożyczki 10.000 K na budowę domu, zwrotna w 39 ratach półrocznych	— „	800 „
	<hr/> 100.400 K	<hr/> 1.300 K
Suma działu IV.	<hr/> 101.700 K	

VI. Rozmaite.

Poz. 114. Dla stowarzyszeń akademickich ryczałt	5.000 K	— K
„ 115. Na zasiłki dla polskich i ruskich Towarzystw, mających na celu wspomaganie ubogich uczniów, ryczałt	2.000 „	— „
„ 116. Towarzystwo im. św. Stanisława Kostki, opieki nad terminatorami we Lwowie	200 „	— „
„ 117. Związek nauczycieli we Lwowie	1.000 „	— „

	zwyczajne:	nadzwyczajne:
118. Na cele budowy schroniska dla nauczycieli we Lwowie, IX. rata subwencji 40.000 K, płatnej w 20 ratach rocznych (w myśl uchwały sejmowej z d. 31. października 1904)	— K	2.000 K
119. Stowarzyszenie nauczycielek w Krakowie, VI. rata subwencji 20.000 K, płatnej w 20 ratach rocznych, na budowę domu dla nauczycielek	— „	1.000 „
120. Komitetowi budowy polsk. Domu akademickiego im. Adama Mickiewicza we Lwowie VI. i VII. półroczna rata amortyz. 4 ¹ / ₂ % pożyczki 50.000 K, umarzałnej w 33 latach (uchwała sejmu z d. 18. marca 1907)	— „	3.010 „
121. Zasiłki dla szkół zakładanych i utrzymywanych przez Towarzystwa	— „	94.000 „
122. Funduszowi szkolnemu krajowemu odsetki od efektów imiennej wartości 584.659 K 70 g wydanych z majątku zarodowego Radzie szkolnej krajowej na fundusz pożyczkowy dla gmin na budowę szkół	25.775 „	— „
123. Towarzystwo „Eleuterya“	600 „	— „
124. Galic. Towarzystwo ochrony zwierząt	200 „	— „
125. Na urządzenie warsztatów dla młodzieży szkolnej do rozporządzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową	4.000 „	— „
126. Na wydawn. „Polskiego przeglądu emigracyjnego“	1.000 „	— „
127. Dla! Juliana Nasalskiego na wydawn. „Biblioteki dla młodzieży ruskiej“	250 „	— „
128. Gminie miasta Krakowa na pokrycie kosztów wydawnictwa Zbioru pomników prawa publicznego Rzeczypospolitej krakowskiej, pierwsza rata z ogólnej sumy 5.000 K w załatwieniu petycji do l. 8.062.	— „	1.000 „
129. Towarzystwo nauczycielek „Samopomoc“ w Przemyśle na utrzymanie schroniska dla nauczycielek do rozporządzenia Wydziału krajowego	— „	400 „

	zwyyczajne:	nadzwyczajne:
Poz. 130. Senatowi akademickiemu Uniwersytetu lwowskiego na pokrycie kosztów obchodu jubileuszowego, jednorazowo w załatwieniu petycyi do l. 8.478.	— K	6.000 K
	<u>40.025 K</u>	<u>107.410 K</u>
Suma działu VI.	147.435 K.	

Dochody.

Poz. 3. Dochód ze sprzedaży ruskich książek szkolnych	8.000 K	-- K
4. Czytelnia polska w Białej — zwrot pożyczki 14.000 K na budowę domu, V. rata z 28-lecia (patrz poz. 82. wyd.)	500 „	— „
Razem.	<u>8.500 K</u>	<u>— K</u>

Petycyje do l.: 8.423, 8.422, 8.421, 8.639, 8.129, 8.128, 8.310, 8.218, 8.127, 8.522, 8.154, 8.885, 8.436, 8.187, 8.599, 8.404, 8.363, 8.238, 8.295, 8.232, 8.431, 8.428, 8.427, 8.675, 8.678, 8.676, 8.677, 8.493, 8.768, 8.405, 8.538, 8.537, 8.166, 8.082, 8.137, 8.130, 8.131, 8.132, 8.134, 8.160, 8.858, 8.808, 8.107, 8.556, 8.807, 8.605, 8.586, 8.144, 8.465, 8.828, 8.862, 8.788, 8.062, 8.178 — są załatwione przez uchwalenie powyższych pozycyij rubr. V.

Petycyje o wsparcie dla burs do l.: 8.084, 8.102, 8.110, 8.115, 8.116, 8.117, 8.119, 8.142, 8.143, 8.155, 8.158, 8.174, 8.191, 8.195, 8.219, 8.203, 8.234, 8.237, 8.239, 8.294, 8.299, 8.304, 8.309, 8.336, 8.346, 8.347, 8.362, 8.370, 8.397, 8.414, 8.415, 8.416, 8.418, 8.425, 8.432, 8.539, 8.540, 8.579, 8.598, 8.602, 8.679, 8.712, 8.720, 8.883, 8.884, 8.976, 9.005, 9.031, 9.075 odsyła się do Wydziału krajowego do załatwienia z ryczałtu poz. l. 28, ewentualnie poz. 115.

Petycyje Towarzystw sokolich do l.: 8.087, 8.186, 8.188, 8.189, 8.190, 8.235, 8.356, 8.361, 8.365, 8.435, 8.445, 8.479, 8.516, 8.528, 8.564, 8.573, 8.640, 8.672, 8.673, 8.975, 8.721, 8.789, 8.817, 8.824, 8.852, 8.975, 8.983, 9.000 — odsyła się do Wydziału krajowego do załatwienia z ryczałtu do l. poz. 35.

Petycyje prywatnych seminaryów, liceów, i gimnazyów żeńskich do l.: 8.088, 8.093, 8.094, 8.103, 8.140, 8.171, 8.330, 8.401, 8.549, 8.575, 8.576, 8.593, 8.638, 8.740, 8.761, 8.997, 8.998, 9.028, 9.060 — odsyła się do Wydziału krajowego do załatwienia z ryczałtu do poz. l. 22.

Petycyje stowarzyszeń akademickich do l.: 8.138, 8.181, 8.352, 8.464, 8.541, 8.565, 8.821, 8.861, 8.863, 8.992 odsyła się do Wydziału krajowego do załatwienia z ryczałtu do l. poz. 114.

Petycyje Towarzystw pomocy naukowej do l.: 6.335, 8.197, 8.440, odsyła się do Wydziału krajowego do załatwienia z ryczałtu do l. poz. 115.

Petycyę do l.: 8.784 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do ewentualnego uwzględnienia w budżecie przyszłego roku.

Petycyje do l.: 8.230, 8.231, 8.379, 8.407, 8.408—8.413, 8.417, 8.419, 8.420, 8.424, 8.426, 8.430, 8.433, 8.529, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Petycje do l.: 8.080, 8.086, 8.108, 8.118, 8.126, 8.133, 8.146, 8.447, 8.470, 8.527, 8.574, 8.859, 9.069, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Petycje do l.: 8.145, 8.151, 8.159, 8.372, 8.491, 8.536, 8.578, 9.061, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w budżecie roku przyszłego.

Nad petycjami do l.: 8.568 i 9.976, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Rubryka V.

Poz. 85—113 wydatków.

O ś w i a t a i s z t u k a.

Sprawozdanie Komisji budżetowej o preliminarzu funduszu krajowego na rok 1912.

Komisya budżetowa wnosi:

Dział V. Teatry i sztuki piękne.

Sprawozdawca poseł Abrahamowicz.

	zwyczajne:	nadzwyczajne:
Poz. 85. Teatr polski w Krakowie, subwencya stała	16.000 K	— K
„ 86. Dyrektorowi teatru miejskiego w Krakowie, Ludwikowi Solskiemu, zasiłek nadzwyczajny na rok 1912	— „	4.000 „
„ 87. Budowa teatru w Krakowie, XXVI. i XXVII. półroczna rata na opłatę procentów od pożyczki 300.000 K zaciągniętej przez gminę miasta Krakowa (aż do I. półrocza 1915)	— „	15.000 „
„ 88. Teatr polski i opera polska we Lwowie: a) dramat i komedia . 28.400 K b) opera polska . 20.000 „	48.400 „	— „
„ 89. Dyrektorowi teatru miejskiego we Lwowie, Ludwikowi Hellerowi, zasiłek nadzwyczajny na rok 1912	— „	8.000 „
„ 90. Budowa teatru we Lwowie, na pokrycie XXVII. i XXVIII. raty amortyzacyjnej od pożyczki 600.000 K, zaciągniętej przez gminę miasta Lwowa (aż do I. półrocza 1914)	— „	33.696 „
„ 91. Teatr ruski pod zarządem Towarzystwa „Ruska Besida“	18.500 „	— „

zwyczajne : nadzwyczajne :

Poz. 92.	Tow. „Ruska Besida“ na utrzymanie orkiestry teatralnej, subwencya nadzwyczajna	— K	4.000 K
„ 93.	Teatrowi ruskiemu pod zarządem Towarzystwa „Ruska Besida“ subwencya na uzupełnienie garderoby i dekoracyi, jednorazowo płatna do rąk komitetu artystycznego	— „	1.500 „
„ 94.	Na koszta inspekcji ruskiego teatru narodowego na prowincyi	— „	500 „
„ 95.	Dla teatru ludowego	— „	3.000 „
„ 96.	Zarządowi Związku teatrów i chórów włościańskich, subwencya nadzwyczajna	— „	3.000 „
„ 97.	Towarzystwo sztuk pięknych w Krakowie subwencya na budowę własnego gmachu (na czas amortyzacyi pożyczki XIV. rata z 33-lecia)	— „	1.000 „
„ 97 a)	Temuż Towarzystwu na urządzenie pierwszej wystawy współczesnej sztuki kościelnej im. ks. Piotra Skargi do rozporządzalności Wydziału krajowego (Powyższem załatwiono petycję do Ls. 8091).	— „	1.000 „
„ 98.	Tow. przyjaciół sztuk pięknych we Lwowie uprasza o stałą subwencję w wysokości 3.000 K. Gdy wystawy tego Towarzystwa nie wykazują postępu należytego, przeto komisya budżetowa w oczekiwaniu postępu wstawia do rozporządzalności Wydziału krajowego jedynie jako datek jednorazowy na rok 1912 kwotę (Powyższem załatwiono petycję do Ls. 8492 wspomnianego Towarzystwa).	— „	2.000 „
„ 99.	Gminie m. Krakowa na zarząd domu imienia Jana Matejki w Krakowie	1.000 „	— „
„ 100.	Dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach — ryczałt (Do powyższej pozycyi wniesione zostały następujące petycye: Ls. 8095 — Seweryn Abgarowicz, Ls. 8096 — Maryan Słonecki, Ls. 8125 — Tow.	6.000 „	— „

zwyczajnie: uadzwyczajnie:

„Ukraiński Narodny Teatr im. Jana Tobylewicza“, Ls. 8135 — Teofil Huss, Ls. 8167 — Tadeusz Maryan Szymusik, Ls. 8168 — Bronisław Krzywkwicz Późniak, Ls. 8199 — Stanisław Sobczak Gąsienica, Ls. 8200 — Aleksander Parachoniak, Ls. 8220 — Nina Szabelska, Ls. 8279 — Kamila Moldauerówna, Ls. 8339 — Zofia Underka Gorecka, Ls. 8487 — Paweł Borowa, Ls. 8542 — Olga Pilecka, Ls. 8570 — Karol Niedzielski, Ls. 8581 — Łucya Stehlikówna, Ls. 8707 — Wanda Żabokrzycka, Ls. 8714 — Wanda Sikorska, Ls. 8741 — Koncewska Jadwiga, Ls. 8822 — Światańska Anna, Ls. 8831 — Chotyński Cypryan, Ls. 8872 — Bęben Henryk, Ls. 8886 — Tetmajerówna Jadwiga, Ls. 8995 — Garfunklówna Teofila, Ls. 9062 — Lewicki Józef).

Powyższe petycje przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Poz. 101.	Towarzystwo muzyczne we Lwowie, w myśl uchwały Sejmu z dnia 10. lipca 1902	10.000 K	— K
„ 102.	Towarzystwo muzyczne we Lwowie na budowę własnego domu na pomieszczenie konserwatorium wraz z salą koncertową, VII. rata subwencji nadzwyczajnej 75.000 K z 25-lecia	— „	3.000 „
„ 103.	Tow. muzyczne w Krakowie	1.600 „	— „
„ 104.	Konserwatorium Tow. muzycznego w Krakowie	8.400 „	— „
„ 105.	Towarzystwo „Wyższy Instytut muzyczny“ we Lwowie (Powyższem załatwiono petycję Ls. 9071).	3.500 „	— „
„ 105a)	Towarzystwo „Wyższy Instytut muzyczny“ w Krakowie	2.000 „	— „
„ 106.	Tow. muzyczne w Brodach (Powyższem załatwiono petycję do Ls. 8560).	400 „	— „
„ 107.	Tow. muzyczne w Samborze	200 „	— „

	zwyczajne:	nadzwyczajne:
Poz. 108. Tow. muzyczne „Harmonia” w Krakowie (Powyższem załatwiono petycę do Ls. 8059).	600 K	— K
„ 109. Tow. przyjaciół muzyki w Tarnopolu (Powyższem załatwiono petycę do Ls. 8785).	600 „	— „
„ 110. Tow. „Kapeli narodowej” we Lwowie (Powyższem załatwiono petycę tego Towarzystwa do Ls. 8860).	400 „	— „
„ 111. Dla Tow. muzycznego im. Moniuszki w Stanisławowie (Powyższem załatwiono petycę do Ls. 8139).	800 „	— „
„ 112. Dla Tow. śpiewackich we Lwowie i Krakowie	3.500 „	— „
„ 113. Joannie Walewskiej, wdowie po długoletnim artyście Adolfie Walewskim — zasiłek jednorazowy (Powyższem załatwiono petycę do Ls. 8587).	— „	200 „
	121.900 K	79.896 K
Suma działu V.	201.796 K.	

Petycę do Ls. 8486 — Maryi Niedzielskiej, kierowniczkii szkoły malarstwa i przemysłu art. Kraków, do Ls. 8217 — Związku Artystów i Artystek teatrów polskich w Galicyi, z siedzibą w Krakowie, do Ls. 8738 — Kasperek Sabiny, do Ls. 8804 — Chybińskiego Adolfa, do Ls. 8893 — Polskiego Towarzystwa śpiewackiego „Lutnia” we Wiedniu, do Ls. 8979 — Sarneckiej Jadwigi, tudzież do Ls. 9017 — Towarzystwa śpiewackiego „Lutnia” w Nowym Sączu, do Ls. 8301 — Towarzystwa muzycznego „Harmonia” we Lwowie — przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by do preliminarza budżetu krajowego na rok 1913 wstawił do rozporządzalności Wydziału krajowego na pokrycie niedoboru wystawy architektury i wewnątrz w otoczeniu ogrodowem w Krakowie w roku 1912 odbyć się mającej, kwotę dwadzieścia tysięcy koron (20.000 K).

Rubryka VI.

Poz. 1—35. wydatków i 1—3. dochodów.

Pomniki historyczne.

Sprawozdawca poseł Leo.

Wysoki Sejmie!

Komisya budżetowa przedkłada Wysokiemu Sejmowi do uchwały rubrykę VI. budżetu krajowego na rok 1912 zgodnie z przedłożeniem Wydziału

krajowego, wprowadzając do tego preliminarza następujące dodatki i uzupełnienia :

1) w poz. 32. w załatwieniu petycji komitetu parafialnego kościoła św. Piotra i Pawła w Krakowie przyznaje się na restaurację tego starożytnego kościoła subwencyę dalszą w kwocie	4.000 K
2) w poz. 33. w załatwieniu petycji gminy stoł. król. miasta Krakowa do L. 8061 przyznaje się dla Archiwum aktów dawnych m. Krakowa oraz b. Rzeczypospolitej krakowskiej na inwentaryzację i wydawnictwo źródeł dziejowych dalszą subwencyę	1.000 ..
3) w poz. 34. w załatwieniu petycji komitetu restauracji starej bożnicy w Krakowie do L. 8124 dalszą subwencyę	2.000 ..
4) w poz. 35. w załatwieniu petycji komitetu wystawy z czasów Skargi we Lwowie do dyspozycji Wydziału krajowego jednorazową subwencyę	400 ..

Na podstawie powyższego sprawozdania komisya budżetowa wnosi:
Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wydatki.

	zwyczajne :	nadzwyczajne :
„ 1. Utrzymanie kancelaryi konserwatorskich we Lwowie i w Krakowie, sporządzanie i publikacje naukowych i urzędowych spisów pomników, znajdujących się w naszym kraju	10.000 K	— K
Poz. 2. Badanie i ocalanie zabytków starożytnych piśmiennych i archeologicznych dla Zakładu narodowego im. Ossolińskich we Lwowie	1.000 ..	— ..
„ 3. Muzeum narodowe w Krakowie:		
a) stała subwencya	15.000 ..	— ..
b) na adaptację i rozszerzenie Muzeum narodowego, V. rata z przyznanych 30.000 K na lat pięć	— ..	6.000 ..
„ 4. Krajowe archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie	26.736 ..	— ..
„ 5. Restauracya zabytków artystycznych w kościele św. Floryana w Krakowie, II. rata z subwencyi 6.000 K	— ..	3.000 ..
„ 6. Konserwacya zamku w Olesku	600 ..	— ..
„ 7. Restauracya wieży maryackiej w Krakowie, VIII. rata z przyznanych 70.000 K	— ..	7.000 ..

zwyczajne : nadzwyczajne :

Poz. 8.	Restauracja zamku królewskiego na Wawelu :		
	rata roczna	100.000 K	
	i dotacja Najw. Dworu	<u>100.000 „</u>	— K 200.000 K
„ 9.	Restauracja kamienicy Sobieskich we Lwowie, II. rata z przyznanej subwencji 50.000 K		— „ 10.000 „
„ 10.	Koszta inwentaryzacji drewnianych kościołów — V. rata z subwencji 6.500 K, płatnej w 7-miu ratach rocznych od r. 1908 (a to: 6 rat po 1.000 K, ostatnia 500 K)		— „ 1.000 „
„ 11.	Towarzystwu miłośników przeszłości miasta Lwowa, na wydawnictwa	500 „	— „
„ 12.	Towarzystwu miłośników historii i zabytków miasta Krakowa stała dotacja	1.000 „	— „
„ 13.	Gminie miasta Lwowa na zakupno dzieł artystycznych dla galeryi miejskiej — stała roczna subwencya	5.000 „	— „
„ 14.	Gminie miasta Lwowa na zakupno zbioru dzieł Matejki dla Galeryi miejskiej — III. (ostatnia) rata z subwencji 15.000 K	— „	5.000 „
„ 15.	Gminie miasta Lwowa na Muzeum narodowe im. Króla Jana III., stała subw.	5.000 „	— „
„ 16.	Restauracja krużganków w klasztorze OO. Franciszkanów w Krakowie — III. rata subwencji 10.000 K, rozłożonej na 4 lata (pod warunkiem przyznania z c. k. Skarbu państwa na ten cel subwencji w tej samej wysokości)	— „	2.500 „
„ 17.	Restauracja katedry ormiańskiej we Lwowie — III. rata z rozłożonej na 5 lat subwencji 100.000 K	— „	20.000 „
„ 18.	Budowa kościoła jubileuszowego pod wezwaniem św. Elżbiety we Lwowie, IV. i V. rata amortyzacyjna od pożyczki komunalnej 108.200 K zaciągniętej na rachunek subwencji 100.000 K	— „	4.989 „
„ 19.	Restauracja stall i drewnianej dzwownicy kościoła w Bochni, II. rata		

	zwyyczajne:	nadzwyczajne:
z subwencji 3.000 K rozłożonej na 3 lata	— K	1.000 K
Poz. 20. Restauracja kościoła farnego w Krośnie, II. rata z przyznanej subwencji 10.000 K, rozłożonej na 5 lat (pod warunkiem, że c. k. Skarb Państwa przyzna na ten cel subwencyę w tej samej wysokości)	— „	2.000 „
„ 21. Restauracja kościoła parafialnego w Drohobyczu, II. rata z subwencji 15.000 K, rozłożonej na 5 lat (pod warunkiem, że c. k. Skarb Państwa przyzna na ten cel subwencyę w tej samej wysokości)	— „	3.000 „
„ 22. Restauracja starożytnego kościoła pod wezwaniem św. Trójcy w Krakowie, obecnie pod zarządem klasztoru Bonifratrów, II. (ostatnia) rata z subwencji 5.000 K	— „	2.500 „
„ 23. Gronu c. k. konserwatorów Galicyi zachodniej na częściowe pokrycie kosztów konserwacji ruin starożytnego opactwa Benedyktynów w Tyńcu, II. (ostatnia) rata z przyznanej subwencji 6.000 K	— „	3.000 „
„ 24. Konserwacja starożytnego drewnianego kościółka w Rabce, I. rata z rozłożonej na 3 lata subwencji 5.000 K (pod warunkiem, że c. k. Skarb Państwa przyzna na ten cel subwencyę w tej samej wysokości)	— „	2.000 „
„ 25. Restauracja pomnika na kopcu Wandy pod Krakowem, jednorazowo	— „	2.000 „
„ 26. Restauracja cerkwi w Chlebowie (pod warunkiem, że c. k. Skarb Państwa przyzna na ten cel subwencyę w tej samej wysokości)	— „	300 „
„ 27. Restauracja starożytnego kościoła OO. Bernardynów w Krakowie, I. rata z rozłożonej na 4 lata subwencji 10.000 K	— „	2.500 „
„ 28. Restauracja starożytnego kościoła OO. Bernardynów w Zbarażu, jednorazowo (pod warunkiem, że c. k. Skarb Państwa przyzna na ten cel subwencyę w tej samej wysokości)	— „	1.000 „

	zwyczajne :	nadzwyczajne :
Poz. 29. Restauracja fresków w kościele parafialnym w Czchowie — jednorazowo	— K	1.000 K
„ 30. Konserwacja i restauracja starożytnego zamku w Trembowli, I. rata z rozłożonej na 3 lata subwencji 3.000 K (pod warunkiem, że c. k. Skarb Państwa przyzna na ten cel subwencję w tej samej wysokości)	— „	1.000 „
„ 31. Restauracja kościoła św. Anny w Krakowie, I. rata z dalszej subwencji w kwocie 5.000 K	— „	2.500 „
„ 32. Restauracja kościoła św. Piotra i Pawła w Krakowie	— „	4.000 „
„ 33. Inwentaryzacja Archiwum gminy miasta Krakowa i wydawnictwo źródeł dziejowych	— „	1.000 „
„ 34. Restauracja starożytnej bożnicy w Krakowie	— „	2.000 „
„ 35. Komitetowi wystawy z czasów Skargi we Lwowie do dyspozycji Wydziału krajowego	— „	100 „
	64.836 K	290.689 K
Suma wydatków	355.525 K.	

Dochody.

Poz. 1. Taksy krajowego Archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie	450 K	— K
„ 2. Dotacja Najwyższego Dworu na restaurację zamku król. na Wawelu	— „	100.000 „
„ 3. Taksy za wypisy z ksiąg i aktów szlacheckich	100 „	— „
	550 K	100.000 „
Suma dochodów	100.550 K	

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do oddania gminie miasta Krakowa na lat 50 gmachu poszpitalnego na Wawelu, za opłatą czynszu rocznego w wysokości 1 (jednej korony, wyłącznie na pomieszczenie w tym budynku części Muzeum narodowego i Archiwum aktów dawnych miasta Krakowa.

II. Na częściowe pokrycie kosztów adaptacji budynku poszpitalnego na Wawelu, obliczonych przez Magistrat m. Krakowa na okrągło 350.000 K, Sejm

wyznacza subwencję w wysokości 100.000 K i upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia w roku 1913 pożyczki komunalnej w Banku krajowym na warunkach dla kraju najkorzystniejszych, w takiej wysokości, jaka okaże się potrzebną do wypłaty tej subwencji w gotówce.

III. Wypłata tej subwencji nastąpić może pod warunkiem, że pokrycie reszty kosztów zamierzonej adaptacji zabezpieczone będzie przez gminę miasta Krakowa z własnych funduszków przy ewentualnym zasiłku uzyskać się mającym z funduszków państwowych.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawiania corocznie począwszy od roku 1913 do budżetu krajowego, aż do zupełnej amortyzacji powyższej pożyczki, odpowiedniej kwoty, potrzebnej na jej oprocentowanie i umorzenie.

V. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia z gminą miasta Krakowa formalnej umowy co do sposobu i rozmiarów wykonać się mających robót adaptacyjnych w budynku poszpitalnym na Wawelu, przy czem zastrzega Sejm, że restauracya tego budynku wykonaną być ma ściśle według planów zatwierdzonych przez Wydział krajowy, po poprzednim zasięgnięciu opinii krajowego Komitetu dla restauracyi Wawelu zwłaszcza co do szczegółów architektonicznych projektowanej fasady tego gmachu.

Wydział krajowy czuwać ma nad postępem robót adaptacyjnych, zaś w przyszłości gmina miasta Krakowa obowiązana będzie stosować się ściśle do wskazówek Wydziału krajowego co do konserwacyi t. j. utrzymania tego budynku w dobrym stanie.

W celu wykonania należytej kontroli gminy miasta Krakowa obowiązana będzie przedkładać Wydziałowi krajowemu do zatwierdzenia plan i kosztorys każdej zamierzonej roboty konserwacyjnej. Wszelkie roboty, uznane przez Wydział krajowy ze względu na utrzymanie budynku w dobrym stanie jako konieczne, obowiązana będzie gmina miasta Krakowa wykonać własnym kosztem.

W załatwieniu petycyi Grona c. k. konserwatorów Galicyi Zachodniej do L. 9.003 i takiejże petycyi Grona c. k. konserwatorów Galicyi Wschodniej do L. 9.003 komisya budżetowa, uznając słuszność motywów w tych petycyach zawartych wnosi:

1. Sejm uznaje nagłą potrzebę wydania ustawy, któraby, warując w odpowiedni sposób prawa Sejmów krajowych, unormowała skuteczną opiekę nad zabytkami i wzywa c. k. Rząd do przedłożenia jak najrychlej projektu takiej ustawy Radzie państwa względnie Sejmom krajowym;

2. Sejm uznaje za rzecz konieczną, by jak najrychlej bądź w drodze ustawy, bądź w drodze rozporządzenia zostały ustanowione krajowe Rady konserwatorskie i poleca Wydziałowi krajowemu, by w tym celu wdrożył bezzwłocznie pertraktacye z c. k. Rządem.

Petycyę gminy król. stoł. m. Krakowa do L. 8.068 o podwyższenie subwencji na Muzeum narodowe w Krakowie, Wydziału powiatowego w Brzesku do L. 9.001 o subwencję na roboty konserwacyjne około zachowania od zagłady starożytnej baszty w Czchowie, fundacyi ubogich ś. p. Hieronima Sadowskiego w Czortkowie do L. 8.887 o udzielenie subwencji, gr.-kat. proboszcza w Przegnoju do L. 8.803 o subwencję na restauracyę drewnianej cerkwi,

petycję konwentu Braci Miłosierdzia w Zebrzydowicach do L. 8.442 o subwencyę na restauracyę kościoła, petycję Towarzystwa Numizmatycznego w Krakowie do L. 8.502 o podwyższenie subwencyi, wreszcie petycyę rz.-kat. proboszcza w Tarnopolu do L. 8.613 o subwencyę na wewnętrzne urządzenie kościoła odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia przy budżecie na r. 1913; petycyę komitetu budowy pomnika Juliusza Słowackiego we Lwowie do L. 8.179 o subwencyę, petycyę komitetu parafialnego w Monasterku ad Bilcze złote do L. 8.206 o subwencyę na restauracyę cerkwi, petycyę zarządu synagogi w Złoczowie do L. 8.289 o subwencyę na restauracyę starożytnej bożnicy, oraz petycyę przełożęństwa izraelskiej gminy wyznaniowej w Gwoźdźcu o subwencyę na restauracyę starożytnej synagogi odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania. Wnioskami budżetowymi załatwione są petycyę do L. 8.061, 8.124, 8.300 oraz 8.077.

Rubryka VII.

Poz. 1—14 wydatków i poz. 1—10 dochodów.

Bezpieczeństwo publiczne i koszta kwaterowe.

Sprawozdawca poseł Starowiejski.

Zgodnie z przedłożeniem Wydziału krajowego prelininuje komisya budżetowa:

w wydatkach	1,237.738 K
w dochodach	460.885 „

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w wysokości 487.000 K na zakupno gruntu i postawienie skrzydła służącego na rozszerzenie koszar żandarmeryi we Lwowie.

2. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, aby na urządzenie zakładu dla nieletnich przestępców w Przedzielnicy udzielił zasiłek wynoszący przynajmniej 40% kosztów.

3. Sejm, stwierdzając, że c. k. Rząd rozporządzeniem Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu z dnia 14. lutego 1911 L. 28. Dz. u. p. którem ustanowiona została taryfa czynszów kwaterunków, wcale nie uwzględnił żądań zawartych w rezolucyi uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu dnia 16. listopada 1910 jak również nie uwzględnił notorycznego podniesienia czynszowej wartości mieszkań zaszłej od 14. grudnia 1900, wzywa ponownie c. k. Rząd, aby taryfę tę poddał rewizyi i zmienił odpowiednio do faktycznych stosunków czynszowych w kraju.

Rubryka VIII.

Pozycya 1—14 wydatków i pozycya 1—5 dochodów.

K o m u n i k a c y e.

Dział I. „Na drogi“.

Sprawozdawca poseł Stanisław Jędrzejowicz.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wypracowania projektu generalnego dla połączenia kolejowego Podhajce-Wiśniowczyk-Trembowla i warianty Dereniówka via Mogielnica - Budzanów.

IV. Sejm uznaje budowę linii kolejowej ze stacji Rymanów do miejscowości Rymanów zdroj za potrzebną i pożyteczną i wzywa Wydział krajowy, aby wdrożył potrzebne kroki zdążające do wybudowania tej kolei.

Rubryka IX.

(Pozycja 1—18 wydatków i 1—10 dochodów).

Budowy wodne i melioracje.

Sprawozdawca poseł Kędzior.

Komisja budżetowa wnosi:

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić preliminarz rubr. IX. na rok 1912:

a) poz. 1—18 wydatki w sumie	9,448.719 K
b) „ 1—10 dochody „ „	6,037.953 K

II. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do otwarcia z dniem 1. grudnia 1912 r. siódmego dwuletniego kursu dozorców drenarskich dla 25 stypendystów.

Rubryka X.

Poz. 1—49 wydatków i poz. 1—26 dochodów.

Rolnictwo.

Dział A) Krajowe zakłady naukowe rolnicze, stypendya i zasiłki na naukę rolnictwa.

Sprawozdawca poseł Starzyński.

Komisja budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

A) Krajowe zakłady naukowe rolnicze, stypendya i zasiłki na naukę rolnictwa.

		zwyczajne: nadzwyczajne:	
Poz.	1. Akademia rolnicza w Dublanach	295.655 K	15.555 K
	2. Na rozszerzenie budynku stacji chemiczno-rolniczej i rekonstrukcję portyerołówki w gmachu akademii w Dublanach	— „	15.000 „
	3. Na wykończenie stacji doświadczalnej mechanicznej wraz z urządzeniem wewnętrznym (z ogólnej sumy 33.400 K, II. rata)	— „	16.400 „

Poz.		zwyczajne:	nadzwyczajne:
4.	Niższa szkoła rolnicza w Dublanach	11.886 K	300 K
5.	Szkoła gorzelnicza w Dublanach	20.330 „	700 „
6.	Gorzelnia szkolna w Dublanach	15.010 „	— „
7.	Folwark w Dublanach	53.578 „	4.800 „
8.	Na budynki gospodarcze na folwarku dublańskim	— „	63.000 „
9.	Na pomieszczenie ochronki w Dublanach	— „	6.000 „
10.	Stacya doświadczalna chemiczno-rolnicza w Dublanach	62.230 „	3.003 „
11.	Stacya doświadczalna botaniczno-rolnicza we Lwowie	27.936 „	2.050 „
12.	Wyższa szkoła lasowa we Lwowie	50.944 „	7.425 „
13.	Średnia szkoła rolnicza w Czernichowie	159.008 „	4.033 „
14.	Budowa domu dla lekarza zakładowego w Czernichowie i na urządzenie promy na Wiśle	— „	14.600 „
15.	Folwark w Czernichowie	19.395 „	3.000 „
16.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Bereźnicy	54.207 „	5.020 „
17.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Bereźnicy, na budowę mleczarni, pomieszkanie dla instruktora, oraz studni dla mleczarni	— „	16.100 „
18.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Horodence	42.360 „	2.120 „
19.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Horodence, na budowę stajni I. rata z 18.000 K	— „	9.000 „
20.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Horodence, na kupno gruntu	— „	15.000 „
21.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Jagielnicy	40.907 „	3.040 „
22.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Kobiernicach	46.720 „	2.200 „
23.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Suchodole	50.550 „	2.167 „
24.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Miłocinie	64.166 „	4.200 „

	zwyczajne :	nadzwyczajne :
Poz. 25. Szkoły zimowe rolnicze :		
a) utrzymanie szkoły w Chełmcu	3.510 K	— K
b) utrzymanie szkoły w Dulczówce	2.420 „	— „
c) na zakupno realności dla szkoły zimowej rolniczej w Dulczówce pod Pilznem	— „	16.000 „
d) pobory trzech nauczycieli wędrownych rolnictwa, pełniących zarazem obowiązki kierowników szkół zimowych rolniczych w Chełmcu, Dulczówce i Gródku po 4.000 K (patrz poz. 35)	12.000 „	— „
e) Wydziałowi powiatowemu w Goricach subwencya na utrzymanie wędrownego nauczyciela rolnictwa	2.000 „	— „
f) Wydziałowi powiatowemu w Myślenicach na utrzymanie powiatowego instruktora rolnictwa dla włościan	2.000 „	— „
g) Wydziałowi powiatowemu w Bochni na cel j. w.	2.000 „	— „
„ 26. Stypendya na kształcenie instruktorów rolnictwa dla włościan	10.000 „	— „
„ 27. Na koszt kursu w Dublinach celem kształcenia nauczycieli i instruktorów rolnictwa	— „	2.000 „
„ 28. Szkoła mleczarska, mleczarnia i serownia szkolna w Rzeszowie	182.560 „	5.450 „
„ 29. Krajowa szkoła ogrodnicza w Tarnowie	42.050 „	800 „
„ 30. Krajowa szkoła ogrodnicza na Wulce kapitańskiej	37.224 „	11.400 „
„ 31. Budowa gospodarczego budynku w krajowej szkole ogrodniczej na Wulce kapitańskiej	— „	30.000 „
„ 32. Koszt urządzenia wodociągu w krajowej szkole ogrodniczej na Wulce kapitańskiej, I. rata z 36.000 K	— „	18.000 „
„ 33. Krajowy zakład sadowniczy w Zaleszczykach	32.220 „	1.900 „
„ 34. Krajowy zakład sadowniczy w Zaleszczykach, na postawienie budynku gospodarskiego	— „	9.060 „

zwyczajne : nadzwyczajne :

Poz. 35.	Utrzymanie dwóch nauczycieli wędrownych rolnictwa, pełniących obowiązki instruktorów ogrodnictwa i sadownictwa po 4.000 K (patrz poz. 25 d)	8.000 K	-- K
„ 36.	Na środki demonstracyjne przy nauce wędrownej rolnictwa . . . 1.600 K i koszty kancelaryjne dla instruktora sadownictwa . . . 300 „	1.900 „	— „
„ 37.	Dla Towarzystw „Proświta“ :		
	a) na cele rolnictwa i sadownictwa, do rozporządzenia Wydziału krajowego	28.000 „	— „
„ 37.	b) na utrzymanie szkoły rolniczej w Miłowaniu	7.000 „	— „
„ 38.	Dla Towarzystw rolniczych: „Silskij Hospodar“ i „Rilnyczij Sojuz“, do rozporządzalności Wydziału kraj., na cele rolnicze	— „	15.000 „
„ 39.	Dla Towarzystwa im. Michała Kaczkowskiego, na cele rolniczej nauki	6.000 „	— „
„ 40.	Akademia weterynaryi we Lwowie:		
	a) subwencya c. k. Rządowi 4.000 K		
	b) asekuracya budynku 82 „		
	c) stała subwencya na utrzymanie internatu dla podkuwaczy kształcących się w szkole kucia koni 1.500 „	5.582 „	— „
„ 41.	Stypendya dla uczniów Akademii weterynaryi we Lwowie	3.500 „	— „
„ 42.	Stypendya dla kandydatów na nauczycieli dla szkół rolniczych	8.000 „	— „
„ 43.	Stypendya dla uczniów i abiturjentów krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	6.400 „	— „
„ 44.	Na wydawnictwo podręczników dla uczniów niższych szkół rolniczych	2.000 „	— „
„ 45.	Na podróże naukowe nauczycieli szkół rolniczych	2.000 „	— „
„ 46.	Na remuneracye i zapomogi dla nauczycieli szkół rolniczych	2.000 „	— „
„ 47.	Zaliczki na płace dla nauczycieli szkół rolniczych	8.000 „	— „

zwyczajne: nadzwyczajne:

Poz. 48.	Zasiłki dla szkół gospodyń wiejskich :		
	a) w Albigowej	4.000 K	
	b) w Białym Kamieniu	4.000 „	
	c) w Szynwałdzie	2.000 „	
	d) w Bachowicach	2.000 „	
	e) w Uhercach wieniawskich pod zarządem Tow. Pro- świta	2.000 „	
	f) zasiłki dla innych szkół i stypendya dla kształce- nia nauczycielek w tych szkołach	18.000 „	32.000 K — K
	g) na założenie szkoły gospodyń wiej- skich w powiecie nowosądeckim w Podegrodziu dla Towarzystwa zakładu św. Kunegundy (II. rata z 10-lecia)	— „	1.500 „
	h) na budowę szkoły gospodyń wiej- skich w Bachowicach	— „	2.000 „
„ 49.	Galic. Towarzystwu gospodarskiemu na szkołę chmielarską w Brodach	2.900 „	— „
		<u>1,496.148 „</u>	<u>327.763 K</u>
	Suma działu A.	1,823.911 K	

Dochody.

zwyczajne: nadzwyczajne:

Poz. 1.	Akademia rolnicza w Dublanach	122.568 K	K „
„ 2.	Niższa szkoła rolnicza w Dublanach	9.580 „	— „
„ 3.	Szkoła gorzelnicza „ „	5.200 „	— „
„ 4.	Gorzelnia szkolna „ „	12.750 „	— „
„ 5.	Folwark „ „	64.150 „	— „
„ 6.	Stacya doświadczalna chemiczno-rolni- cza w Dublanach	28.800 „	— „
„ 7.	Stacya doświadczalna botaniczno-rolni- cza we Lwowie	7.050 „	— „
„ 8.	Wyższa szkoła lasowa we Lwowie	15.650 „	— „
„ 9.	Średnia szkoła rolnicza w Czernichowie	69.000 „	— „
„ 10.	Folwark w Czernichowie	21.870 „	— „
„ 11.	Niższa szkoła rolnicza w Bereźnicy	20.920 „	— „
„ 12.	„ „ „ „ Horodence	14.020 „	— „

	zwyczajne :	nadzwyczajne :
Poz. 13. Niższa szkoła rolnicza w Jagielnicy	16.368 K	— K
„ 14. „ „ „ „ Kobiernicach	19.018 „	— „
„ 15. „ „ „ „ Suchodole	21.932 „	— „
„ 16. „ „ „ „ Miłocinie	24.916 „	15.000 „
„ 17. Szkoła mleczarska, mleczarnia i sero- wnia szkolna w Rzeszowie	166.476 „	— „
„ 18. Szkoła ogrodnicza w Tarnowie	11.840 „	— „
„ 19. „ „ „ „ na Wulce kapitańskiej	12.660 „	— „
„ 20. Zakład sadowniczy w Zaleszczykach	16.200 „	— „
„ 21. Zwroty zaliczek na płace od nauczycieli szkół rolniczych	6.000 „	— „
„ 22. Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na utrzymanie 5 nauczycieli wędrownych rolnictwa dla włościan	10.000 „	— „
„ 23. Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na utrzymanie nauczyciela wędrownego weterynaryi	2.000 „	— „
„ 24. Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na budowę internatu w Dublanach V-ta (ostatnia) rata z przyznanych pięciu rat	— „	14.000 „
„ 24a) Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na koszta budowy wodociągu w Dubla- nach (III. ostatnia rata)	— „	— „
„ 25. Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na częściowe pokrycie kosztów budowy stajni w szkole rolniczej w Bereźnicy	— „	10.000 „
„ 26. Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na częściowe pokrycie kosztów założenia szkoły ogrodniczej na Wulce kapitań- skiej	— „	20.000 „
	<u>698.968 K</u>	<u>59.000 K</u>
Razem	757.968 K	

I. Sejm znosi dotychczasowy etat asystentów w krajowych stacyach doświadczalnych rolniczych i ustanawia etat następujący :

A) w stacyi chemiczno-rolniczej w Dublanach :

1. Adjunkt ze stałą płacą 2800 kor. dodatkiem aktywalnym w kwocie 400 kor. rocznie i prawem do pięciu pięcioleci po 400 kor.;

2. dwóch asystentów nieetatowych każdy z płacą po 2000 kor. rocznie i dodatkiem na mieszkanie i opał w kwocie 318 kor. rocznie;

3. dwóch asystentów nieetatowych każdy z płacą po 1600 kor. rocznie i dodatkiem na mieszkanie i opał po 318 kor. rocznie.

B) w stacyi doświadczalnej botaniczno rolniczej we Lwowie:

1. Adjunkt ze stałą płacą 2800 kor., z dodatkiem aktywalnym w kwocie 800 kor. rocznie i prawem do pięciu pięcioleci po 400 kor. rocznie;

2. asystent nieetatowy z płacą 2000 kor. rocznie i dodatkiem na mieszkanie 478 kor. rocznie;

3. asystent nieetatowy z płacą 1600 kor. rocznie i dodatkiem na mieszkanie 478 kor. rocznie.

II. Sejm zmienia w dotychczasowych poborach dyrektorów i nauczycieli kraj. wyższej szkoły lasowej we Lwowie wysokość dodatku aktywalnego mianowicie począwszy od r. 1912 pobierać będzie ten dodatek dyrektor w rocznej kwocie 1610 kor., profesorowie fachowi po 1200 kor. zaś profesorowie adjunkci po 690 kor.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wybudowania domu mieszkalnego dla lekarza zakładowego w Czernichowie kosztem 24.000 koron i na ten cel wstawia do Rubryki X-tej budżetu krajowego na rok 1912, jako pierwszą ratę budowlaną kwotę 12.000 koron.

IV. Sejm zmienia dotychczasowe pobory dyrektora, kapelana i nauczycieli krajowej średnicy szkoły rolniczej w Czernichowie.

Począwszy od r. 1912 wynosić będzie przy tej samej płacy:

a) u dyrektora dodatek aktywalny o rocznych ośmiuset (800) koronach i prawo do uzyskania pięciu dodatków pięcioletnich każdy po sześćset (600) koron rocznie;

b) u kapelana i profesorów: płaca roczna trzy tysiące sześćset (3600) koron, dodatek aktywalny sześćset (600) koron, dodatki pięcioletnie pozostają niezmienione.

V. Sejm znosi dotychczasowy etat płac nauczycieli w krajowych niższych szkołach rolniczych i ustanawia następujące pobory:

a) dla kierowników płacę 3600 K, dodatek aktywalny 360 K tudzież prawo do pięciu dodatków pięcioletnich, z których dwa pierwsze wynoszą po 400 K, trzy następne po 600 koron rocznie;

b) dla nauczycieli fachowych płacę 3000 K, dodatek aktywalny 300 K i prawo do pięciu pięcioleci, dwa pierwsze po 300 K rocznie, trzy następne po 400 K;

c) dla nauczycieli do nauk ogólnie kształcących płacę 1800 K dodatek aktywalny 180 K i prawo do pięciu pięcioleci, z których trzy pierwsze wynoszą po 200 K, dwa następne po 300 K rocznie.

Nauczycielom fachowym krajowych niższych szkół rolniczych liczy się 35 lat służby w zawodzie nauczycielskim odbytej, za lat 40. Wpływ tego obliczenia na wymiar emerytury określa § 12. statutu emerytalnego dla zakładów krajowych uchwalonego przez Sejm dnia 21. stycznia 1889.

VI. Sejm zwiększa etat nauczycieli w niższych szkołach rolniczych w Bereźnicy, Miłocinie i Suchodole o jedną w każdej z tych szkół posadę nauczyciela fachowego z płacą 3000 K i dodatkiem aktywalnym 300 K rocznie, zwijając równocześnie w szkole rolniczej w Suchodole posadę nauczyciela pomocniczego do nauki uprawy lnu.

VII. Sejm ustanawia w miejsce dotychczasowego następujący etat osób i płac:

a) w krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie: kierownik a zarazem nauczyciel fachowy pobierać będzie płacę roczną 3600 koron, dodatek aktywalny 360 koron, wolne pomieszkanie, oraz prawo do pięciu dodatków pięcioletnich, z których dwa pierwsze 400 koron, trzy ostatnie po 600 rocznie; nauczyciel fachowy płacę 3000 koron, dodatek aktywalny 300 koron, ryczałt na pomieszkanie 600 koron, oraz prawo do pięciu dodatków pięcioletnich, z których dwa pierwsze po 300 koron rocznie, trzy ostatnie po 400 koron rocznie, wreszcie nauczyciel do nauk elementarnych płacę 1800 koron, dodatek aktywalny 180 koron, ryczałt na pomieszkanie 360 koron, oraz prawo do pięciu dodatków pięcioletnich, z których dwa pierwsze po 160 koron, trzy ostatnie po 200 koron rocznie.

b) w krajowej szkole ogrodniczej na Wulce Kapitańskiej i w krajowym Zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach kierownicy tych zakładów pobierać będą płacę roczną po 3400 koron, dodatek aktywalny 340 koron, wolne pomieszkanie, oraz prawo do pięciu dodatków pięcioletnich, z których dwa pierwsze po 400 koron, trzy ostatnie po 600 koron rocznie. Nauczyciel fachowy a zarazem inspektor ogrodu w Zaleszczykach pobierać będzie płacę roczną 2800 koron, dodatek aktywalny 280 koron, wolne pomieszkanie, oraz prawo do pięciu dodatków pięcioletnich, z których dwa pierwsze po 300 koron rocznie, trzy ostatnie po 400 koron rocznie. Nauczyciel fachowy a zarazem instruktor na Wulce Kapitańskiej płacę roczną 2400 koron, dodatek aktywalny 240 koron, ryczałt na pomieszkanie 480 koron, oraz prawo do pięciu dodatków pięcioletnich, z których dwa pierwsze po 300 koron, trzy ostatnie po 400 koron rocznie.

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby się przyczynił subwencją w odpowiedniej wysokości do kosztów postawienia domu mieszkalnego dla lekarza zakładowego w Czernichowie.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki komunalnej w wysokości potrzebnej do uzyskania gotówki w kwocie dwieście pięćdziesiąt tysięcy (250.000) koron na rozszerzenie, dobudowanie pierwszego piętra i adaptację gmachu krajowej wyższej szkoły lasowej.

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przyczynił się subwencją w odpowiedniej wysokości do kosztów rekonstrukcyi i powiększenia gmachu mieszczącego krajową wyższą szkołę lasową.

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby podwyższył dotychczasową subwencję państwową uchwaloną krajowej wyższej szkole lasowej we Lwowie przynajmniej do kwoty 20.000 koron rocznie.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do postawienia budynków go spodarzych a) na Wulce Kapitańskiej kosztem 30.000 koron i w Zaleszczykach kosztem 9000 koron, oraz do wykonania instalacji wodociągowych w ogrodzie na Wulce Kapitańskiej kosztem 36.000 koron. Na powyższe budowle wstawia Sejm potrzebne kredyty do Rubr. X-tej wydatków budżetu krajowego a mianowicie: na budynki gospodarskie kwoty: 30.000 i 9000 koron, na instalację wodociagową I. ratę w kwocie 18.000 koron, upoważniając Wydział krajowy do wstawienia II. raty w tej samej wysokości do preliminarza budżetowego na rok 1913.

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przyczynił się do budowy budynku gospodarczego i urządzeń wodociągowych w ogrodzie krajowej szkoły ogrodniczej na Wulce Kapitańskiej, subwencją państwową pokrywającą połowę kosztów tych budowli jak niemniej ażeby udzielił odpowiedniej subwencji na postawienie budynku gospodarskiego w krajowym Zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach.

Sejm zgadza się na przeniesienie niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach do Bestwiny i upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia w Banku krajowym pożyczki komunalnej w wysokości 160.000 K na koszt założenia szkoły rolniczej w Bestwinie.

Sejm wzywa c. k. Rząd, by do kosztów założenia zakładu rolniczego w Bestwinie przyczynił się subwencją w wysokości przynajmniej $\frac{1}{3}$ części sumy wydatków.

Sejm przyznaje w drodze łaski Dr. Leszkowi Działie, b. nauczycielowi krajowej szkoły rolniczej w Czernichowie, emeryturę w kwocie 1680 K rocznie, płatną począwszy od dnia 1. lutego 1910.

Sejm przyznaje veniam aetatis Kazimierzowi Bilińskiemu, prowizorycznemu nauczycielowi instruktorowi do robót praktycznych i zarządcy folwarku w Czernichowie.

Sejm udziela Wojciechowi Nowakowi, prowizorycznemu kierownikowi szkoły ogrodniczej na Wulce Kapitańskiej, veniam aetatis.

Sejm wzywa c. k. Rząd, by wobec uznanej przez całe społeczeństwo naszego kraju potrzeby zwrócenia młodzieży do praktycznych zawodów podniósł bardzo wydatnie, niezmiernie niskie subwencje ze Skarbu Państwa na rzecz wyższych, średnich i niższych krajowych szkół rolniczych, lasowych i ogrodniczo-sadowniczych.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w tym przedmiocie wniósł odpowiedni memoriał do c. k. Ministerstwa rolnictwa, Ministerstwa oświaty, Ministerstwa galicyjskiego i Koła Polskiego.

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby zbadał kwestyę założenia w możliwie najkrótszym czasie wyższej szkoły czyli Akademii leśniczej w naszym kraju, bądźto we formie samoistnego zakładu naukowego, przyjmującego tylko uczniów ze świadectwem dojrzałości ze szkół średnich, oraz zakładów z nimi równorzędnych, bądźto we formie osobnego fakultetu leśniczego przy jednym z uniwersytetów krajowych względnie przy szkole politechnicznej i aby zdał Sejmowi sprawę z poczynieniem odpowiednich wniosków.

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby, zanim to nastąpi, starał się bezwzględnie podnieść poziom dzisiejszej szkoły lasowej we Lwowie przez powiększenie liczby katedr obsadzonych wyłącznie fachowcami siłami.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia umowy z kuratorjum fundacyi ś. p. Jana Towarnickiego w sprawie założenia w Miłocinie krajowej szkoły gospodarstwa wiejskiego dla kobiet celem kształcenia sił nauczycielskich dla szkół gospodyń wiejskich a to przy użyciu kapitałów fundacyi za zwrotem inwestowanej przez fundacyę sumy w ratach annuitetowych wypłacanych z funduszu krajowego według planu amortyzacyjnego ułożonego przez Wydział krajowy.

Petycje : L. 8805, krajowego Towarzystwa rolniczego „Silskij Hospodar“ we Lwowie, o przyznanie na rok 1912 subwencji w kwocie 53.000 K,

Centralnego Wydziału Towarzystwa „Rolniczy Sojusz“ we Lwowie, L. 8833, o przyznanie na r. 1912 subwencji w kwocie 20.000 K,

Towarzystwa „Proświta“ we Lwowie, L. 8482, o subwencyę na ekonomiczne cele Towarzystwa na rok 1912 w kwocie 37000 K,

L. 8.485. Towarzystwa „Proświta“ o subwencyę na rok 1912 w kwocie 7.000 K na szkołę gospodyń wiejskich w Uhercach wieniawskich w powiecie rudeńskim,

L. 8.484. Towarzystwa „Proświta“ o subwencyę na rok 1912 w kwocie 12.000 K na przebudowę domu szkolnego w Miłowaniu, oraz o podwyższenie subwencji na utrzymanie tejże szkoły z 7.000 K na 10.000 K,

L. 8.606. Tow. im. „Michała Kaczkowskiego“, o podwyżkę subwencji na cele nauki rolniczej z 6.000 K na 15.000 K, na rok 1912

odstępuje się Wydziałowi krajowemu.

Petycyę Towarzystwa dla gospodarczego wykształcenia kobiet, L. 8.147, o subwencyę dla wybudować się mającej szkoły na Snopkowie odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Rubryka X.

Pozycya 50—92 b) wydatków i pozycya 27—33 dochodów.

R o l n i c t w o .

Dział B) Wydatki na ogólne cele rolnictwa.

Dział C) Wydatki na podniesienie hodowli i gospodarstwa nabiałowego.

Sprawozdawca poseł Krzeczunowicz.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wydatki.

B) Wydatki na ogólne cele rolnictwa.

	zwyczajne:	nadzwyczajne
Poz. 50. Krajowa Komisya dla spraw rolniczych, komisye naukowe i konferencye nauczycieli szkół rolniczych, do dyspozycji Wydziału krajowego	6.000 K	— K
„ 51. Na koszta krajowej akcji dla tworzenia i popierania działalności powiatowych instytutów względnie instruktoratów rolniczych do dyspozycji Wydziału krajowego	150.000 ..	— ..
„ 51b) Na rozmaite zasiłki, mające na celu podniesienie rolnictwa i wiedzy rol-		

		zwyczajne:	nadzwyczajne:
	niczej, do dyspozycji Wydziału krajowego	12.000 K	— K
Poz. 52.	Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu we Lwowie	20.000 "	— "
" 53.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie	16.000 "	— "
" 54.	Towarzystwu gospodarskiemu we Lwowie, na zasilenie działalności oddziałów	18.000 "	— "
" 55.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na zasilenie działalności towarzystw okręgowych	13.000 "	— "
" 56.	Galic. Towarzystwu gospodarskiemu we Lwowie, na utrzymanie i kosztą podróży referenta dla spraw rolniczych	5.000 "	— "
" 57.	Galic. Towarzystwu gospodarskiemu we Lwowie, na utrzymanie instruktora uprawy i wyprawy konopi	1.000 "	— "
" 58.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na utrzymanie i kosztą podróży instruktora rolnictwa i referenta dla spraw rolniczych	5.000 "	— "
" 59.	Na subwencyonowanie konkursów i wystaw maszyn rolniczych, urządzanych przez krajowe Towarzystwa rolnicze	2.500 "	— "
" 60.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na utrzymanie biura rachunkowego dla rolników	1.000 "	— "
" 61.	Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu we Lwowie, na utrzymanie biura handlowego	2.000 "	— "
" 62.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na popieranie organizacyi handlu rolniczego	1.000 "	— "
" 62a)	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na cele związku spółek rolniczych do dyspozycji Wydziału krajowego	— "	6.000 "
" 63.	Obudwu Towarzystwom rolniczym, na premie dla sług	1.000 "	— "
" 64.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na doświadczenia polowe	3.000 "	— "

	zwyczajne :	nadzwyczajne :
Poz. 65. Dla kółek rolniczych :		
a) na koszta zakładania i lustrację tychże	15.000 K	— K
b) na koszta administracyjne	4.000 „	— „
c) na utrzymanie lustratorów handlowych sklepików wiejskich	11.000 „	— „
d) na utrzymanie praktycznych kursów handlowych dla sklepikarzy Kółek rolniczych	4.000 „	— „
e) na ogólne cele rozwoju rolniczej i handlowej działalności Kółek rolniczych, pod kierunkiem i kontrolą Zarządu	20.000 „	— „
f) na utrzymanie i koszta podróży dwóch nauczycieli wędrownych	9.000 „	— „
g) na popieranie działalności Kółek rolniczych w poszczególnych powiatach	27.500 „	— „
„ 66. Na wydawnictwa czasopism :		
a) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie na wydawnictwo „Tygodnika rolniczego“	3.000 „	— „
b) Na wydawnictwo „Rolnika“	4.000 „	— „
c) Na wydawnictwo „Przewodnika Kółek rolniczych“	3.000 „	— „
d) Galicyjskiemu Towarzystwu leśnemu na wydawnictwo czasopisma „Sylwan“	600 „	— „
e) Na wydawnictwo „Hospodarska Czasopisy“	1.000 „	— „
f) Na wydawnictwo innych czasopism, ryczałt do dyspozycji Wydziału krajowego	3.500 „	— „
„ 67. Na utrzymanie krajowego składu publicznego w Krakowie	42.021 „	— „
„ 68. Umorzenie pożyczki 800.000 K, zaciągniętej w Towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, na założenie składów publicznych we Lwowie i w Krakowie :		
a) 47. i 48. rata kapitału 50.063 K 08 g		
b) 4 $\frac{1}{2}$ % odsetki z góry 2.920 „ 92 „	52.984 „	— „

zwyczajne : nadzwyczajne :

Poz. 69. Na zalesienie ochronne w myśl ustawy z dnia 15. czerwca 1904 (Dz. u. kraj. Nr. 94)	19.350 K	—	K
„ 70. Austriacki centralny Komitet dla ochrony interesów rolniczych i lasowych, przy zawieraniu układów handlowych	1.000 „	—	„
	<u>477.455 K</u>		<u>6.000 K</u>
Suma wydatków działu B	483.455 K		

C) Wydatki na podniesienie hodowli i gospodarstwa nabiałowego.

Poz. 71. Na podniesienie hodowli bydła:			
a) 20-ta półroczna rata z 10-lecia w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 11. lipca 1902 r., z dnia 14. i 22. listopada 1905 r.	50.000 K		
b) 1-sza półroczna rata na dalszy okres	50.000 „	100.000 K	— K
c) na koszt komisji licencyonujących, po myśli § 4. ustawy z dnia 10. lipca 1902 (z uwzględnieniem subwencji rządowej w rubr. X. dochodów)		32.000 „	— „
d) na wystawy targowe bydła rozpłodowego:			
a) Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu we Lwowie		2.500 „	— „
β) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie		1.500 „	— „
e) na kontrolę mleczności:			
a) Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu		4.000 „	— „
β) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie		2.500 „	— „
γ) na popieranie włościńskich, mleczarskich związków kontrolnych		1.500 „	— „
f) na tworzenie obór zarodowych gminnych		30.000 „	— „
„ 72. Na zwiększenie stałego funduszu hodowlanego o 50.000 K do kwoty 150.000 K (V. rata z pięciolecia)		— „	— „

zwyczajne : nadzwyczajne :

Poz. 73.	Na rozszerzenie targowicy miejskiej dla bydła wywozowego w Krakowie (VII. rata z dziesięciolecia), w myśl uchwały Sejmu z dnia 21. listopada 1905 r.	20.000 K	— K
„ 74.	Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie gospodarskiem lwowskiem, płaca . . . 3.000 K ryczałt na kosztą podróży . . . 1.000 „	4.000 „	— „
„ 75.	Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie rolniczem krakowskiem (pod warunkiem, ażeby mianowanie instruktora zawisłem było od zatwierdzenia Wydziału krajowego	4.000 „	— „
„ 76.	Na akcyę tępienia gruźlicy u bydła 5.000 K i subwencya rządowa . . . 5.000 „	10.000 „	— „
„ 77.	Na badania mające na celu zwalczanie ronienia zakaźnego u krów, do dyspozycyi Wydziału krajowego . . .	2.000 „	— „
„ 78.	Na szczepienie ochronne przeciw różycy u świń	2.000 „	— „
„ 79.	Na kursa hodowlano-weterynaryjne dla autonomicznych lekarzy weterynaryjnych	— „	1.000 „
„ 80.	Towarzystwo hodowców czerwonego bydła	4.000 „	— „
„ 81.	Na podniesienie chowu koni roboczych i włościańskich	25.000 „	— „
„ 81 a)	Na urządzenie targowych wystaw koni, podczas wyścigów we Lwowie . . .	— „	— „
„ 82.	Na premiowanie klaczy i źrebiąt . . .	7.000 „	— „
„ 83.	Na kursy kucia koni, obydwom Towarzystwom krajowym po 1.000 K . . .	2.000 „	— „
„ 84.	Na podniesienie chowu owiec i kóz dla galic. Towarzystwa gospodarskiego	1.000 „	— „
„ 85.	Towarzystwu rolniczemu krakowskiemu, na chów kóz	1.000 „	— „
„ 86.	Na podniesienie chowu świń, obydwom Towarzystwom gospodarczym . . .	35.000 „	— „
„ 87.	Na podniesienie gospodarstwa nabiałowego w Galicyi:		

zwyczajne: nadzwyczajne:

a) ryczałt na koszty podróży służbowych instruktorów mleczarstwa i lustratora	15.000 K	— K
b) stypendya mleczarskie i serkarskie	3.000 „	— „
c) na potrzeby biura mleczarskiego	2.000 „	— „
d) na utrzymanie sekretarza Towarzystwa mleczarskiego w Krakowie	1.200 „	— „
e) subwencye na popieranie mleczarstwa i handlu masłem	10.000 „	— „
f) zasiłki dla spółek mleczarskich z funduszu krajowego 3.000 K i z subwencji państwowej 40.000 „	43.000 „	— „
Poz. 88. Zakład produkcji narybku w Oparach	3.000 „	— „
„ 89. Towarzystwo przyrodników im. Kopernika we Lwowie, jednorazowa subwencya na wystawienie budynku i wewnętrzne urządzenie stacyi dla badania wód stojących	— „	8.000 „
„ 90. Towarzystwo rybackie w Krakowie	6.000 „	— „
„ 90 a) Na zakładanie stawków gminnych i włościańskich, do dyspozycyi Wydziału krajowego	2.000 „	— „
„ 91. Na podniesienie chowu drobiu ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego	12.000 „	— „
„ 92. Galic. Towarzystwu gospodarskiemu na zasilenie spółki galicyjskiej zbytu jaj i drobiu	— „	2.000 „
„ 92 b) Galicyjskiej spółce zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie do dyspozycyi Wydziału krajowego	— „	5.000 „
	<hr/>	<hr/>
	388.200 K	16.000 K
Suma działu C.	404.200 K	

Dochody.

	Zwyczajne:
Poz. 27. Krajowy skład publiczny w Krakowie	42.500 K
„ 28. Dochód ze sprzedaży kart myśliwskich	27.000 „

	zwyczajne
Poz. 29. Subwencya z c. k. Skarbu państwa na koszta licencyonowania buhajów	16.000 K
„ 30. Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na 2 instruktorów hodowli bydła	4.000 „
„ 31. Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na utrzymanie instruktora mleczarstwa:	
a) na instruktora mleczarstwa	2.000 K
b) na adjunkta i siłę pomocniczą	1.720 „
c) na koszta podróży dla tych funkcyj- onaryuszy	2.250 „
	5.970 „
„ 32. Subwencya c. k. Skarbu państwa, na urządzenie spółek mleczarskich	40.000 „
„ 33. Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na akcyę tępienia gruźlicy u bydła	5.000 „
Suma dochodów	140.470 K

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do podjęcia akcyi w celu tworzenia i popierania działalności powiatowych instytutów względnie instruktoratów rolniczych w myśl uchwały sejmowej z 26. września 1910 z uwzględnieniem głównych zasad zawartych w przedłożonym Sejmowi projekcie organizacji powiatowych zakładów rolniczych sprawozdaniem Wydziału krajowego L. 169.521/11, tudzież faktycznych i lokalnych stosunków i potrzeb stwierdzonych, o ile znajdują się odpowiednio ukwalifikowani kandydaci na instruktorów rolnictwa i nauczycieli dla powiatowych zakładów. Niewyczerpane w jednym roku fundusze przyznane pozycyą 51., mają być przenoszone na rok następny do dalszej dyspozycyi Wydziału krajowego.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby na tworzenie i popieranie działalności powiatowych instytutów względnie instruktoratów rolniczych przyznał, do dyspozycyi Wydziału krajowego, zasiłek z Skarbu państwa w tej samej wysokości.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby rozesłał Wydziałom powiatowym i organizacyom rolniczym wzorowy statut dla spółek miejscowych w Galicyi ubezpieczających bydło i wezwał je do popierania zakładania takich spółek, zwłaszcza w okolicach, w których istnieją spółki mleczarskie.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby dla projektu statutu krajowego zakładu reasekuracyjnego dla ubezpieczenia bydła, oraz statutu miejscowych stowarzyszeń ubezpieczających bydło objętych sprawozdaniem komisji dla reform agrarnych z 26. października 1910 Ls. 7.728, wyjednał zatwierdzenie rządowe, przy uwzględnieniu zmian nie dotyczących zasadniczych postanowień tychże statutow, i aby biuro tego zakładu wprowadził w życie, pokrywając koszta w myśl § 21. statutu.

Petycyje: Ls. 8.716 8.472, 8.473, uwzględnione przez wstawienie wydatku poz. 51, Ls. 8.477 uwzględniona w pozycyi 62b, Ls. 8.076 uwzględniona w pozycyi 90, Ls. 8.715 uwzględniona w pozycyi 92b, Ls. 8.717, 8.474, 8.475, 8.476 nie uwzględnia się z powodu obciążenia budżetu pozycyą 51, Ls. 8.092 i 8.236 odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do ewentualnego uwzględnienia z pozycyi 91 i 66 f. budżetu.

Rubryka X.

Pozycya wydatków 93—101 i dochodów 34.

R o l n i c t w o.

Dział D). Na podniesienie innych gałęzi gospodarstwa krajowego.

Sprawozdawca poseł Stefczyk.

Wydatki.

D) Na podniesienie innych gałęzi gospodarstwa krajowego.

		zwyczajne: nadzwyczajne:	
Poz. 93.	Towarzystwo dla podniesienia uprawy tytoniu, I. rata z 6-lecia od roku 1912 6.000 K i subwencya rządowa (jak rubr. X. p. 34 dochodów) 2.000 „	8.000 K	— K
„ 94.	Na popieranie celów Zjednoczonego Towarz. dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie	600 „	— „
„ 95.	Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie	2.000 „	— „
„ 96.	Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie, na zakład ogrodniczy „Glinka“	2.000 „	— „
„ 97.	Towarzystwo ogrodnicze w Tarnowie	1.000 „	— „
„ 98.	Subwencye na cele sadownictwa:		
	a) Towarzystwu rolniczemu w Jaśle, na utrzymanie instruktora sadownictwa	2.400 „	— „
	b) Wydziałowi powiatowemu w Limanowej, na utrzymanie instruktora sadownictwa	1.500 „	— „
	c) Wydziałowi powiatowemu w Brzesku, na utrzymanie instruktora sadownictwa	1.200 „	— „
	d) na utrzymanie instruktorów sadownictwa w innych powiatach, ryczałt do dyspozycji Wydziału krajowego	2.000 „	— „
	e) na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Olesku	1.000 „	— „
	f) na utrzymanie szkółki drzew owocowych Towarzystwa „Silskij Hospodar“ w Olesku	— „	1.000 „
	g) na utrzymanie szkółek drzew owocowych w innych powiatach, ry-		

		zwyczajne: nadzwyczajne :	
	czuł do dyspozycji Wydziału krajowego	1.400 K	— K
Poz. 99.	Zasiłek dla zakładu sadowniczego pp. Niemczewskich w Okopach	— „	1.000 „
„ 100.	Wydziałowi powiatowemu w Wieliczce na zakład sadowniczy w Wieliczce	— „	2.000 „
„ 101.	Dołkowskiemu Henrykowi na produkcję ziemniaków nasiennych	— „	2.500 „
	Suma działu D	23.100 K	6.500 K
	Razem	29.600 K	

Dochody.

Poz. 34.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na podniesienie uprawy tytoniu	2.000 K	— K
----------	---	---------	-----

Rubryka X.

Pozycja 102 wydatków.

R o l n i c t w o.

Dział E. Na koszta komisji agrarnych.

Sprawozdawca poseł Skołyszewski.

Zgodnie z propozycją Wydziału krajowego

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wydatki na koszta komisji agrarnych w kwocie 132.557 K.

Wzywa się Wydział krajowy, by w gminach niezwykle szybko się rozwijających a w szczególności w sąsiedztwie większych miast przyspieszył akcyę komunikacyjną, by stworzyć w nich warunki racjonalnego zabudowania się.

Rubryka X.

R o l n i c t w o.

Dział F. Na organizację Spółek kredytowych wśród ludności rolniczej.

(Pozycja 103. i 104. a), b), c), d), e) i f) wydatków i pozycja 35 a) i b) dochodów).

Sprawozdawca poseł Hupka.

Zgodnie z przedłożeniem Wydziału krajowego

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wydatki poz. 103. i 104. a), b), c), d), e) i f) w łącznej sumie 216.325 K.

Dochody poz. 35. a) i b) w łącznej sumie 120.000 K.

Rubryka X.

Pozycja 105 i 106 wydatków.

R o l n i c t w o.

Dział G. Włości rentowe.

Sprawozdawca poseł Stefczyk.

	Zwyczajne:	Nadzwyczajne:
Poz. 105. a) Koszta komisji: 1. dyety i koszta podr. czł. komisji 2.000 K		
2. ryczałt dla c. k. komisarza rząd. 1.000 „	3.000 K	—
b) Utrzymanie biura:		
1. sprzęty i przybory kancel. . 1.000 K		
2. druki . . . 1.000 „		
3. portorya . . . 800 „ 2.800 K		
4. dyety i koszta podróży 10.000 „	12.800 „	—
„ 106. Dotacja funduszu na oprocentowanie listów rentowych, VII. rata w 10-lecia, w myśl uchwały Sejmu z dnia 26. października 1905	25.000 „	—
Suma działu G.	40.800 K	

Rubryka X.

Poz. 107—109 wydatków i poz. 36 i 37 dochodów.

„ 110 wydatków i poz. 38. dochodów.

R o l n i c t w o.

Dział H. Zapobieganie klęskom elementarnym:

„ I. Fundusz kultury krajowej.

Sprawozdawca poseł Kędzior.

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

H. Zapobieganie klęskom elementarnym.

Poz. 107—109, wydatki w sumie	144.498 K
„ 36. i 37. dochody w sumie	43.650 „
I. Fundusz kultury krajowej.	
Poz. 110. wydatki	250 K
„ 38. dochody	16.553 „

II. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby ze względu na powtarzające się corocznie klęski elementarne bądź to podwyższył w rubr. XVI. po-

zycya 1. począwszy od roku 1913 fundusz dyspozycyjny, bądź też wstawiał do rubr. X. odpowiedni kredyt do dyspozycyi Wydziału krajowego na zapobieganie tym klęskom.

Rubryka XI.

Poz. 1—9. wydatków i 1—3. dochodów.

G ó r n i c t w o.

Sprawozdawca poseł Starowieyski.

Zgodnie z przedłożeniem Wydziału krajowego preliniuje komisya budżetowa:

w wydatkach	241.380 K
w dochodach	99.850 ..

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wziął pod rozwagę sprawę założenia krajowego zakładu geologicznego i zdał w tym względzie sprawę na najbliższej sesji sejmowej, a ewentualnie wstawił do budżetu na rok 1913 potrzebne sumy.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby odpowiednio do obecnych stosunków górnictwa w kraju ułożył jak najrychlej prowizorycznie nowy statut dla krajowej Rady górniczej, na jego podstawie ją zorganizował i do czynności powołał, na najbliższej zaś sesji sejmowej zdał o tem sprawozdanie.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu zorganizowanie krajowej szkoły górniczo-wiertniczej w Borysławiu.

Sejm wzywa c. k. Rząd:

- aby w myśl rezolucyi Sejmu krajowego z d. 13. lutego 1891 zaprowadził wyższe studyum górniczo-hutnicze;
- aby krajowej stacyi doświadczalnej dla produktów naftowych przyznał prawo publiczności i stałą roczną znaczniejszą subwencję na wyposażenie i utrzymanie tej stacyi;
- aby na wypadek, gdyby zamierzał wprowadzić normy mające na celu nowe ukształtowanie stosunków handlowych przemysłu naftowego, uczynił to dopiero po wysłuchaniu Wydziału krajowego oraz czynników interesowanych.

Rubryka XII.

Poz. 1—179. wydatków i poz. 1—145 dochodów.

P r z e m y s ł i r ę k o d z i e ł a.

Dział A) Szkoły przemysłowe uzupełniające.

B) Szkoły przemysłowe zawodowe

a) krajowe

b) subwencyonowane
Dział C) szkoły handlowe

a) krajowe
b) subwencyonowane.

Sprawozdawca poseł Żardecki.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący preliminarz:

Wydatki:

A) Szkoły przemysłowe uzupełniające poz. 1—97		437.928 K
B) Szkoły przemysłowe zawodowe:		
a) krajowe poz. 98—131		751.348 „
b) subwencyonowane poz. 132—172	134.064 K	
Do tego dodane względnie podwyższone pozycje, mianowicie:		
poz. 164 a) gminie król. stoł. m. Lwowa na koszt utrzymania w liceum kursu gospodarstwa domow. (do dyspozycji Wydz. krajowego)	2.000 „	
poz. 169 Spółce przemysłowej: „Trud“ we Lwowie podwyższono z 1.400 na 1.600 K a to:		
a) na szkołę 600 K		
b) na bursę 1.000 K więcej o	200 „	
poz. 172 a) gminie m. Krakowa na Seminarjum dla nauczycielek gospodarstwa domowego (po zbadaniu użyteczności zakładu do rozporządzenia Wydziału krajowego)	5.000 „	141.264 „
C) Szkoły handlowe:		
a) krajowe poz. 173—175		22.000 K
b) subwencyonowane poz. 176—179	70.700 K	
poz. 178 podwyższenie subwencji dla Tow. szkoły handlowej we Lwowie	2.000 „	
poz. 179 podwyższona kwota na zasiłki stypendyjne dla uczniów handlowych	3.000 „	75.700 „
Suma wydatków grupy A do C		1,428.240 K

Dochody.

(Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego).

A) Szkoły przemysłowe uzupełniające: poz. 1—94		271.242 K
B) Szkoły przemysłowe zawodowe:		
a) krajowe poz. 95—124		381.962 „
b) subwencyonowane poz. 125—145		21.400 „
Suma dochodów grupy A do C		674.604 K

Powyzszemi pozycjami zalatwione sa petycye L. s. 8064, 8065, 8066, 8081, 8083, 8109, 8402 i 8769.

Petycye L. s. 8072, 8548 odstepuje Sejm Wydzialowi krajowemu do zbadania i zalatwienia, za s petycye I. 8400/6193 o udzielenie subwencyi na dwuklasowa szkole handlowa w Tarnopolu do zbadania i mozliwego uwzględnienia.

Nadto komisya budzetowa zgodnie z Wydzialem krajowym wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalic :

1. Sejm zatwierdza zakupienie przez Wydzial krajowy za kwote 19.729.22 K realnosc i lwh. 129 w Krośnie na internat tamtejszej szkoly tkackiej.

2. Sejm upowaznia Wydzial krajowy do wystawienia budynku na pomieszczenie krajowej szkoly koszykarskiej we Lwowie kosztem maksymalnym 100.000 K i do zaciagniecia w Banku krajowym na pokrycie tego wydatku pozyczki, ktoraby dala gotowka powyzzsza kwote.

3. Sejm upowaznia Wydzial krajowy do wystawienia budynkow szkolnych krajowej szkoly kolodziejskiej w Kamionce i zaopatrzenia jej w maszynowe urzadzenia kosztem maksymalnym 117.000 K i do zaciagniecia w Banku krajowym na pokrycie tego wydatku pozyczki, ktoraby dala powyzzsza kwote w gotowce.

4. Sejm zatwierdza dobudowanie przez Wydzial krajowy do budynku szkoly kolodziejsko-kowalskiej w Grybowie ubikacyi na pomieszczenie internatu kosztem 13.000 K.

5. Sejm upowaznia Wydzial krajowy do dobudowania do budynku krajowej szkoly stolarskiej w Stanislawowie odpowiednich ubikacyj na hale maszynowa, internat, oraz dwie sale wykladowe i na zaopatrzenie calogo budynku w oswietlenie elektryczne, a hale w maszynowe urzadzenie, kosztem maksymalnym 140.000 K i do zaciagniecia na ten cel w Banku krajowym pozyczki, ktoraby dala gotowka powyzzsza sume.

6. Sejm upowaznia Wydzial krajowy do wystawienia budynku na pomieszczenie szkoly ceramicznej i stacyi ceramicznej we Lwowie i do zaopatrzenia jej w potrzebne urzadzenia maksymalnym kosztem 320.000 K i do zaciagniecia na pokrycie tego wydatku pozyczki, ktoraby dala powyzzsza kwote w gotowce. Zarazem wyrazza Sejm przekonanie, iz do pokrycia tego wydatku przyczyni sie panstwo znaczniezzsza subwencya, oraz, ze takze do corocznych kosztow utrzymania zakladu bedzie sie panstwo przyczynialo subwencyami wiekszeni od subwencyj zwyczajnie przyznawanych przez c. k. Rzad krajowym szkołom przemyslowym.

7. Sejm upowaznia Wydzial krajowy do dobudowania do budynku krajowej szkoly tkackiej w Krośnie odpowiedniego umieszczenia dla oddzialu tkactwa maszynowego i sprawienia szkole maszynowego urzadzenia kosztem maksymalnym 70.000 K i do zaciagniecia na ten cel w Banku krajowym pozyczki, ktoraby dala powyzzsza kwote w gotowce.

8. Sejm upowaznia Wydzial krajowy do dobudowania do budynku krajowej szkoly stolarskiej w Kalwaryi ubikacyi na pomieszczenie szkoly maj--

sterskiej kosztem maksymalnym 57.000 K i do zaciągnięcia na ten cel w Banku krajowym pożyczki, któraby dała gotówką powyższą kwotę.

9. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pokrycia połowy kosztów budowy budynku dla internatu c. k. szkoły kowalskiej w Sułkowicach i wstawia na ten cel do budżetu na rok 1912 kwotę 10.000 K.

10. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyczynienia się do kosztów budowy budynku dla c. k. szkoły przemysłu drzewnego w Zakopanem maksymalną kwotą 195.000 K i do zaciągnięcia na ten cel pożyczki, któraby dała powyższą kwotę w gotówce.

11. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyczynienia się do kosztów budowy budynku dla c. k. szkoły drzewnej w Kolomyi maksymalną kwotą 50.000 K i do zaciągnięcia na ten cel pożyczki, któraby dała powyższą kwotę w gotówce.

12. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pokrycia jednej trzeciej kosztów nowego budynku c. k. Akademii handlowej we Lwowie do maksymalnej kwoty 100.000 K i do zaciągnięcia na ten cel pożyczki, któraby dała powyższą kwotę w gotówce.

13. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyczynienia się do kosztów założenia c. k. szkoły ciesielskiej w Delatynie jednorazową subwencją 8.000 K.

14. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wstawiać w coroczny budżet krajowy kwotę 4.000 K na umorzenie pożyczki 80.000 K zaciągnąć się mającej na wystawienie budynku dla c. k. szkoły przemysłu budowlanego w Jarosławiu.

15. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wstawiać w coroczny budżet krajowy po 4.000 K subwencji kraju na rzecz c. k. szkoły przemysłu budowlanego w Buczaczu, jak długo szkoła ta w Buczaczu przez c. k. Rząd utrzymywana będzie.

16. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawiania corocznie do budżetu krajowego przez lat 51 od roku 1912 począwszy kwoty, która zamortyzowałaby pożyczkę 52.600 K w gotówce, przez Towarzystwo kuśnierzy i białoskórników w Tyśmienicy zaciągnąć się mającą na rozszerzenie budynku warsztatu spółkowego w Tyśmienicy.

17. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawiania corocznie w budżet krajowy przez lat 51 od roku 1912 począwszy kwotę, któraby zamortyzowała pożyczkę 52.000 K w gotówce przez Związek przemysłowy we Lwowie zaciągnąć się mającą na budowę tkalni mechanicznej w Wilamowicach.

18. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pokrycia reszty kosztów budowy i maszynowego urządzenia warsztatów kapelusznich w Myślenicach kosztem 25.000 K i wstawiania na ten cel do budżetu w roku 1912 i 1913 po 12.500 K.

19. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pokrywania z funduszu krajowego przez dwa lata płacy Dyrektora warsztatów kapelusznich w Myślenicach w kwocie rocznej 8.100 K.

20. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawiania corocznie do budżetu krajowego przez lat 51 od r. 1912 począwszy kwoty, któraby zamortyzowała pożyczkę 80.000 K w gotówce przez Towarzystwo tkackie w Kosowie zaciągnąć się mającą na budowę tkalni mechanicznej w Kosowie pod warunkiem, że c. k. Rząd pokryje całkowite koszty maszynowego urządzenia tkalni.

21. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby stabilizował na dotychczasowych posadach:

a) Feliksa Blautha, dyrektora krajowej szkoły rzemiosł w zakładzie hr. Skarbka w Drohowyżu;

b) Jana Kunstmanna, kierownika krajowej szkoły sukienniczej w Raszawie;

c) Stanisława Gnoińskiego, kierownika krajowej szkoły kołodziejskiej w Tłumaczu;

d) Filipa Prociuka, kierownika majsterskich kursów szewskich, oraz przyznał im prawo do emerytury na równi z innymi stabilizowanymi urzędnikami krajowymi, wymienionymi w § 12. ust. 2. lit. b) statutu emerytalnego, uchwalonego przez Sejm dnia 21. stycznia 1889, tudzież z zastosowaniem uchwały sejmowej z 3. stycznia 1874 pod warunkami w tej uchwale określonymi, wymierzał im po trzy pięciolecia.

Służba policzalna do emerytury ma się liczyć od dnia przyjęcia do służby krajowej; do pięcioleci zaś od uchwały sejmowej.

22. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby

a) przeznaczał większe niż dotąd kwoty na utrzymanie szkół przemysłowych, szkół uzupełniających, krajowych szkół zawodowych, oraz krajowych kursów zawodowych;

b) przystąpił na podstawie § 5. ustawy z dnia 24. sierpnia 1899 o szkołach realnych w Galicyi, do założenia przynajmniej dwóch szkół handlowych przy szkołach realnych w Galicyi;

c) obracał większe niż dotychczas kwoty z funduszków państwowych na bezpośrednie popieranie rękodzieł i drobnego przemysłu w Galicyi przez udzielenie maszyn pomocniczych, oraz pożyczek i subwencji na ulepszanie warsztatów rękodzielniczych i to nie tylko Stowarzyszeniom i Spółkom, ale także i przedsiębiorcom prywatnym.

Rubryka XII.

Poz. 180—213 a) wydatków i poz. 146—150 dochodów.

Przemysł i Rękodzieła.

Dział II. Zasiłki i inne wydatki na ogólne cele przemysłowe,

Dział III. Zasiłki i inne wydatki na cele popierania rękodzieł i drobnego przemysłu.

Sprawozdawca poseł Rutowski.

Komisya budżetowa wnosi :

Petycyę Kuratoryi Muzeum przemysł. we Lwowie l. 8067 w sprawie jednorazowej dotacyi na zakład graficzny oraz na uzupełnienie utworów, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i postawienia wniosków.

Petycyę gminy m. Krakowa w sprawie jednorazowej dotacyi na urządzenie wewnętrzne Instytutu popierania przemysłu gminy m. Krakowa, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i postawienia wniosków na najbliższej sesyi sejmowej.

Petycyę Bursy im. Dekerta we Lwowie l. 8393 o subwencyę na własny budynek w kwocie 25.000 K odstępuje się Wydziałowi krajowemu z wnioskiem o zbadanie i zdanie sprawy jeszcze w tej sesyi. Na posiedzeniu z dnia 3. lutego b. r. po wyjaśnieniach złożonych przez Szefa Departamentu finansowego, Komisya budżetowa uchwała przyznanie 25.000 K subwencyi i wstawia w budżet kwotę anuitetową 650 K.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

A.

Wydatki :

Dział II.

Zasiłki i inne wydatki na ogólne cele przemysłowe.

Poz. 180—189 zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego w sumie 267.100 K.

Dział III.

Zasiłki i inne wydatki na cele popierania rękodzieł i drobnego przemysłu.

a) P a t r o n a t :

zwyczajne : nadzwycz.:

Poz. 190. Dotacya na poczet dwumilionowego funduszu rękodzielniczego (II. rata)	— K	100.000 K
---	-----	-----------

„ 191. Zasiłki na popieranie rękodzieł i drobnego przemysłu	30.000 „	— „
---	----------	-----

b) K u r s y z a w o d o w e :

„ 192. Kursy majsterskie	65.000 „	— „
------------------------------------	----------	-----

„ 193. Kursy wędrownie tkactwa, koszykarstwa i t. p.	10.000 „	— „
--	----------	-----

„ 194. Nauczyciel wędrowny dla majsterskich kursów szewskich	2.400 „	— „
--	---------	-----

c) S u b w e n c y e :

„ 195. Krajowy Związek przemysłowy we Lwowie	30.000 „	— „
--	----------	-----

„ 196. Liga pomocy przemysłowej we Lwowie		
a) na cele ogólne	— „	20.000 „

b) „ urządzenie ruchomych wystaw	— „	9.000 „
----------------------------------	-----	---------

	zwyczajne :	nadzwycz. :
c) „ warsztaty studenckie	— K	6.000 K
d) do dyspozycji Wydziału krajowego	— „	3.000 „
Poz. 197. Muzeum przemysłowe we Lwowie:		
a) na utrzymanie	12.000 „	— „
b) „ umorzenie pożyczki 100.000 K na budowę (X. i XI./125 rata)	— „	4.998 „
„ 198. Muzeum przemysłowe w Krakowie	12.000 „	— „
„ 199. Instytut technologiczny Izby handlowej we Lwowie:		
a) na utrzymanie	6.000 „	— „
b) na umorzenie pożyczki 128.000 K na budowę (IV. i V./108 rata)	— „	4.989 „
„ 200. Instytut popierania przemysłu gminy miasta Krakowa:		
a) na utrzymanie	6.000 „	— „
b) na umorzenie pożyczki 150.000 K na budowę gmachu	— „	8.100 „
„ 201. Spółkowe warsztaty kapelusznicze w Myślenicach:		
a) na utrzymanie dyrektora	— „	8.100 „
b) „ „ instruktora	— „	2.400 „
c) reszta kosztów urządzenia maszynowego	— „	12.500 „
d) na umorzenie pożyczki 70.000 K na budowę i urządzenie warsztatów (II. i III./35 rata)	6.600 „	— „
„ 202. Spółka tkaczy na Ludwikówce:		
a) na utrzymanie instruktora	2.400 „	— „
b) na umorzenie pożyczki 10.000 K	— „	500 „
„ 203. Spółka kuśnierzy i białoskórników w Tyśmienicy:		
a) umorzenie pożyczki 52.000 K na 51 lat	— „	2.700 „
b) na dalsze rozszerzenie warsztatów (rata wstępna od zaciągnięć się mającej pożyczki)	— „	2.700 „
„ 204. Spółka kowalska w Sułkowicach na budowę magazynów (jednorazowo)	— „	5.000 „
„ 205. Towarzystwo tkackie w Kosowie, na umorzenie pożyczki 80.000 K na budowę tkalni mechanicznej	— „	4.000 „

Poz. 206. Mechaniczne warsztaty tkackie w Wilamowicach, na umorzenie pożyczki 52.000 K na budowę budynku	— K	2.704 K
„ 207. Związek Stowarzyszeń rękodzielniczych we Lwowie—(Izba rękodzielnicza)	2.000 „	— „
„ 208. Związek Stowarzyszeń rękodzielniczych w Krakowie (Izba rękodzielnicza):		
a) na utrzymanie	2.000 „	— „
b) na umorzenie pożyczki 60.000 K na budowę „Domu rękodzielniczego“	— „	3.000 „
„ 209. Stowarzyszenie kobiet „Pomoc Przemysłowa“ we Lwowie	800 „	— „
„ 210. Polski Związek katolickich uczniów rękodzielniczych w Krakowie	500 „	— „
„ 211. Towarzystwo im. św. Stanisława Kostki opieki nad terminatorami we Lwowie	500 „	— „
„ 212. Na bursy dla młodzieży rzemieślniczej (ryczałt)	18.000 „	— „
„ 212a). Bursa im. Dekerta we Lwowie:		
1. stała subwencya	2.250 „	— „
2. anuiteta na spłatę pożyczki 25.000 K zaciągniętej na wybudowanie własnego budynku	— „	650 „
„ 213. Stowarzyszenia rzemieślnicze we Lwowie i na prowincyi (ryczałt)	4.000 „	— „
	<u>212.450 K</u>	<u>200.341 K</u>

Suma działu III. 412.791 K.

Dochody działu II. (poz. 146—150) zgodnie z preliminarzem
Wydziału krajowego w łącznej sumie 24.500 K

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

B.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wywarł swój wpływ w tym kierunku, ażeby wytworzonym został ścisły kontakt między istniejącymi w kraju instytucjami dla popierania drobnego przemysłu, jak w szczególności Związkiem przemysłowym, Ligą pomocy przemysłowej, instytucjami technologicznymi, krajowym Patronatem rękodziel i drobnego przemysłu, celem osiągnięcia potrzebnej jedności w pracy około podniesienia przemysłu krajowego.

C.

W sprawie poparcia Spółek dla wyrobu rur i płyt cementowych Komisya budżetowa wnosi :

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesji przedłożył Sejmowi wniosek w sprawie popierania spółek włościańskich i małomieszczańskich dla wyrobu dachówek i płyt cementowych, tudzież rur betonowych, oraz wstawił na ten cel odpowiednią dotację do preliminarza krajowego na rok 1913.

D.

Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby z rubr. XII. wydatków poz. 191 a) — o ileby kredyt odnośny nie został w r. 1912. wyczerpany na cele „założenia i utrzymania Biura krajowego Patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu“ — były pokrywane także wydatki na inne cele, objęte działalnością Patronatu.

E.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do przenoszenia zaoszczędzeń uzyskanych w poz. 181 r. XII. wydatków (zasiłki bezzwrotne na cele przemysłowe do poz. 191 tejże rubryki (zasiłki na popieranie rękodzieł i drobnego przemysłu.

F.

Przez uchwalenie poz. 196. załatwiono petycyę Ligi pomocy przemysłowej do Ls. 8345, 8387, 8388, 8389, 8390 i 8454.

Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i uwzględnienia z ryczałtu w poz. 213. następujące petycyę :

Ls. 8353. Towarzystwa rękodzielników „Jad Charuzim“,

Ls. 8438. Stowarz. „Bratnia pomoc rękodzielników profesyi szewskiej“,

Ls. 8510. Stowarz. „Przyjaźń“ w Cięcinnie,

Ls. 8545. Towarzystwa drukarzy „Ognisko“ we Lwowie,

Ls. 8722. Towarzystwa „Gwiazda“ w Tarnowie,

Ls. 9079. Towarzystwa polskiej młodzieży rękodzielniczej im. Kilińskiego we Lwowie.

Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i uwzględnienia z ryczałtu w poz. 174. petycyę Towarzystwa szkoły ludowej w Tarnopolu Ls. 8398, o zapomogę dla szkoły handlowej.

Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i postawienia wniosków petycyę :

Ls. 8215. Towarzystwa dla wyzyskania sił wodnych,

Ls. 8592. Szymkiewicza Wincentego, majstra kapeluszniczego w Nowym Targu.

Rubryka XIII.

Pozycya 1—14 wydatków i pozycya 1—4 dochodów.

D ł u g i k r a j o w e.

Sprawozdawca poseł Witold Korytowski.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki poz. 1—10 zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego:	zwyczajne:	nadzwyczajne:
	3,794.695 K	16.000 K
Poz. 11. Odsetki (5.094%) za 1/2 roku od pożyczki 400.000 K, zaciągnąć się mającej na nadbudowę II., względnie III. piętra gmachu sejmowego i zaprowadzenie] odpowiednich kaloryferów w tym gmachu	10.697 „	— „
Poz. 12. Odsetki (5.094%) (za 9 miesięcy) od pożyczki zaciągnąć się mającej na udzielenie Towarzystwu budowy takich mieszkań dla urzędników Wydziału krajowego funduszu do wysokości 200.000 K na kupno gruntu	8.040 „	— „
Poz. 13. Na 4% odsetki od pożyczki krótkoterminowej zaciągniętej w kwocie 2,000.000 K przyzwolonej uchwałą Sejmu z 16. listopada 1910 w większej kwocie 2,860.804 K na pokrycie niedoboru roku 1911	80.000 „	— „
Suma wydatków	3,893.432 K	16.000 K
Razem	3,909.432 K	
Dochody poz. 1—4 zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego w łącznej sumie	164.465 K	

Rubryka XIV.

Poz. 1—247. wydatków i poz. 1. dochodów.

P e n s y e e m e r y t a l n e, z a o p a t r z e n i a
i d a r y z ł a s k i.

Sprawozdawca poseł Loewenstein.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki w rubr. XIV. poz. 1—237 f) w kwocie 371.890 K

a to po potrąceniu z preliminowanej przez Wydział krajowy kwoty wydatku preliminowanego w poz. 213. w kwocie 480 K

i wydatku preliminowanego w poz. 222. . . . w kwocie 800 K jako obecnie już odpadających.

W załatwieniu przekazanych sobie petycyi o dary z łaski wnosi Komisya:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

następujące jednorazowe dary z łaski:

Poz. 237. h) Bieńkowska Józefa Marya, wdowa po archiwiście	200 K
„ 237. i) Katarzyna Pogorzelska, wdowa po stróžu	200 „
„ 237. j) Marcyanna Zakrzewska, wdowa po sekretarzu	200 „
„ 237. k) Franciszka Kratochwilowa, wdowa po dyetaryuszu	200 „
„ 237. l) Marya Barycka, wdowa po dyetaryuszu	300 „
„ 237. ł) Apolonia Sternalowa, wdowa po praktykancie rachunkowym	200 „
„ 237. m) Anna Wojtynowa, wdowa po stróžu	200 „
„ 237. n) Anna Załucka, wdowa po stróžu	100 „
„ 237. o) Julia Gering, sierota po konduktorze drogowym	100 „
„ 237. p) Sabina Niewiadomska, wdowa po inżynierze	280 „
„ 237. r) Aniela Van Roy, wdowa po konduktorze drogowym	200 „
„ 237. s) Strnadowa Kornelia, wdowa po asystencie rachunkowym	200 „
„ 237. t) Markowska Józefa, wdowa po stróžu	150 „
„ 237. u) Matylda Polińska, wdowa po stenografie	300 „
„ 237. w) Augusta Baranowska, wdowa po inżynierze	100 „
„ 237. z) Zofia Zielińska, wdowa po archiwiście rachunkowym	300 „
„ 237. aa) Małgorzata Kozubowa, wdowa po dozorczy gmachu sejmowego	100 „
„ 237. bb) Katarzyna Orłowiczowa, wdowa po stróžu gmachu sejmowego	200 „
„ 237. cc) Jabłonowska Stefania, siostra radcy Wydziału krajowego	400 „
„ 237. dd) Edmund Dąbrowski, emeryt. asystent rachunkowy	300 „
„ 237. ee) Aniela Buynowska, wdowa po kontrolorze kasowym	500 „

poz. 237. ff) Olga Wilczyńska, wdowa po wicesekretarzu Wydziału krajowego	300 K
„ 237. gg) Julia Grabowska, wdowa po emer. strażniku	200 „
„ 237. hh) Marya Langnerowa, wdowa po urzędniku krajowego biura kolejowego	400 „
„ 237. ii) Ryczałt do dyspozycji Wydziału krajowego	8.000 „
Razem	13.630 K

Komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Rubryka XIV. oddz. VII. poz. 238—247 zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego w kwocie	14.059 „
<u>Suma wydatków</u>	<u>399.579 K</u>

Dochody zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego 65.000 K

Powyższym wnioskiem załatwione zostały petycje:

Ls. 8085. Katarzyny Orłowicz, Ls. 8089. Stefanii Jabłonowskiej, Ls. 8101. Waleryi Schmidt, wdowy po rządcy szpitala powszechnego w Przemyślu, Ls. 8207. Julii Gering, Ls. 8210. Józefy Markowskiej, Ls. 8222. Anny Wojtyna, Ls. 8223. Anny Załuckiej, Ls. 8224. Maryi Baryckiej, Ls. 8223. Małgorzaty Kozubowej, Ls. 8242. Anieli Buynowskiej, Ls. 8268. Apolonii Sternalowej, Ls. 8269. Franciszki Kratochwilowej, Ls. 8270. Edmunda Dąbrowskiego, Ls. 8316. Korneli Strnad.

Ls. 8337. Katarzyny Pogorzelskiej, Ls. 8372. Marcyanny Zakrzewskiej, Ls. 8437. Zofii Zielińskiej, Ls. 8550. Sabiny Niewiadomskiej, Ls. 8818. Janiny Bieńkowskiej, Ls. 8834. Anny Załuckiej, Ls. 8835. Matyldy Polińskiej, Ls. 8981. Anieli Van Roy, Ls. 8982. Augusty Baranowskiej, Ls. 8546. Maryi Langnerowej, Ls. 8338. Julii Grabowskiej, Ls. 8637. Olgi Wilczyńskiej.

W załatwieniu przekazanych sobie petycji, wnosi Komisya budżetowa:

Petycję Ls. 8.888. Maryana Röhricha o policzenie lat służby i petycję Ls. 8.980. Józefa Drewko, nauczyciela niższej szkoły rolniczej o dodatki pięcioletnie odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Petycję Ls. 8.213 Eleonory Rondewald, wdowy po konduktorze dróg krajowych, Ls. 8.252 Stanisława Darowskiego, emer. konduktora dróg krajowych, Ls. 8.262 Leopolda Skulskiego, dyetaryusza krajowego szpitala we Lwowie, Ls. 8.267. Heleny Stroińskiej, Ls. 8.315. Heleny Niedzielskiej, Ls. 8.344. Julii Olszewskiej, wdowy po był. dyetaryuszu Wydziału krajowego, Ls. 8.349. Józefy Knorekowej, wdowy po zarządcy szpitala powszechnego, Ls. 8.455. Józefa Kołakowskiego, emer. funkcyjonyusza szpitala krajowego, Ls. 8.488. Matyldy Czechowej, wdowy po zarządcy szpitala powszechnego, Ls. 8.525. Ludwika Ludkiewicza, emer. zarządcy szpitala, Ls. 8.572. Julii Kraczyłowej, wdowy po ekspedytorze Wydziału krajowego, Ls. 8.591. Maryi Rudzkiej, wdowy po asystencie rachunkowym Wydziału krajowego, Ls. 8.773 strażników rzek o stabilizację i podwyższenie płac, Ls. 8.781. Paraszki Czuchnowskiej, wdowy po

figurancie Wydziału krajowego, Ls. 8.799. Juliana Polniaka, stróża archiwum krajowego, Ls. 8.836. Marka Wieczorkowskiego, pomocnika ogrodniczego w Dublinach, Ls. 8.991. Maryi Cybulskiej, wdowy po maszyniście szpitala św. Łazarza w Krakowie, Ls. 9.058. Leokadyi Stępińskiej, wdowy po był. zarządcy szpitala — odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Petycyę Ls. 8.241. Maryi Gerard Festenburg, wdowy po kontrolorze krajowego zarządu sprzedaży soli, Ls. 8.277. Zygmunta Kwiatkowskiego, był. konduktora dróg krajowych, Ls. 8.561. Karoliny Paszkowskiej, wdowy po asystencie manipulacyjnym Wydziału krajowego, Ls. 8.783. Tekli Baczyńskiej, Ls. 8.800. Józefy Wierzbiańskiej, wdowy po emer. kasyerze Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, Ls. 8.894. Janiny Lenkiewiczowej, wdowy do kalkulancie funduszu propinacyjnego, — odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia z ryczałtu preliminowanego w rubryce XIV. dz. VI. poz. 237. ii.

Nad petycyami Ls. 8.221. Rozalii Sałamaszyńskiej, Ls. 8.326. Maryi Zajączkowskiej, Ls. 8.569. Honoraty Perejmybida, Ls. 8.614. Antoniego Barancewicza, Ls. 9.040. Jadwigi Horodyskiej i Ls. 8.535. Dra Jana Blautha, emer. starszego inżyniera biura melioracyjnego, — przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Rubryka XV.

Poz. 1—9 wydatków i 1 dochodów.

Opłaty konsumcyjne.

Sprawozdawca poseł Mieczysław Urbański.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki:

Pozycya:

1. Koszta szacunkowych komisji powiatowych i komisji apelacyjnej	29.000 K
2. Koszta administracji powiatowej	100.000 „
3. Koszta manipulacji i prowizji c. k. pocztowej Kasy oszczędności	10.000 „
4. Wydatki kancelaryjne	10.000 „
5. Papier i druki	15.000 „
6. Koszta kancelaryjne syndykackie	12.000 „
7. Rozmaite wydatki, tudzież remuneracye	8.000 „
8. Bonifikacya 37 miast posiadających prawo propinacyi za ubytek w dochodach z powodu zniesienia propinacyi	2,250.000 „
9. Koszta kontroli na granicy śląskiej i bukowskińskiej	50.000 „
Suma wydatków	<u>2,484.000 K</u>

Dochody :

Pozycja :

1. Dochody krajowych opłat konsumcyjnych :

a) α) od piwa (w myśl ustawy z 20. grudnia 1905. Dz. u. kr. Nr. 11 z roku 1906)	9,000.000 K
β) odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych w pocztowej kasie oszczędności	10.000 „
b) z opłat szynkarskich (w myśl ust. z 20. grudnia 1905. Dz. u. kr. Nr. 11 z r. 1906)	8,500.000 „
c) 30% dodatek krajowy do podatku konsumcyjnego od wina (w myśl ustawy z 4. lipca 1899. Dz. u. kr. Nr. 93)	100.000 „
d) udział kraju w nadwyżce dochodów z podwyższonego państwowego podatku konsumcyjnego od spirytusu (w myśl ust. z 8. lipca 1901. Dz. p. p. Nr. 86)	5,900.000 „
e) rozmaite dochody z tytułu zaległych czynszów dzierżawnych, grzywien, kar, kosztów sądowych, odsetek zwłoki i t. p.	— „
Suma dochodów	<u>23,510.000 K</u>

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby energicznie dążył do usunięcia pokątnego szynkarstwa.

Rubryka XVI.

Poz. 1—19 wydatków i poz. 1—6 dochodów.

R o z m a i t e.

Sprawozdawca poseł Żardecki.

Wysoki Sejm raczy uchwalić

następujący preliminarz :

Wydatki.

	Zwyczajne :	Nadzwyczajne :
Poz. 1. Do rozporządzalności Wydziału krajowego	60.000 K	
„ 2. Na fundację wieczystą im. Jego Ces. i Król. Apostolskiej Mości Cesarza Franciszka Józefa I.	24.000 „	
„ 3. Na misye katolickie, do rozporządzalności Wydziału krajowego	6.000 „	
„ 4. Na koszta urządzenia i utrzymania jednego kursu dla pisarzy gmin wiejskich	8.000 „	

Zwyczajne : Nadzwyczajne :

Poz. 5.	Na cele „Domu polskiego“ w Morawskiej Ostrawie	1.000 K	
„ 6.	Towarzystwo tatrzańskie stała subwencya	2.000 „	
„ 7.	Towarzystwo tatrzańskie w Krakowie, stała subwencya nadzwyczajna, na budowę schroniska, aż do umorzenia pożyczki t. j. do r. 1956		2.500 K
„ 8.	Krajowy związek ochotniczych straży pożarnych we Lwowie, stały zasiłek	10.000 „	
„ 9.	Urzędy pośrednictwa pracy, ryczałt na wydatki rzeczowe i ewentualne subwencye dla instytucyi i organizacyi, mających na celu opiekę nad wychodźstwem	36.500 „	
„ 10.	Spółka ochrony i pomocy narodowej w Białej, na budowę „Domu polskiego“ w Bielsku, corocznie do roku 1919 włącznie (w myśl uchwały sejmowej z 31. listopada 1908)		4.000 „
„ 11.	Rata XIV. i XV. gwarantowanej przez kraj pożyczki w kwocie 400.000 K dla gminy Zakopane na budowę wodociągów (aż do r. 1955)	21.971 „	
„ 12.	Dotacja dożywotnia dla Władysława Mickiewicza, w myśl uchwały sejmowej z 2. listopada 1904	4.000 „	
„ 13.	Gminie miasta Krakowa na kosztą przyjęcia wycieczek młodzieży i włościańskich		1.500 „
„ 14.	Krajowy Związek turystyczny, na kosztą wydawnictwa i reklamy turystycznej		1.500 „
„ 15.	Gmina m. Krakowa, na cele parku imienia Dra Jordana	2.500 „	
„ 16.	Dla czworga dzieci po ś. p. Stanisławie Wyspiańskim, aż do osiągnięcia pełnoletności, każdemu po 600 K (a to: dla Teodora do $\frac{31}{10}$ 1916 — dla Heleny do $\frac{30}{5}$ 1920 — dla Mieczysława do $\frac{7}{9}$ 1923 i dla Stanisława Franciszka 2-ga im. do $\frac{2}{12}$ 1925)	2.400 „	
„ 17.	Polskiemu Towarzystwu emigracyjnemu na kosztą podróży informacyj-		

zwyczajne : nadzwyczajne :

ných i misyjnych w sprawie wychodźstwa (do rozporządzałości Wydziału krajowego) 5.000 „

18. Polskiemu Towarzystwu emigracyjnemu na utrzymanie schroniska dla wychodźców (do rozporządzenia Wydziału krajowego) 3.000 „

19. Muzeum narodowe w Krakowie, na zakupno dzieł artystycznej twórczości ludowej 3.000 „

178.371 K 20.500 K

Suma wydatków 198.871 K

Dochody.

Zwyczajne : Nadzwyczajne :

Poz. 1. Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych 2,009.126 K

2. Odsetki zwłoki od dodatków krajowych do podatków państwowych 110.000 „

3. Bonifikacya z c. k. Skarbu państwa, za zrzeczenie się poboru dodatku krajowego do podatku osobisto-dochodowego 2,400.000 „

4. Na uzupełnienie rat annuitetowych pożyczki 400.000 K zaciągniętej na budowę wodociągu w Zakopanem :

a) z dzierżawy opłat gm. od napojów spirytusowych 17.030 K

b) z datku od stacyi klimatycznej 5.000 „

c) z 20% dodatku gminnego w Zakopanem 7.000 „ 29.030 „

5. Opłaty od pracodawców, którym przez urzędy pośrednictwa pracy dostarczono robotników lub służby 85.000 „

6. Rozmaite inne nieprzewidziane 1.500 „

Suma dochodów 4,631.656 K

Petycyje l. 8396/6189. i 8462/6252. odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie Galicyjskiej Kasy Oszczędności za rok 1910 tudzież w przedmiocie podwyższenia gwarancji kraju dla wkładek w Galicyjskiej Kasie Oszczędności we Lwowie.

Sprawozdawca p. Paygert, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie Galicyjskiej Kasy Oszczędności we Lwowie z 9. września 1911 roku.

2. Sejm udziela Zarządowi Galicyjskiej Kasy Oszczędności absolutorium z rachunków tej Kasy za rok 1910.

3. Sejm zmieniając uchwały z 27. lutego 1899 r., 18. listopada 1902, 7. listopada 1904, 15. października 1909 i z 3. listopada 1910 postanawia: jak długo trwa gwarancja kraju w artykule pierwszym powyższej uchwały z dnia 27. lutego 1899 roku (Dz. u. kr. nr. 35), określona, nie może stan kapitałów wkładowych w Galicyjskiej Kasie Oszczędności we Lwowie ułokowanych przewyższyć sumy 150,000.000 K.

Suma ta może być zmienioną tylko na podstawie uchwały Sejmu krajowego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie powyższych wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższych wniosków komisji en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała wnioski komisji ad 1, 2 i 3 en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego

czytania powyższej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji szkolnej o wniosku p. Leo i tow. w sprawie dodatków drożyznianych dla nauczycieli szkół ludowych.

Sprawozdawca p. Halban, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Na dodatki drożyzniane dla nauczycieli szkół ludowych przeznaczają się na rok 1912 2,453.000 K, a gminie miasta Lwowa ryczałtową subwencją 100.000 K.

2. Dodatki drożyzniane przyznaje się nauczycielom w całym kraju poza m. Lwowem w stosunku procentowym do płac zasadniczych, jakie im przysługiwały bez wszelkich dodatków w dniu 1. stycznia 1912 r. i to według skali następującej: pobierającym do 1000 K włącznie 20%, pobierającym do 1400 K włącznie 15%, wszystkim innym 10% płacy zasadniczej bez dodatków.

3. Nauczycielom, którym przysługuje mieszkanie in natura, potrąca się z obliczonych według skali sub 2) dodatków 30 K.

4. Dodatek jest płatny w 2 ratach równych, dnia 1. lipca i dnia 1. października 1912.

5. Celem umożliwienia przyjścia z pomocą emerytom z przed r. 1907, oraz wdowom i sierotom po nauczycielach, którzy przeszli w stan spoczynku przed r. 1907, przeznaczają się na rok 1912 ryczałt w kwocie 10.000 K do rozporządzenia c. k. Rady szkolnej krajowej.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i udziela głosu p. Germanowi.

Przemawia p. German i stawia imieniem komisji szkolnej, jako uzupełnienie powyższych wniosków komisji, rezolucję dodatkową następującej treści:

R e z o l u c y a :

Komisja szkolna w porozumieniu z komisją budżetową wnosi:

Uznając konieczność polepszenia doli nauczycieli, Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową przedłożył projekt definitywnej regulacji płac nauczycielskich na najbliższej sesji sejmowej, a w przypuszczeniu, że do tego czasu przyznany będzie krajowi wydatny udział w dochodach z podatków państwowych, aby odpowiednią kwotę wstawił do budżetu na rok 1913.

Gdy w rozprawie ogólnej nikt więcej głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie powyższych wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższych wniosków komisji en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała wnioski komisji ad 1, 2, 3, 4 i 5 en bloc.

Marszałek odczytuje dodatkową rezolucję komisji szkolnej:

R e z o l u c y a :

Komisja szkolna w porozumieniu z komisją budżetową wnosi:

Uznając konieczność polepszenia doli nauczycieli, Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową przedłożył projekt definitywnej regulacji płac nauczycielskich na najbliższej sesji sejmowej, a w przypuszczeniu, że do tego czasu przyznany będzie krajowi wydatny udział w dochodach z podatków państwowych, aby odpowiednią kwotę wstawił do budżetu na rok 1913.

Izba bez rozprawy uchwała tę rezolucję komisji szkolnej.

Następują:

Wybory uzupełniające do komisji dla reformy wyborczej, w miejsce dwu członków pp. Paygerta i Sobolewskiego, oraz sześciu zastępców członków pp. Schnella, Halbana, Tertila, Marszałkowicza, Hupki i Wincentego Kraińskiego, którzy złożyli mandaty komisyjne.

Marszałek zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Jedyńską, E. Mycielskiego, Michałowskiego i Winniczuka, oraz wzywa posłów do oddawania kartek; w czasie gdy posłowie oddają kartki, Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego, którym jest:

Sprawozdanie Komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego dotyczącem melioracji.

Przemawia sprawozdawca p. Gorayski i oznajmia, że z proponowanych przez komisję gospodarstwa krajowego uchwał odpadają wnioski pod II i III, dotyczące subwencji na drobne melioracje i kulturę torfowisk, gdyż te subwencje uchwalone już zostały przez Wys. Sejm w budżecie na r. 1911 na posiedzeniu z dnia 16. listopada 1910. Wnioski te opiewają:

II. Sejm przyznaje na popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały swej z dnia 26. listopada 1889 w rubr. IX. poz. 16 wydatków na rok 1911 następujące zasiłki:

- a) na konserwację osuszenia bagien Stojanowskich (do r. 1914) 1.200 K
- b) na konserwację osuszenia bagien Oleskich (do roku 1925) 1.000 „
- c) na drenowanie gruntów włościańskich, XI. rata (z 20-lecia) 200.000 „

d) na regulację kanału Bucowskiego, III. rata (ostatnia)	15.000 K	beślawcami i Zamulińcami, 12 ¹ / ₂ % zasiłek . . .	14.000 K
e) na lokalną regulację Prutu w Delatynie 40% zasiłek	26.000 „	u) na uzupełnienie robót przy regulacji Czeremosza pod Kniażem i Załuczem, 40% zasiłek	48.000 „
f) na lokalną regulację Prutu pod Budyłowem 12 ¹ / ₂ % zasiłek	9.500 „	w) na zabudowanie potoku Ołena w gminie Skrzyżki (pow. Stary Sambor), I. rata (z 2-lecia)	9.000 „
g) na lokalną regulację Prutu pod Wołczkowcami 12 ¹ / ₂ % zasiłek	12.125 „	z) na ubezpieczenie prawego brzegu Białki w Kaniowie wielkim i Bestwinie (pow. Biała)	3.600 „
h) na lokalną regulację Rybnicy w Rybnikach 40% zasiłek	8.760 „	aa) na osuszenie gruntów w Nowem Siole (pow. Cieszanów, I. rata (z 5-lecia)	11.200 „
i) na roboty uzupełniające w perymetrze bagien Stojanowskich 33 ¹ / ₃ % zasiłek	19.333 „	bb) do dyspozycji Wydziału krajowego	<u>75.000 „</u>
j) na budowę 2 studzien w Suchodole (pow. Krosno)	1.100 „	Ogółem	532.234 K
k) na budowę 5 studzien w Gierattowicach (pow. Wadowice)	1.205 „	III. Sejm przyznaje na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk w rubr. IX. poz. 17 wydatków na rok 1911 następujące zasiłki:	
l) na osuszenie gruntów w Ciężkowicach (pow. Chrzanów) II. rata (ostatnia)	3.900 „	1. w Czyszkach, II. rata (z 3-lecia)	500 K
m) na budowę wodociągu w Śniatynie I. rata (z 2-lecia)	19.500 „	2. w Dąbrowie, II. rata (ostatnia)	1.000 „
n) na budowę wodociągu w Kamionce strumiłowej II. rata (z 3-lecia)	22.778 „	3. w Jaryczowie nowym, I. rata (z 3-lecia)	500 „
o) na budowę wodociągu w Rozdole, II. rata (z 3-lecia)	23.333 „	4. w Rudny wielkiej (pow. Rzeszów), II. rata (z 3-lecia)	500 „
p) na uzupełnienie wodociągu w gminie Wyspa (pow. Rohatyn)	2.400 „	5. w Woli chorzelowskiej (pow. Mielec) I. rata (z 3-lecia)	500 „
r) na osuszenie gruntów w Borchowie (pow. Cieszanów)	2.800 „	6. w Połoniczny, II. rata (z 3-lecia)	750 „
s) na budowę studni w Radziechowie ad Mikołajów	1.500 „	7. w Czanyżu, Hucie połonickiej i Dmytrowie, I. rata (z 3-lecia)	750 „
t) na lokalną regulację Prutu pod Siemakowcami, De-		8. w Kuliczkanie, I. rata (z 3-lecia)	500 „

9. w Juśkowicach i Kontach (w perymetrze bagien Ole- skich	500 K
10. w Hrebennem (pow. Ra- wa), I. rata (z 3-letcia) .	500 „
11. w Tetewczycach na grun- cie szkolnym (w peryme- trzebagienStojanowskich), I. rata (z 3-letcia) . . .	500 „
12. na nawozy mineralne na grunta torfowe włościań- skie w perymetrze: 1. ba- gien Oleskich, 2. bagien Stojanowskich, 3. regula- cyi Pustej, 4. regulacyi Błotni, 5. bagien Rzemień- skich, 6. regulacyi Krze- mienicy, 7. regulacyi gór- nej Trześniówki po 1.000 K	7.000 „
Ogółem . . .	13.500 K

Nadto w przedłożonych projektach ustaw wprowadziła komisya następujące poprawki:

1) w ustawie o zabudowaniu po-
toku Niedzielniarki (alegat 4) w § 2,
wierszu trzecim ma być powołany rok
1910 zamiast r. 1909, w § 8 zaś ma być
zastąpione słowo „handlu“ wyrazem
„skarbu“,

2) w ustawie o pokryciu nadwyżki
kosztów regulacyi środkowej sekcyi
rzeki Gniłej Lipy opiekować ma w myśl
reskryptu c. k. Ministerstwa rolnictwa
z dnia 11. października 1910, L. 39.945:

§ 1.

Nadwyżka kosztów regulacyi środ-
kowej sekcyi rzeki Gniłej Lipy w kwocie
77.000 K ma być pokryta po myśli
§ 7 ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz.
p. p. nr. 4, po połowie, najwyżej jednak
do kwoty 38.500 K przez kraj. i pań-
stwowy fundusz melioracyjny, ten osta-
tni z zastrzeżeniem konstytucyjnego ze-
zwolenia.

§ 2.

Datki kraju i państwa na pokrycie
tej nadwyżki mają być wpłacone do

funduszu regulacyjnego, utworzonego
w myśl § 3 ustawy z dnia 19. marca
1897, Dz. u. k. nr. 20; co do terminu
zaś i sposobu wpłaty zostanie zawarty
układ z administracją państwa.

Gdyby rzeczywiste wydatki nie wy-
magały całej kwoty 77.000 K, nastąpi
stosunkowe obniżenie datków kraju
i państwa.

3) w ustawach o konserwacyi re-
gulacyi Nowego Brnia i Kisieliny (al. 7
i 8) opiekować ma początek § 5 w myśl
reskryptu c. k. Ministerstwa rolnictwa
z 18. października 1910, L. 36.292, jak
następuje:

„Wykonanie robót konserwacyjnych,
zarząd funduszu konserwacyjnego i na-
czelny nadzór nad wykonanemi robo-
tami obejmie . . . i t. d.“

Następnie uwolniony na wniosek
sekretarza p. Urbańskiego od czytania
sprawozdania odczytuje p. sprawozda-
wca następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajo-
wego z dnia 30. sierpnia 1910, L. 100.200
o melioracyach Sejm przyjmuje do wia-
domości.

IV. Sejm powiększa personal te-
chniczny krajowego biura melioracyj-
nego o jednego etatowego starszego in-
żyniera, jednego etatowego inżyniera I.
klasy, dwóch etatowych inżynierów II.
klasy i dwóch etatowych inżynierów-
adjunktów i upoważnia Wydział kra-
jowy do obsadzenia tych posad z dniem
1. stycznia 1911.

V. Sejm ustanawia w krajowym
biurze melioracyjnym trzy posady facho-
wych instruktorów dla kultury torfo-
wisk, jednego z poborami urzędników
krajowych w randze IX., dwóch zaś
w randze X.

VI. Sejm uchwała załączone /1. pro-
jekty ustaw:

1. o zabudowaniu potoków Nawieśnica, Ponikiewka, Czarna, Bystra i Jaszczurówka w powiecie Wadowickim;

2. o zabudowaniu potoku Drohobyczki;

3. o zabudowaniu potoku Dylańcówki;

4. o zabudowaniu potoku Niedzielniaki;

5. o zabudowaniu potoku Żukotyńiec w gminie Wołcze;

6. o pokryciu nadwyżki kosztów regulacji środkowej sekcji rzeki Gnitej Lipy;

7. o konserwacji regulacji rzeki Nowego Brnia z dopływami;

8. o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Kisielinie.

VII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w dziale B) rubryki IX na rok 1911 do końca lutego 1913 r.

VIII. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby powiększył personal sekcji Samborskiej c. k. Oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich.

IX. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wyjednał u c. k. Ministerstwa rolnictwa opracowanie projektu zabudowania potoku Lenina (vel Tycha) od mostu w Ławrowie w gminach Nanczółka wielka, Nanczółka mała aż do granicy gminy Tycha i przedłożył Sejmowi projekt ustawy zapewniającej wykonanie robót na podstawie ustawy z dnia 4. stycznia 1909 r. Dz. p. p. nr. 4.

X. (Petycja L. 7.315) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, żeby w najbliższym czasie przystąpił do opracowania planów i kosztorysów dla regulacji rzeki Mleczka w jej średnim i górnym biegu.

XI. Petycję L. 6.896 przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania

i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej.

XII. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby jak najrychlej przystąpił do zawiązania Spółek wodnych dla regulacji potoków Zeżawy w powiecie Stryjskim, tudzież dla regulacji potoków Kiny i Wowni w powiecie Stryjskim i Żydaczowskim, a to na podstawie dochodzeń przeprowadzonych już przez Władzę polityczną.

U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoków Nawieśnica, Ponikiewka, Czarna, Bystra i Jaszczurówka w powiecie Wadowickim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zabudowanie potoków Nawieśnica, Ponikiewka, Czarna, Bystra i Jaszczurówka w powiecie Wadowickim ma być wykonane po myśli §. 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt generalny c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich z roku 1909, który preliminaruje kosztą robót na 330.600 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy trzydziestoprocentowym datkiem w kwocie 99.180 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrze-

żeniem konstytucyjnego zezwolenia, datkiem w maksymalnej wysokości siedemdziesięciu procent preliminowanych kosztów, t. j. w kwocie 231.420 koron.

§. 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 5.

Blizsze postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 6.

Ewentualne oszczędności ze sumy kosztorysowej oznaczonej w §. 2. zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§. 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45. ustawy krajowej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38. w drodze administracyjnej spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów, tudzież innych nieruchomości, a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być skuteczniejszy według postanowień §. 66. powołanej ustawy.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Drohobyczki.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zabudowanie potoku Drohobyczki w gminach Drohobyczce i Przedmieściu dubieckiem w powiecie przemyskim ma być wykonane po myśli §. 6. ustawy z dnia 1. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1910, który preliminuje kosztą robót w kwocie 133.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma tak galicyjski fundusz krajowy jak i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 50% preliminowanych kosztów t. j. maksymalną kwotą 66.500 koron.

§. 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 5.

Blizsze postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie

wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 6.

Ewentualne oszczędności uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w §. 2., zwrócone być mają czynnikom kontrbuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§. 7.

Koszta utrzymania wykonanych robót pokrywać będą po ukończeniu budowy gminy Drohobyczka i Przedmieście dubieckie.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Dylągówki.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zabudowanie potoku Dylągówki w gminach Dylągowa i Sielnica powiatu przemyskiego ma być wykonane po myśli §. 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania górskich potoków z r. 1910, który preliminuje koszta robót w kwocie 78.500 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma tak galicyjski fundusz krajowy, jak i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 50% preliminowanych kosztów t. j. maksymalną kwotą 39.250 koron.

§. 4.

Datki kraju i państwa mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 6.

Ewentualne oszczędności uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w §. 2. zwrócone być mają czynnikom kontrbuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§. 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli §. 45. krajowej ustawy z dnia 14. marca 1875 Dz. ust. kraj. Nr. 38. w drodze administracyjnej spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu, czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczony według postanowień §. 66. powołanej ustawy.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a.

z dnia o zabudowaniu potoku Niedzielnianki.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zabudowanie potoku Niedzielnianki w dorzeczu Dniestru w powiecie Staro-Samborskim ma być wykonane po myśli §. 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania górskich potoków z r. 1910, który prelininuje koszta robót na 55.800 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 procentowym zasiłkiem w kwocie 16.740 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ten ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent prelininowanych kosztów, t. j. kwotą 39.060 koron.

§. 4.

Oznaczone w §. 3. datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych, a to w stosunku jak 70: 30.

§. 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 6.

Ewentualne oszczędności uzyskane ze sumy kosztorysowej, oznaczonej w §. 2. mają być po ukończeniu budowy zwrócone kontrybuującym czynnikom w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§. 7.

Koszta utrzymania wykonych robót ma pokrywać po ukończeniu budowy fundusz, który ma być utworzony w myśl §. 6. ustawy z dnia 18. maja 1896 Dz. ust. kraj. Nr. 36. o zabudowaniu górskich potoków w dorzeczu Dniestru.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Żukotyniec w gminie Wołcze.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zabudowanie potoku Żukotyniec w dorzeczu Dniestru w gminie Wołcze w powiecie Turczańskim ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału

leśno-technicznego dla zabudowań górskich potoków z roku 1910, który preliminuje koszta robót w kwocie 70.800 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma w myśl §. 6. ustawy z d. 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. fundusz krajowy 30-procentowym bezzwrotnym zasiłkiem w kwocie 21.240 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów, t. j. kwotą 49.560 K.

§. 4.

Datki kraju i państwa mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót, programem objętych.

§. 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 6.

Ewentualne oszczędności z sumy kosztorysowej oznaczonej w §. 2. mają być po ukończeniu robót zwrócone czynnikom kontrybuującym w stosunku ich udziału w kosztach.

§. 7.

Koszta utrzymania wykonanych robót pokrywać będzie fundusz, który ma

być utworzonym po myśli §. 6. ustawy z dnia 18. maja 1896 Dz. u. kraj. Nr. 36. o zabudowaniu górskich potoków w dorzeczu Dniestru.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o pokryciu nadwyżki kosztów regulacji środkowej sekcji rzek Gniłej Lipy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Nadwyżka kosztów regulacji środkowej sekcji rzeki Gniłej Lipy w kwocie 77.000 K. ma być pokrytą po myśli §. 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. po połowie, najwyżej jednak do kwoty 38.500 K. przez kraj i państwowy fundusz melioracyjny, ten ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

§. 2.

Datki kraju i państwa na pokrycie tej nadwyżki mają być wpłacone do funduszu regulacyjnego, utworzonego w myśl §. 3. ustawy z dnia 19. marca 1897. Dz. u. k. Nr. 20; co do terminu zaś i sposobu wpłaty zostanie zawarty układ z administracją państwa.

Gdyby rzeczywiste wydatki nie wymagały całej kwoty 77.000 K, nastąpi stosunkowe obniżenie datków kraju i państwa.

§. 3.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o konserwacji regulacji rzeki Nowego Brnia z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie §. 6. ustawy z dnia 29. sierpnia 1890. Dz. u. kraj. Nr. 43, co następuje :

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania regulacji rzeki Nowego Brnia z dopływami mają być pokrywane :

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania szkarp Nowego Brnia i dopływów ;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903, Dz. u. kr. Nr. 12 ;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej zawiązanej w myśl ustawy z dnia 13 maja 1885, Dz. u. kraj. Nr. 34.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w § 1. pod 3. wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach od roku 1911 do roku 1913 włącznie po 12.500 koron, czyli razem 25.000 koron.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 30.

Pozostałe z końcem roku 1910 zapasy funduszu konserwacyjnego, które zo-

stały uzyskane z dochodów w myśl §. 6. ustawy z dnia 29. sierpnia 1890. Dz. u. kraj. Nr. 43., niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§ 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożoną zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w §. 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i na spółkę wodną.

§. 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych, zarząd funduszu konserwacyjnego i naczelny nadzór nad wykonaniami robotami obejmie stosownie do postanowienia §. 7. ustawy z dnia 29. sierpnia 1890. Dz. u. kraj. Nr. 43. Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§. 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary ustanowionej w prawie obowiązującym statucie spółki.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków konkurencyjnych może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych budowli regulacyjnych jak : uregulowanych łożysk Nowego Brnia, dopływów i rowów, wałów ochronnych, szluz, przepustów i innych urządzeń jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożysko Nowego Brnia i dopływów, tudzież przez wały i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych ;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych ;

c) skopywanie brzegów Nowego Brnia, potoków i rowów, przebijanie, zasadzanie drzewami i wikliną i wogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenie wałów, ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących ;

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na szkarpach Nowego Brnia, dopływów, rowów i wałów.

§. 8.

Ze względu bezpieczeństwa publicznego zostaje wzbronione :

a) wznoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie i utrzymywanie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d.) w profilu inundacyjnym Nowego Brnia i dopływów obwałowanych ;

b) kopanie dołów dla dobywania piasku, gliny i t. p., zbiorników wody i studziń w odległości do 20 metrów włącznie od wałów ;

c) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i brzegów Nowego Brnia, tudzież dopływów a na pół metra od rowów ;

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym Nowego Brnia i dopływów obwałowanych z wyjątkiem miejsc, gdzie sadzenie to jest bezwzględnie konieczne dla ubezpieczenia brzegów. Miejsca te, które mają być oznaczone w sposób łatwy do poznania dla ogółu, wskaże Wydział krajowy.

§. 9.

W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę obowiązane są gminy i obszary dworskie położone w okręgu konkurencyjnym na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materiałów i narzędzi do obrony wałów.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materiały zaś otrzymują strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i spółką wodną.

Dalsze postanowienia mające na celu obronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę wykonanych robót regulacyjnych, wydane zostaną w osobnem rozporządzeniu wykonawczem przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym. Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§. 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38., oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903. Dz. u. kraj. Nr. 12.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych i robót publicznych.

U s t a w a

z dnia o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Kisielinie.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na

podstawie §. 6. ustawy z dnia 1. lipca 1886. Dz. u. kraj. Nr. 66. i §. 7. ustawy z dnia 22. września 1896. Dz. u. kraj. Nr. 65., co następuje:

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania robót regulacyjnych na potoku Kisielinie od mostu na drodze gminnej w Woli radłowskiej do Wisły wraz z dopływami, tudzież obwałowania Wisły od Woli rogowskiej do ujścia Dunajca i obwałowania lewego brzegu Dunajca od Biskupic radłowskich do Wisły mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania wałów ochronnych, tudzież skarp potoków;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903. Dz. u. kraj. Nr. 12.

3 z corocznych datków funduszu krajowego i spółek wodnych związanych w myśl §. 4. ustawy z dnia 1. lipca 1886. Dz. u. kraj. Nr. 66. dla regulacji dolnej Kisieliny i w myśl §. 4. ustawy z dnia 22. września 1896. Dz. u. kraj. Nr. 65. dla regulacji górnej Kisieliny.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółek wodnych w § 1. pod 3. wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach począwszy od roku 1911 do roku 1913 włącznie po 5.500 K., razem 11.000 K.

Z powyższego datku 5.500 K uiszcząć ma spółka wodna dla regulacji dolnej Kisieliny 4.300 K, spółka wodna zaś dla regulacji górnej Kisieliny 1.200 K.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka

z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem roku 1910 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl §. 6. ustawy z dnia 1. lipca 1886. Dz. u. kraj. Nr. 66. niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków konserwacyjnych wynikłych z powodu klęsk elementarnych, lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków konserwacyjnych, brakująca reszta zostanie rozłożoną niezależnie od stałych datków rocznych w § 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i na spółki wodne, na te ostatnie w stosunku do rzeczywistych wydatków w odnośnych perymetrach melioracyjnych.

§. 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych, zarząd funduszu konserwacyjnego i naczelny nadzór nad wykonaniami robotami obejmie stosownie do postanowień § 7. ustawy z dnia 1. lipca 1886. Dz. u. kraj. Nr. 66. i § 7. ustawy z dnia 22. września 1896. Dz. u. kraj. Nr. 65. Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry, dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§. 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmą się spółki wodne według miary ustanowionej w prawnie obowiązujących statutach spółek.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków konkurencyjnych może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót, jak: wałów ochronnych, łożysk i ubezpieczeń brzegów potoków, szluz, przepustów, rowów i innych urządzeń są wzbronione.

W szczególności zostają wzbronione:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożyska potoków, wały ochronne i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów potoków i rowów, skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewami i wikliną i wogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenia wałów, ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących:

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na szkarpach potoków, rowów i wałów.

§. 8.

Z względu na bezpieczeństwo publiczne zostaje wzbronione:

a) wznoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie i utrzymywanie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d.) w profilu inundacyjnym Wisły, Dunajca i Kisieliny;

b) kopanie dołów dla dobywania piasku, gliny i t. p., zbiorników wody i studzien w odległości do 20 metrów włącznie od wałów;

c) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i brzegów Kisieliny, a na pół metra od rowów;

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym Wisły, Dunajca i Kisieliny z wyjątkiem miejsc, gdzie sadzenie to jest bezwzględnie konieczne dla ubezpieczenia brzegów i ustalenia odsypisk.

Miejsca te, które mają być oznaczone w sposób łatwy do poznania dla ogółu, wskaże Namiestnictwo w profilu inundacyjnym Wisły i Dunajca, Wydział krajowy zaś w profilu inundacyjnym Kisieliny.

§. 9.

Wrazie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę obowiązane są gminy i obszary dworskie położone w okręgu konkurencyjnym na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materiałów i narzędzi do obrony wałów.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materiały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i spółkami wodnymi.

Dalsze postanowienia mające na celu obronę wałów w czasie powodzi zarówno jak i ochrony wykonanych robót regulacyjnych, wydane zostaną w osobnym rozporządzeniu wykonawczem przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§. 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875. Dz. u.

kraj. Nr. 38., oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903. Dz. u. kraj. Nr. 12.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych i robót publicznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda,

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z d. 30. sierpnia 1910 L. 100.200 o melioracjach Sejm przyjmuje do wiadomości.

IV. Sejm powiększa personal techniczny krajowego biura melioracyjnego o jednego etatowego starszego inżyniera jednego etatowego inżyniera I. klasy, dwóch etatowych inżynierów II. klasy i dwóch etatowych inżynierów-adjunktów i upoważnia Wydział krajowy do obsadzenia tych posad z dniem 1. stycznia 1911.

V. Sejm ustanawia w krajowym biurze melioracyjnym 3 posady fachowych instruktorów dla kultury torfowisk, jednego z poborami urzędników krajowych w randze IX, dwóch zaś w randze X.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie powyższych wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższych wniosków komisji en bloc, przyczem w oddzielnem głosowaniu uchwała powyższe wnioski komisji ad I, IV, i V en bloc.

Sprawozdawca czyta:

VI. Sejm uchwała następujące projekty ustaw:

1. o zabudowaniu potoków Nawieśnica, Ponikiewka, Czerna, Bystra i Jaszczurówka w powiecie Wadowickim;

2. o zabudowaniu potoku Drohobyczki;

3. o zabudowaniu potoku Dylągówki;

4. o zabudowaniu potoku Niedzielniarki;

5. o zabudowaniu potoku Żukotyńiec w gminie Wołcze;

6. o pokryciu nadwyżki kosztów regulacji środkowej sekcji rzeki Gniłej Lipy;

7. o konserwacji regulacji rzeki Nowego Brnia z dopływami;

8. o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Kisielinie.

U s t a w a

z dnia . . . o zabudowaniu potoków Nawieśnica, Ponikiewka, Czerna, Bystra i Jaszczurówka w powiecie Wadowickim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje.

§ 1.

Zabudowanie potoków Nawieśnica, Ponikiewka, Czerna, Bystra i Jaszczurówka w powiecie Wadowickim ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt generalny c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich z roku 1909, który preliminuje kosztą robót na 330.600 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz kra-

jowy trzydziestoprocentowym datkiem w kwocie 99.180 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, datkiem w maksymalnej wysokości siedemdziesięciu procent preliminowanych kosztów, t. j. w kwocie 231.420 koron.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności ze sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2 zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45. ustawy krajowej z dnia 14. marca 1875. Dz. ust. kraj. Nr. 38. w drodze administracyjnej spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów, tudzież innych nieruchomości a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczniiony według postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . o zabudowaniu potoku Drohobyczki.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Drohobyczki w gminach Drohobyczce i Przedmieściu dubieckiem w powiecie przemyskim ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1910, który preliminuje kosztą robót w kwocie 133.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma tak galicyjski fundusz krajowy jak i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 50 procent preliminowanych kosztów t. j. maksymalną kwotą 66.500 koron.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy

i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2. zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Koszta utrzymania wykonanych robót pokrywać będą po ukończeniu budowy gminy Drohobyczka i Przedmieście dubieckie.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . o zabudowaniu potoku Dylągówki.

Za zgodą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

§ 1.

Zabudowanie potoku Dylągówki w gminach Dylągowa i Sielnica powiatu przemyskiego ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania górskich potoków z r. 1910, który preliminuje koszta robót w kwocie 78.500 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma tak galicyjski fundusz krajowy, jak i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 50% preliminowanych kosztów t. j. maksymalną kwotą 39.250 koron.

§ 4.

Datki kraju i państwa mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2. zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45. krajowej ustawy z dnia 14. marca 1875 Dz. ust. kraj. Nr. 38. w drodze administracyjnej spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu, czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczniiony według postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku
Niedzielniarki.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Niedzielniarki w dorzeczu Dniestru w powiecie Staro-Samborskim ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania górskich potoków z r. 1910, który preliminarzuje koszta robót na 55.800 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 procentowym zasiłkiem w kwocie 16.740 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ten ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów, t. j. kwotą 39.060 koron.

§ 4.

Oznaczone w § 3. datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych, a to w stosunku jak 70 : 30.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przed-

siębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności uzyskane ze sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2. mają być po ukończeniu budowy zwrócone kontrybuującym czynnikom w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Koszta utrzymania wykonanych robót ma pokrywać po ukończeniu budowy fundusz, który ma być utworzony w myśl § 6. ustawy z dnia 18. maja 1896 Dz. ust. kraj. Nr. 36 o zabudowaniu górskich potoków w dorzeczu Dniestru.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku
Żukotyńiec w gminie Wołcze.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Żukotyńiec w dorzeczu Dniestru w gminie Wołcze w powiecie Turczańskim ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowań górskich potoków z roku 1910, który preliminarzuje koszta robót w kwocie 70.800 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma w myśl § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 fundusz krajowy 30-procentowym bezzwrotnym zasiłkiem w kwocie 21.240 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów t. j. kwotą 49.560 K.

§ 4.

Datki kraju i państwa mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót, programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności z sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2. mają być po ukończeniu robót zwrócone czynnikom kontrybuującym w stosunku ich udziału w kosztach.

§ 7.

Koszta utrzymania wykonanych robót pokrywać będzie fundusz, który ma być utworzonym po myśli § 6. ustawy z dnia 18. maja 1896 Dz. u. kraj. Nr. 36 o zabudowaniu górskich potoków w dorzeczu Dniestru.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o pokryciu nadwyżki kosztów regulacji środkowej sekcji rzeki Gniłej Lipy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Nadwyżka kosztów regulacji środkowej sekcji rzeki Gniłej Lipy w kwocie 77.000 K ma być pokryta po myśli § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 po połowie, najwyżej jednak do kwoty 38.500 K przez kraj i państwowy fundusz melioracyjny, ten ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

§ 2.

Datki kraju i państwa na pokrycie tej nadwyżki mają być wpłacone do funduszu regulacyjnego utworzonego w myśl § 3. ustawy z dnia 19. marca 1897 Dz. u. k. Nr. 20; co do terminu zaś i sposobu wpłaty zostanie zawarty układ z administracją państwa.

Gdyby rzeczywiste wydatki nie wymagały całej kwoty 77.000 K, nastąpi stosunkowe obniżenie datków kraju i państwa.

§ 3.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o konserwacji regulacji rzeki Nowego Brnia z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam na podstawie § 6. ustawy z dnia 29.

sierpnia 1890 Dz. u. kraj. Nr. 43, co następuje:

§ 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania regulacji rzeki Nowego Brnia z dopływami mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania skarp Nowego Brnia i dopływów:

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903, Dz. u. kr. Nr. 12;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej związanej w myśl ustawy z dnia 13. maja 1885, Dz. u. kraj. Nr. 34.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§ 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w § 1. pod 3 wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach od roku 1911 do roku 1913 łącznie po 12.500 koron, czyli razem 25.000 koron.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§ 3.

Pozostałe z końcem roku 1910 zapasy funduszu konserwacyjnego, które zostały uzyskane z dochodów w myśl § 6., ustawy z dnia 29. sierpnia 1890 Dz. u. kraj. Nr. 43., niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§ 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§ 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożoną zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w § 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i na spółkę wodną.

§ 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych, zarząd funduszu konserwacyjnego i naczelny nadzór nad wykonaniami robotami obejmie stosownie do postanowienia § 7. ustawy z dnia 29. sierpnia 1890 Dz. u. kraj. Nr. 43. Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§ 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary ustanowionej w prawie obowiązującym statucie spółki.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków konkurencyjnych może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§ 7.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych budowli regulacyjnych jak: uregulowanych łożysk Nowego Brnia, dopływów i rowów, wałów ochronnych, szluz, przepustów i innych urządzeń jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożysko Nowego Brnia i dopływów, tudzież przez wały i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów Nowego Brnia, potoków i rowów, przebijanie, zasadzanie drzewami i wikliną i wogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenie wałów, ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących:

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach Nowego Brnia, dopływów, rowów i wałów.

§ 8.

Ze względu bezpieczeństwa publicznego zostaje wzbronione:

a) wznoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie i utrzymywanie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d.) w profilu inundacyjnym Nowego Brnia i dopływów obwałowanych;

b) kopanie dołów dla dobywania piasku, gliny i t. p., zbiorników wody i studziń w odległości do 20 metrów włącznie od wałów;

c) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i brzegów Nowego Brnia, tudzież dopływów a na pół metra od rowów;

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym Nowego Brnia i dopływów obwałowanych z wyjątkiem miejsc, gdzie sadzenie to jest bezwzględnie konieczne dla ubezpieczenia brzegów. Miejsca te, które mają być oznaczone w sposób łatwy do poznania dla ogółu, wskaże Wydział krajowy.

§ 9.

W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę obowiązane są gminy i obszary dworskie położone w okręgu konkurencyjnym na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materiałów i narzędzi do obrony wałów.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materiały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i spółką wodną.

Dalsze postanowienia mające na celu obronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę wykonanych robót regulacyjnych, wydane zostaną w osobnem rozporządzeniu wykonawczem przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym. Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§ 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38, oraz ustawy z d. 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.

§ 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych i robót publicznych.

U s t a w a

z dnia . . . o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Kisielinie.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie § 6. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 66. i § 7. ustawy z dnia 22. września 1896 Dz. u. kraj. Nr. 65., co następuje:

§ 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania robót regulacyjnych na potoku Kisielinie od mostu na drodze gminnej w Woli radłowskiej do Wisły wraz z dopływami, tudzież obwałowania Wisły od Woli rogowskiej do ujścia Dunajca

i obwałowania lewego brzegu Dunajca od Biskupic radłowskich do Wisły mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania wałów ochronnych, tudzież skarp potoków;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenie wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903. Dz. u. kraj. Nr. 12.

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółek wodnych związanych w myśl § 4. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 66. dla regulacji dolnej Kisieliny i w myśl § 4. ustawy z dnia 22. września 1896 Dz. u. kraj. Nr. 65. dla regulacji górnej Kisieliny.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§ 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółek wodnych w § 1. pod 3. wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach począwszy od roku 1911 do roku 1913 włącznie po 5.500 K, razem 11.000 K.

Z powyższego datku 5.500 K uiszczać ma spółka wodna dla regulacji dolnej Kisieliny 4.300 K, spółka wodna zaś dla regulacji górnej Kisieliny 1.200 koron.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§ 3.

Pozostałe z końcem roku 1910 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl § 6. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 66. niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów wymienionych w § 1. i 2. mają być odpowiednio fru-

ktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków konserwacyjnych wynikłych z powodu klęsk elementarnych, lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§ 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków konserwacyjnych, brakująca reszta zostanie rozłożona niezależnie od stałych datków rocznych w § 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i na spółki wodne, na te ostatnie w stosunku do rzeczywistych wydatków w odnośnych perymetrach melioracyjnych.

§ 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych, zarząd funduszu konserwacyjnego i naczelny nadzór nad wykonanemi robotami obejmie stosownie do postanowień § 7. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 66. i § 7. ustawy z dnia 22. września 1896. Dz. u. kraj. Nr. 65. Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry, dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§ 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmą się spółki wodne według miary ustanowionej w prawie obowiązujących statutach spółek.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków konkurencyjnych może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§ 7.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót, jak: wałów ochronnych, łożysk i ubezpieczeń brzegów potoków, szluz, przepustów, rowów i innych urządzeń są wzbronione.

W szczególności zostają wzbronione:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożyska potoków, wały ochronne i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów potoków i rowów, skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewami i wikliną i wogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenia wałów, ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących;

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na szkarpach potoków, rowów i wałów.

§ 8.

Ze względów bezpieczeństwa publicznego zostaje wzbronione:

a) wznoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie i utrzymywanie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d) w profilu inundacyjnym Wisły, Dunajca i Kisieliny;

b) kopanie dołów dla dobywania piasku, gliny i t. p., zbiorników wody i studzien w odległości do 20 metrów włącznie od wałów;

c) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i brzegów Kisieliny, a na pół metra od rowów;

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym Wisły, Dunajca i Kisieliny z wyjątkiem miejsc, gdzie sadzenie to jest bezwzględnie konieczne dla ubezpieczenia brzegów i ustalenia odpysk.

Miejsca te, które mają być oznaczone w sposób łatwy do poznania dla ogółu, wskaże Namiestnictwo w profilu inundacyjnym Wisły i Dunajca, Wydział krajowy zaś w profilu inundacyjnym Kisieliny.

§ 9.

Wrazie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę obowiązane są gminy i obszary dworskie położone w okręgu konkurencyjnym na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociagowych, oraz materiałów i narzędzi do obrony wałów.

Siły robocze i pociagowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materiały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i spółkami wodnymi.

Dalsze postanowienia mające na celu obronę wałów w czasie powodzi zarówno jak i ochrony wykonanych robót regulacyjnych, wydane zostaną w osobnym rozporządzeniu wykonawczem przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§ 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38., oraz ustawy z dnia 4-go stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.

§ 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych i robót publicznych.

W rozprawie ogólnej nad powyższymi ustawami nikt głosu nie żąda,

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie wszystkich tych ustaw en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższych ustaw en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała projekty powyższych ośmiu ustaw en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania powyższych projektów ustaw bez czytania, uchwała Izba powyższe projekty ustaw w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

VII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w dziale B) rubryki IX. na rok 1911 do końca lutego 1913 r.

VIII. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby powiększył personal sekcji Samborskiej c. k. Oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich.

IX. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wyjednał u c. k. Ministerstwa rolnictwa opracowanie projektu zabudowania potoku Lenina (vel Tycha) od mostu w Ławrowie w gminach Nanczółka wielka, Nanczółka mała aż do granicy gminy Tycha i przedłożył Sejmowi projekt ustawy zapewniającej wykonanie robót na podstawie ustawy z dnia 4. stycznia 1909 r. Dz. p. p. Nr. 4.

X. (Petycja L. 7.315) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, żeby w najbliższym czasie przystąpił do opracowania planów i kosztorysów dla regulacji rzeki Mlecza w jej średnim i górnym biegu.

XI. Petycję L. 6.896 przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej.

XII. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby jak najrychlej przystąpił do zawiązania Spółek wodnych dla regulacji potoków Zeżawy w powiecie Stryjskim, tudzież dla regulacji potoków Kiny i Wowni w powiecie Stryjskim i Żydaczowskim

a to na podstawie dochodzeń przeprowadzonych już przez Władzę polityczną.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie powyższych wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższych wniosków komisji en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała powyższe wnioski komisji ad VII., VIII., IX., X., XI. i XII. en bloc.

Marszałek wzywa p. Michałowskiego do zdania sprawy z wyniku skrutynium uzupełniających wyborów do komisji reformy wyborczej.

P. Michałowski zdaje sprawę z wyniku skrutynium. Głosowało 91 postów. Absolutna większość 46. Otrzymali głosów:

na członków:

Abrahamowicz (w miejsce Payger-ta) 91;

Biliński (w miejsce Sobolewskiego) 91;

na zastępców:

Hupka (w miejsce Schnella) 91;

Schnell (w miejsce Halbana) 91;

German (w miejsce Tertila) 91;

Marszałkowicz (w miejsce Hupki) 91;

Halban (w miejsce Marszałkowi-cza) 91;

Wincenty Krasiński (ponownie jako zastępca Starzyńskiego) 91.

Marszałek stwierdza ten wynik wyborów i oznajmia, że obecnie następuje:

Sprawozdanie Komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 23. stycznia 1912 L. W. 3.923/12 w przedmiocie ustawy o obowiązku właścicieli domów w stoł. kr. m. Krakowie wybudowania kanałów domowych, połączenia tychże z kanałami miejskimi, oraz o opłatach gminnych za to połączenie.

Sprawozdawca p. Sare uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:
następujący projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o obowiązku właścicieli domów, w stoł. król. m. Krakowie wybudowania kanałów domowych, połączenia tychże z kanałami miejskimi, oraz o opłatach gminnych za to połączenie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§ 1.

W obrębie gminie stoł. król. m. Krakowa obowiązany jest każdy właściciel realności położonej przy placu lub ulicy, gdzie kanał miejski istnieje lub zostanie zaprowadzony, do wybudowania kanału domowego i połączenia go z tym kanałem, a to tak dla odprowadzenia ścieków gospodarczych i opadów atmosferycznych, jak i wszelkich odchodów, tudzież dla odpływów z zakładów przemysłowych. Do kanału miejskiego nie wolno odprowadzać:

a) twardego osadu: śmieci, szutru, piasku, popiołu i odpadków większej objętości jako to; obierzyn, skorup, kości i t. p.;

b) stałych i płynnych produktów, które wskutek swego składu chemicznego lub temperatury mogłyby uszkadzać kanały lub działać szkodliwie na ich trwałość jak n. p. kwasów, płynu gnojówkowego nierozcieńczonego;

c) substancji wybuchowych i płynów łatwo zapalnych (benzyna, eter, alkohol i t. p.);

d) płynów i materji zakaźnych, przed należytem ich zdezynfekcyonowaniem. Tyczy się to szczególnie pra-

cowni bakteryologicznych, szpitali, domów zdrowia, pawilonów chorób zakaźnych, domów izolacyjnych i zakładów dezynfekcyjnych.

Każda zabudowana realność winna mieć swój kanał domowy i połączenie z kanałem miejskim.

Wspólnie dla dwu lub kilku realności może być wybudowany kanał tylko za osobnem zezwoleniem Magistratu.

§ 2.

W razie wybudowania nowego kanału miejskiego w miejsce istniejącego, z którym poszczególne realności są już połączone, obowiązani są właściciele realności połączyć je w myśl § 1. z nowo wybudowanym kanałem.

O zniesieniu kanału miejskiego postanawia w każdym poszczególnym wypadku Rada miasta, która równocześnie wyznacza termin do połączenia realności z nowym kanałem.

W wypadku jednak uchwalenia zniesienia istniejącego miejskiego kanału podwórzowego idącego popod realnościami, termin ten ma być najmniej 6-cio miesięczny, a najwyżej dwuletni, licząc od dnia ogłoszenia.

§ 3.

Połączenie kanału domowego z kanałem miejskim od zewnętrznej granicy realności począwszy, wykonuje gmina m. Krakowa we własnym zarządzie.

Koszta tego połączenia aż do 6 metrów, licząc od zewnętrznej granicy realności do najbliższego kanału miejskiego ponosi właściciel realności, nadwyżkę zaś tych kosztów ponad 6 metrów, oraz koszta zniesienia starego kanału miejskiego ponosi gmina.

Przypadającą na właściciela realności część kosztów powyższego połączenia, obowiązany jest tenże zapłacić w Kasie miejskiej do dnia 14 od dnia otrzymania wezwania do zapłaty.

Budowę lub przebudowę kanału domowego wykonuje właściciel realności. Po bezskutecznym jednak upływie terminu, określonego do przeprowadzenia tych robót, może je magistrat wykonać na koszt i niebezpieczeństwo właściciela realności.

§ 4.

Gdyby ze względu na stosunki miejscowe okazała się potrzeba przeprowadzenia połączenia kanału domowego z kanałem miejskim przez obce grunta lub zabudowaną przestrzeń, właściciel tychże obowiązany jest, za odpowiednim wynagrodzeniem, zezwolić na budowę tego połączenia na swoim gruncie.

Wynagrodzenie i koszty ewentualnego wywłaszczenia na rzecz budowy połączenia kanału domowego z kanałem miejskim, oraz koszty budowy ponosi właściciel domu obowiązany do budowy połączenia kanałowego, a to w granicach ustanowionych w drugim ustępie § 3-go.

Co do oznaczenia wynagrodzenia w drodze wywłaszczenia, oraz co do przeprowadzenia samego wywłaszczenia wchodzi w zastosowanie odnośne przepisy ustaw obowiązujących.

§ 5.

Przed rozpoczęciem budowy kanału domowego i połączenia tegoż z kanałem miejskim mają być dotyczące plany przedłożone Magistratowi do zatwierdzenia, które ma nastąpić w przeciągu dni 30.

§ 6.

Gmina stoł. król. m. Krakowa ma prawo pobierania jednorazowych opłat za określone w § 1. połączenie kanałów domowych z kanałami miejskimi, a właściciele realności są obowiązani do uiszczenia tych opłat. Za wprowadzenie do kanałów miejskich wód opadowych z rynien dachowych zapomocą osobnych kanałów odciekowych nie są obo-

wiązani właściciele domów do uiszczenia osobnej opłaty.

Właściciele realności połączonych z kanałami miejskimi przed wejściem w życie niniejszej ustawy, jak również w wypadku przewidzianym w § 2., wreszcie ci, którzy w myśl noweli do ustawy budowniczej z dnia 28. marca 1910 Nr. 89 Dz. u. i rozp. kr. uiszcili należność za budowę kanału, wolni są od rzeczonych opłat.

Tak opłaty jako też uwolnienia od tychże odnoszą się tylko do okresu 30 lat, licząc od dnia wykonania połączenia z kanałem miejskim.

Po upływie tego okresu właściciele realności są obowiązani na nowo do uiszczenia opłat w myśl niniejszego paragrafu.

§ 7.

Wysokość opłat ustanawia się podług zabudowanej powierzchni, pomnożonej ilością kondygnacyi, na podstawie taryfy, którą uchwali Rada miejska (§ 10).

Od domów, po wejściu w życie niniejszej ustawy przebudowanych, dobudowanych, lub w miejsce starych nowo wybudowanych, należy się ta opłata mimo dawniejszego połączenia z kanałem miejskim. Jeśli jednak właściciel domu za to połączenie uiszczył już poprzednio opłatę, jako datek dobrowolny, czy też w myśl noweli do ustawy budowniczej z d. 28. marca 1910 Nr. 89, Dz. u. i rozp. kraj., czy wreszcie w myśl postanowień niniejszej ustawy, wówczas przy nowym wymiarze uwzględnić należy opłatę już uiszczoną, tak, że tylko nadwyżkę wymiaru obowiązany jest właściciel domu uiszczyć.

§ 8.

Opłaty wymierza magistrat jednocześnie z zatwierdzeniem planów na budowę kanału domowego.

W wypadkach budowy domu przy placach lub ulicy nie mających jeszcze

kanalu miejskiego, wymiar i uiszczenie opłaty nastąpi dopiero po wybudowaniu tego kanału i po wniesieniu planów na wykonanie połączenia powyższych domów z kanałem miejskim.

§ 9.

Opłaty z niniejszej ustawy się należące (§§ 6. i 7.), tudzież koszty połączenia kanałów domowych z kanałami miejskimi (§ 3. ustęp 1. i § 4. ustęp 2), oraz koszty budowy lub przebudowy kanałów domowych, wykonanych przez Magistrat w zastępstwie właściciela realności na jego koszt i niebezpieczeństwo (§ 3. ustęp 4.) ściągane będą wraz z 5°/o odsetkami zwłoki według przepisów istniejących dla egzekucyi podatków rządowych.

Opłatom tym i kosztom przysługuje ustawowe prawo zastawu na realności i prawo pierwszeństwa na równi z rządowymi podatkami realnymi.

§ 10.

Regulamin techniczny (§ 1), taryfę opłat (§ 7.) i wogóle rozporządzenia wykonawcze do niniejszej ustawy uchwała Rada miasta.

Uchwała ta wymaga jednak do swej ważności zatwierdzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

§ 11.

Przekroczenia niniejszej ustawy karane będą przez magistrat na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z d. 30. września 1857 Nr. 10. Dz. p. p.

§ 12.

Przeciw wydanym na podstawie niniejszej ustawy zarządzeniom i orzeczeniom Magistratu przysługują środki prawne, przewidziane statutem miasta (§ 106 statutu).

§ 13.

Rekurs przeciw wymiarowi opłaty oraz przeciw zarządzeniom Magistratu

z § 3. ust. 4. nie ma mocy wstrzymującej.

§ 14.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 15.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania powyższego projektu ustawy bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że na tem porządek dzienny został wyczerpany i że Izba przystępuje obecnie do załatwienia wniosków nagłych.

Następuje wniosek nagły p. Kozłowskiego i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców w Ryszkowej Woli.

Wniosek ten opiewa:

Wniosek naglący

posła Kozłowskiego i towarzyszy w sprawie zapomogi dla pogorzalców w Ryszkowej Woli.

W gminie Ryszkowa Wola w powiecie Jarosławskim wybuchł w dzień ruskiego święta w czasie Nabożeństwa a więc w czasie, w którym nikogo nie było w domu (dnia 12. czerwca 1911) pożar, który zniszczył do szczeru gospodarstwa Piotra Zastawnego, Jurka

Zastawnego, Iwana Koziana, Jurka Stacha Zastawnego, Tomasza Kalmuka, Matwija Skuratki, Dmytra Piskorza, Jana Szuffla, Wasyla Lisa, Piotra Madeja, Mikołaja Sronio, Iwana Lisa, Antyszki, Matwija Szumskiego, Franciszka Filipowskiego, Maryana Pronia i Dmytra Waniuty.

Ze względu na nędzę mieszkańców wnoszą podpisani następujący wniosek:

Wysoki Sejm uchwalić raczy: udzielić pogorzalcem w Ryszkowej Woli w powiecie jarosławskim 2.000 K zapomogi.

Wnioskodawca:
Kozłowski.

Raciborski, Stadnicki, Stapiński, Götz, Rutowski, Starzyński, Baworowski, Urbański, Tad. Cieński, Kędzior, J. Brunicki, Schnell, Bernadzikowski, Górski, Konopka, Gołuchowski, Skrzyński, Krzysztofowicz, Jędrzejowicz, Vivien, Cielecki, Laskowski, Starowieyski, Wasung, St. Mycielski, Lewakowski, Dulęba, Michałowski, Skarbek, Fiedler, Biliński, Gniewosz, Wit. Korytowski, Rayski, Niezabitowski, Jampolski, Styła, Ptak, Krężel, Abrahamowicz, Finkel, Stefczyk, Kleski, Komorowski, Schätzel, Horodyski.

Przemawia p. Kozłowski uzasadniając nagłość tego wniosku a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego Wydziałowi krajowemu.

Następuje wniosek nagły p. Krężła i tow. sprawie zapomogi dla pogorzalców w gminie Jastrzębce starej powiatu pilzneńskiego.

Wniosek ten opiewa:

Wniosek nagły
posła A. Krężła i towarzyszy w sprawie zapomogi dla pogorzalców w gmi-

nie Jastrzębce starej, powiatu pilzneńskiego.

W roku ubiegłym, w dniu 6. września, w gminie Jastrzębce starej, pożar zniszczył doszczętnie wraz z plonami i prawie całą krescencyą 7 gospodarstw włościańskich — rzucając na pastwę nędzy, bez dachu nad głową i wszelkiego utrzymania 32 osób.

Ofiarność ludności okolicznej obsiała ich liche pola w jesieni — obecnie zima, a nieszczęśliwi pogorzalcy cierpią zimno i głód, nie mając sposobu zdobycia środków na złagodzenie go.

Z wiosną trzeba im odbudować budynki i obsiać role, na co nie posiadają żadnych środków.

Ażeby nieszczęśliwcom tym przyjąć z pomocą,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

zapomogę dla pogorzalców gminy Jastrzębki starej w kwocie odpowiedniej.

Wnioskodawca:
A. Krężel.

Jedynak, Jampolski, Cieluch, Cipser, Bernadzikowski, Lewakowski, Stapiński, Bis, Witos, Ptak, Styła, Bojko, Żardecki, Myjak.

Przemawia p. Krężel, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego Wydziałowi krajowemu.

Marszałek udziela głosu J. E. p. Namiestnikowi.

Wrzawa na ławach posłów ruskich milknie.

Przemawia J. E. p. Namiestnik dr. Michał Bobrzyński i odracza na mocy Najwyższego upoważnienia I. sesyą IX, peryodu, Sejmu galicyjskiego i oświad-

cza, że zamierza wyjednać ponowne zwołanie Sejmu, skoro komisya reformy wyborczej ukończy swą pracę, w każdym razie przed upływem 9-ciomiesięcznego prowizoryum.

Marszałek wzywa sekretarza p. Urbańskiego do odczytania protokołu 119. posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje protokół 119. posiedzenia, który Izba bez rozprawy zatwierdza.

Marszałek udziela głosu p. Dudykiewiczowi w sprawie formalnej.

Przemawia p. Dudykiewicz protestując przeciw odebraniu mu przez Marszałka możności przemawiania

w rozprawie ogólnej nad prowizoryum budżetowem.

Marszałek wyjaśnia, że wobec uchwalenia przez Izbę wniosku o zamknięcie rozprawy, wezwał zapisanych do głosu posłów do wyboru mowców generalnych, którzy się zrzekli głosu, postąpił zatem zgodnie z regulaminem i inaczej postąpić nie mógł.

Po tem wyjaśnieniu Marszałek przemawia, wnosząc okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana, który to okrzyk Izba trzykrotnie powtarza.

Marszałek zamyka posiedzenie.

Koniec posiedzenia godzina 11:55 w południe.

Marszałek krajowy :

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze :

Mieczysław Urbański w. r.

St. Henryk hr. Badeni w. r.

